

KISKUNLACHÁZA

NAGYKÖZSÉG

INTEGRÁLT

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI

STRATÉGIÁJA

1. HELYZETFELTÁRÁS

2. HELYZETÉRTÉKELÉS

MEGBÍZÓ: Kiskunlacháza Önkormányzata

KÉSZÍTETTE: ECRS MAGYARORSZÁG Kft.

2017. november

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
BEVEZETÉS	5
1. HELYZETFELTÁRÁS	6
1.1. TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, A TELEPÜLÉS HELYE A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN, TÉRSÉGI KAPCSOLATOK	6
1.2. A TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA	7
1.4. A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVEINEK – AZ ADOTT TELEPÜLÉS FEJLESZTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ – VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI	25
1.5. A HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK BEMUTATÁSA	29
1.5.1. A hatályos fejlesztési koncepció és az integrált városfejlesztési stratégia megállapításai	29
1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések	30
1.6. A TELEPÜLÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVI ELŐZMÉNYEINEK VIZSGÁLATA	30
1.7. A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA	34
1.7.1. Népeség, népmozgalom	34
1.7.2. Képzettség	37
1.7.3. Foglalkoztatás	37
1.7.4. Lakhatás, életminőség	39
1.7.5. Települési identitást erősítő tényezők	40
1.8. A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA	41
1.8.1. Oktatás-nevelés	41
1.9. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA	44
1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre	44
1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői	46
1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai	47
1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők	49
1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok	49
1.10. AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ESZKÖZ- ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE	51
1.10.1. Költségvetés	51
1.10.2. Vagyongazdálkodás	52
1.10.3 Intézményfenntartás	53

1.10.4. Az önkormányzat település- és gazdaságfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere	54
1.10.5. Önkormányzati foglalkoztatáspolitiká	54
1.10.6. Energiagazdálkodás	55
1.11. TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK	55
1.12. A TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA	56
1.12.1. Természeti adottságok	56
1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet	56
1.12.3. Védett és védendő táji, természeti értékek, területek	57
1.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése	57
1.13. A ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA	57
1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei	57
1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái	60
1.14. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA	61
1.14.1. Terület felhasználás vizsgálata	61
1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata	69
1.14.3. Az építmények vizsgálata	70
1.14.4. Az épített környezet értékei	71
1.14.5. Az épített környezet konfliktusai, problémái	75
1.15. KÖZLEKEDÉS	75
1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok	75
1.15.2. Közúti közlekedés	75
1.15.3. Közösségi közlekedés	76
1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés	76
1.15.5. Parkolás	76
1.16. KÖZMŰVEK	77
1.17. KÖRNYEZETVÉDELEM	78
1.17.1. Talaj	78
1.17.2. Felszíni és felszín alatti vizek	79
1.17.3. Levegőtisztaság és védelme	80
1.17.4. Zaj- és rezgésterhelés	82
1.18. KATASZTRÓFAVÉDELEM	83
1.18.1. Építésföldtani korlátok	83
1.18.2. Vízrajzi veszélyeztetettség	83
1.18.3. Egyéb tevékenységekből adódó korlátozások	83

1.19. VÁROSI KLÍMA	84
2. HELYZETÉRTÉKELÉS	85
2.1. A HELYZETELEMZÉS ÖSSZEGZÉSE	85
2.1.1. Térségi kapcsolatok, fejlesztési és rendezési környezet	85
2.1.2. Településfejlesztési döntések; településrendezés és területrendezési összefüggések	85
2.1.3. Társadalom, humán szolgáltatások	85
2.1.4. Gazdaság, gazdálkodás	85
2.1.5. Táj- és természetvédelem, zöldfelületek, környezetvédelem	86
2.1.6. Épített környezet	86
2.1.7. Közműellátás és közlekedés	86
2.2. HELYZETÉRTÉKELÉS	87
2.2.1. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők értékelése (SWOT analízis)	87
2.2.4. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek	89
2.2.5. A szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése	98

BEVEZETÉS

Kiskunlacháza Nagyközség 2017-ben felülvizsgálja és megújítja a 2010-ben elkészített Integrált Városfejlesztési Stratégiáját (IVS), és a 314/2012.(XI.8.) kormányrendeletnek megfelelően kidolgozza a település középtávú Integrált Településfejlesztési Stratégiáját (ITS).

Az ITS célja a lehető legtöbb forrás megszerzése és leghatékonyabb felhasználása a kívánt fejlesztések megvalósításához. A munkához elengedhetetlen az Európai Unió és a Kormány által megfogalmazott irányelvek és elvárások figyelembe vétele, az egyeztetési eljárások szabályozás szerinti lefolytatása, valamint a széleskörű partnerség biztosítása. Ez utóbbi kiemelt jelentőséggel bír, a tervezés során ezért nélkülözhetetlen a helyi társadalom és a gazdasági szereplők aktív, támogató közreműködése. A partnerségi egyeztetések lefolytatásáról a „Partnerségi terv” c. dokumentum rendelkezik, melyet az új jogszabálynak megfelelően Kiskunlacháza Önkormányzata a 22/2017. (IX.06.) sz. önkormányzati rendelettel fogadott el.

Jelen Megalapozó vizsgálat az Integrált Városfejlesztési Stratégia alapozására készült. A tanulmány első fejezete a helyzetfeltárás; melyben széleskörű adat- és információgyűjtés történt a község legfontosabb jellemzői és számszerűsíthető adatai körében. Az adatok és az információk értékelésével pontosabb kép rajzolódik ki a település jelenlegi adottságairól, problémáiról, melyeket a Megalapozó vizsgálat második fejezete, a helyzetelemző és –értékelő munkarész tartalmaz.

A terv felülvizsgálati jellege miatt jelen ITS rövidebb, összefoglaló jellegű tanulmányként készült el, mint a korábbi IVS – így kívánja elérni a tervezés kettős célját (1) a kormányrendeletben előírt metodika szerinti átdolgozást; (2) az adatok frissítését, a terv és a stratégiai célok aktualizálását.

Az ITS tervezésével párhuzamosan folyik a település Turisztikai Konceptiójának kidolgozása is, amely a nagyközség egyik legfontosabb gazdaságfejlesztési projektje kíván lenni az elkövetkező években. Jelen vizsgálat egyúttal ennek megalapozását is szolgálja.

1. HELYZETFELTÁRÁS

1.1. TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, A TELEPÜLÉS HELYE A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN, TÉRSÉGI KAPCSOLATOK

Kiskunlacháza Pest megyében, Budapesttól délre fekszik. Területe 93,5 km², népsűrűsége 96,22 fő/km², állandó népessége 9080 fő. A község ország fejlesztési tengelyeinek metszéspontjához közel, a Közép-magyarországi tervezési-statisztikai régióban, a budapesti fejlesztési pólus környezetében helyezkedik el, viszonylag közel továbbá a Dunaújváros-Kecskemét haránt irányú kapcsolathoz. A népesség, az emberi erőforrások, a gazdasági tevékenységek, a műszaki infrastruktúra, kulturális örökségek koncentráltasága olyan mértékű, mely a térség számára a régiók sorában kiemelt jelentőséget és az ország többi részétől egyértelműen eltérő karaktert kölcsönöz.

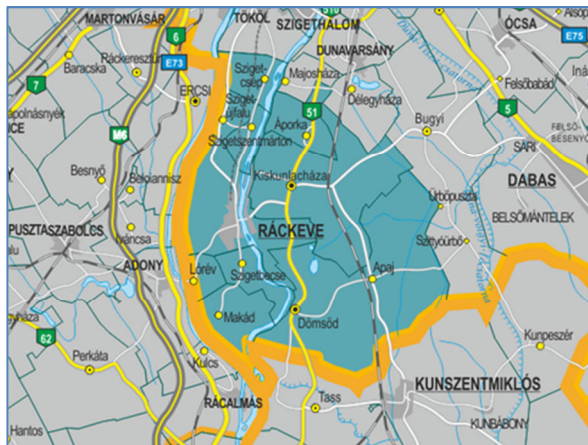
Pest megye területfejlesztési és területrendezési tervei alapján Kiskunlacháza és Ráckeve a megye déli részének meghatározó jelentőségű, távlatban egymással munkamegosztásban működő és fejlődő települései. Egyelőre sem Kiskunlacházát, sem a térségét nem jellemzi a metropolisz-környéki tudásintenzív iparágak jelenléte, amely az elhelyezkedésből adódó gyengébb regionális versenypozíciónak köszönhető.

A településen lévő értékek potenciális turisztikai helyszínné tehetik Kiskunlacházát, de reálisan csak hazai viszonylatban; nemzetközi szintű turisztikai és kulturális helyszínné (mint pl. Szentendre) legfeljebb a szomszédos Ráckeve válhat.

Az OTK-ban foglaltak alapján Kiskunlacháza érintett az „Országos jelentőségű integrált fejlesztési térségek és tématerületek” rész cél c) pontja a „Duna-mente fenntartható fejlesztése” tekintetében.

Így a település csak olyan fenntartható fejlesztéseknek adhat teret, amelyek az európai jelentőségű ökológiai, közlekedési tengely integrált programokkal történő hasznosítását jelenti, amelyben kitüntetett szerep jut a komplex tájgazdálkodási, környezet- és természetvédelmi, területfejlesztési és vidékfejlesztési beavatkozásoknak. Biztosítani kell továbbá a jó ökológiai állapot fenntartása érdekében a Duna és mellékágai rehabilitációját, a biodiverzitás megőrzését, valamint az ökológiai szempontokkal figyelembe véve a tájhoz alkalmazkodó, tájba illő terület- és vidékfejlesztés szükséges.

Kiskunlacháza a **Ráckevei Járás** tagja;
melynek tagjai még:
Apaj, Áporka, Dömsöd, Lórév, Makád,
Ráckeve, Szigetbecse, Szigetcsép,
Szigetszentmárton, Szigetújfalu.

A Csepel-sziget és Környéke Többcélú Társulás 2013-ban jogutód nélkül megszűnt.

1.2. A TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

Kiskunlacháza ugyan már éppen kívül esik az agglomeráció hivatalos határán, a főváros tágabb vonzáskörzetébe azonban beletartozik és számos területen hasonló jellemzőkkel bír, mint az agglomeráció más települései.

Az **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) – Nemzeti Fejlesztés 2030** - az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből kiindulva egy hosszú távú jövőképet, valamint fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg. Ezek alapján jelöli ki a 2014–2020-as fejlesztési időszak nemzeti, szakpolitikai súlypontjait.

Az OFTK megállapítása szerint a budapesti agglomeráció, a fővárossal és az elővárosi gyűrűvel együtt az ország legversenyképesebb területe, amely kiterjedésében és funkcióiban egyedi világvárosi jelenség hazánkban, sajátos kihívásokkal és lehetőségekkel. Az agglomeráció alapvetően Pest megye északi részén húzódik, de a szomszédos megyékben is található több település, amelyeknek Budapest felé irányuló napi kapcsolatai vannak. Az agglomerációt az európai nagyvárosok közvetlen vonzáskörzetében tapasztalt kihívások jellemzik:

- Ezek közül kiemelhető az óriási tömegigényeket kiszolgáló közlekedés, amelyet a Budapest felé irányuló és az agglomeráción belüli kapcsolatok nehézségei mellett még a Budapest központú országos közlekedési hálózat átmenő forgalma is terhel.
- Szintén külön említendő a stratégiailag és térségi szinten kevésbé koordinált fokozódó beépítés és a települések összenövése, melynek eredményeként fenntarthatóságában sérül a területhasználat (ritkul az ökológia-rekreációs hálózat, károsodik a táji és kulturális örökség), a lakó és a termelő-szolgáltató funkciók kedvezőtlenül keverednek, hiányoznak a valós települési központok.
- Továbbá a térség az ország legkedvezőbb demográfiai adottságú területeként nagy kihívások elé állítja az oktatási-nevelési közszolgáltatásokat.
- Az agglomerációs kihívások eredményes kezelése csak a települési és a megyei szereplők koordinált együttműködésében képzelhető el.
- Pest Megye Területfejlesztési Konceptiója részét képezi az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptiónak. A megye földrajzi elhelyezkedésének következménye, hogy az európai fő áramlási irányok, a transzeurópai közlekedési útvonalak jelentős része a megyében kapcsolódnak össze; de a megye országos térszerkezetben elfoglalt speciális szerepét a szomszédos megyék illetve tájak irányába ható több tradicionális kapcsolódási pont és zóna megléte is biztosítja.
- Pest megye fejlesztési irányaként az OFTK az alábbiakat jelöli meg:
 - A gazdaság dinamizálása, több lábon álló gazdaságfejlesztés, egyszerre építve a feldolgozóipari- és agrár-tradíciókra, valamint az új iparágak, szolgáltatások fejlesztésére.
 - Befektetés-ösztönzés, a tőkevonzó képesség javítása, az egyes térségek endogén erőforrásaira alapozva. A gazdasági húzóterések innovációs- és versenyképességének javítása, az MO-ás környék és a Ferihegyi Gazdasági Övezet logisztikai-vállalkozási zónáinak fejlesztése, a megye leszakadó térségeinek gazdasági felzárkóztatására kiemelten építve a KKV szektorra.
 - Társadalmi megújulás, a közösségek és a bizalom erősítése, az együttműködések ösztönzése és intézményesítése, a családi értékek előtérbe helyezése, a lakosságának egészségi állapotának javítása, az oktatás intézményi- és tartalmi megújítása, kiemelt figyelmet fordítva a gazdaság igényeire. Területi és társadalmi kohézió, az esélyegyenlőség javítása.
 - A térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása, a metropolisz térség, benne Pest megye hálózatos térstruktúrájának kialakítása, a térség geostratégiai adottságainak jobb kihasználása, a belső közlekedési kapcsolatrendszer fejlesztése kiemelten az elővárosi közlekedés, valamint a térségi központok és vonzáskörzeteik tekintetében. Tervezett, koordinált térségfejlesztéssel, takarékos területhasználattal a metropolisz régió többi szereplőjével együttműködő, emellett vonzó, kiemelkedő környezeti feltételeket és életminőséget biztosító tér kialakítása.

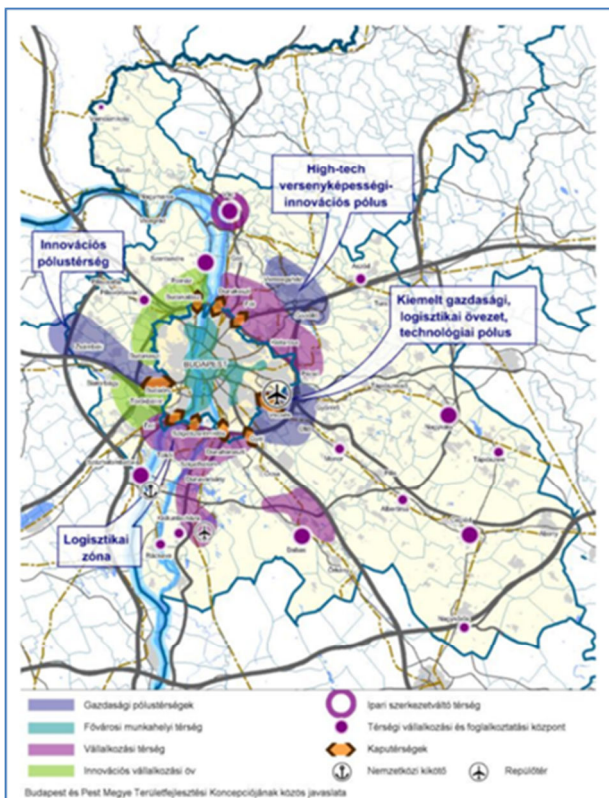
„Európai térben versenyképes, minőségi életfeltételeket biztosító Pest megye”- szerepel a megye jövőképeként: **Pest megye Területfejlesztési Konceptiójában (2014)**. A célrendszer három nagy átfogó célt határoz meg:

1. **Társadalmi megújulás** (Testben és lélekben egészséges, együttműködő egyén és közösségek);

2. **Gazdaság dinamizálása** (Az értékteremtő képesség növelése a térség adottságaira építve);
3. **Térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása** (A lokális és makrotérségi érdekeket kiszorgálni tudó, fenntartható környezet).

Minden átfogó cél alá négy stratégiai cél került meghatározásra, valamint két speciális stratégiai cél a Pest Megyei Duna Stratégia megvalósítása és a Homokhátság térségének komplex fejlesztése. Helyzeténél fogva mindkettőben érdekelt Kiskunlacháza.

Közösségei, települései fejlettsége, külső és belső kapcsolatai, a jövedelem, a gazdasági profil, a közmű és közszolgáltatások, vagy a közlekedési infrastruktúra tekintetében egyaránt jelentősek a területi különbségek – tehát a megye nem egy Budapest körüli egységes funkcionális várostérség. Pest megye a maga fejlett és kevésbé fejlett térségeivel, gazdasági – társadalmi problémáival és lehetőségeivel leképezi az ország egészének helyzetét.

A megye pólustérségei:

- ▶ Logisztikai zóna: Érd, Százhalombatta, Szigetszentmiklós, Gyál, Dunakeszi, Fót, Kistarcsa, Dabas
- ▶ Kiemelt gazdasági-logisztikai zóna: Vecsés, Gyömrő, Üllő, Pécel,
- ▶ High-tech versenyképességi-innovációs pólus: Veresegyháza, Gödöllő,
- ▶ Innovációs zóna: Budaörs, Zsámbék, Budakeszi, Budakalász

Kiskunlacháza – elsősorban repülőtere miatt – a logisztikai zóna legdélebbi nyúlványa.

Forrás: Pest megye Területfejlesztési Programja (2014-2020)

A leszakadás irányába mutató folyamatokat a helyi erőforrásokra alapozva, célzott módon kívánja megállítani Pest Megye Önkormányzata. Meghatározásra került a leginkább érintett 5 térség: a Szobi kistérség, az Aszódi kistérség, a Tápíó-mente térsége, a Cegléd-környéki térség, valamint Dabas és Ráckeve térsége.

A Ráckevei kistérség területfejlesztési programja:

A Ráckevei kistérség jövőképe értelmében 15-20 év elteltével

- a kistérségben és településein korszerű, minőségorientált, magas hozzáadott értéket termelő, innovatív gazdaság működik, biztosítva a kistérség folyamatos megújulását és hosszú távon fenntartható versenyképességét,
- a fejlett, környezetkímélő közlekedési és kommunális infrastruktúra a Budapest közelségéből adódó fokozottan urbanizálódó környezetben a lehető legideálisabb körülményeket nyújtja a lakosság, a térségben működő vállalkozások, illetve az itt dolgozók és befektetők számára,
- a térségi szinten megszervezett, magas színvonalú közszolgáltatások és a térségi alközpontok által hálózatba szervezett intézményrendszer biztosítja a települések lakossága számára a magas életminőséget, valamint a jelenleg elmaradottabb területek integrációját,

- a természeti és épített környezet adottságainak kihasználása pedig jelentős kulturális és közösségi értékeket közvetít a helyi lakosság és a kistérségbe látogató turisták számára, növelve a társadalmi kohéziót.

A stratégiai jövőkép elérése érdekében az **átfogó cél** tehát a Ráckevei kistérség és települései területén a gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődés, valamint a versenyképesség, az élıhetőség, a fenntarthatóság és a kohézió erősítése.

1.3. A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

Országos Területrendezési Terv (OTrT)

A fejezetben az Országos Területrendezési Tervről szóló 2008. évi L. törvénnyel, majd Mtv. - vel módosított 2003. évi XXVI. törvény (OTrT) Kiskunlacházát érintő megállapításai kerülnek bemutatásra.

Az Mtv. - vel módosított OTrT a Megyei Területrendezési Terv alkalmazásának vonatkozásában egyedi szabályokat határoz meg:

"31/B. § A kiemelt térségi és a megyei területrendezési terveknek az e törvénnyel való összhangba hozataláig a településrendezési eszközök készítésénél, módosításánál az alábbi átmeneti rendelkezéseket kell alkalmazni:

a) az Országos Szerkezeti Terv által kijelölt országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatokat az e törvénynek az MTv.-vel megállapított 1/1-11. melléklete, 9. § (7) bekezdése, valamint 10. §-a előírásainak alkalmazásával kell kijelölni,

(9.§ (7) Az országos és térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok nyomvonalának meghatározásánál biztosítani kell a szomszédos megyék és települések határán a folyamatos kapcsolódás lehetőségét.)

b) a megyei területrendezési tervben megállapított térségi területfelhasználási kategóriákon belül az e törvénynek az MTv.-vel megállapított 6. § (2) bekezdésének előírásait kell alkalmazni,

(2) A kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriákon belül a települési területfelhasználási egységek kijelölése során a következő szabályokat kell alkalmazni:

e) azokat az országos övezeteket, amelyeket a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv alkalmaz, azonban az MTv. megszüntetett, a településrendezési eszközök készítésénél, módosításánál nem kell alkalmazni,

f) azokra az országos övezetekre, amelyeket a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv alkalmaz, azonban a rá vonatkozó előírásokat az MTv. módosította, a településrendezési eszközök készítésénél, módosításánál e törvénynek az MTv.-vel megállapított övezeti előírásait kell alkalmazni,

g) azokat a kiemelt térségi és megyei övezeteket, amelyeket a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv megállapít, azonban az MTv. megszüntetett, az i) pontban foglaltak kivételével a településrendezési eszközök készítésénél, módosításánál nem kell alkalmazni,

h) azokat a kiemelt térségi és megyei övezeteket, amelyeket a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv megállapít, azonban a rá vonatkozó előírásokat az MTv. módosította, a j) pontban foglaltak figyelembevételével a településrendezési eszközök készítésénél, módosításánál e törvénynek az MTv.-vel megállapított övezeti előírásaival kell alkalmazni."

A fent jelzett egyedi szabályok figyelembevételével került kidolgozása a Megyei Területrendezési Tervvel kapcsolatos követelményeket bemutató fejezet is.

Az OTrT országos szerkezeti tervének vonatkozó megállapításai, a térségi szerkezeti elemek vonatkozásában:

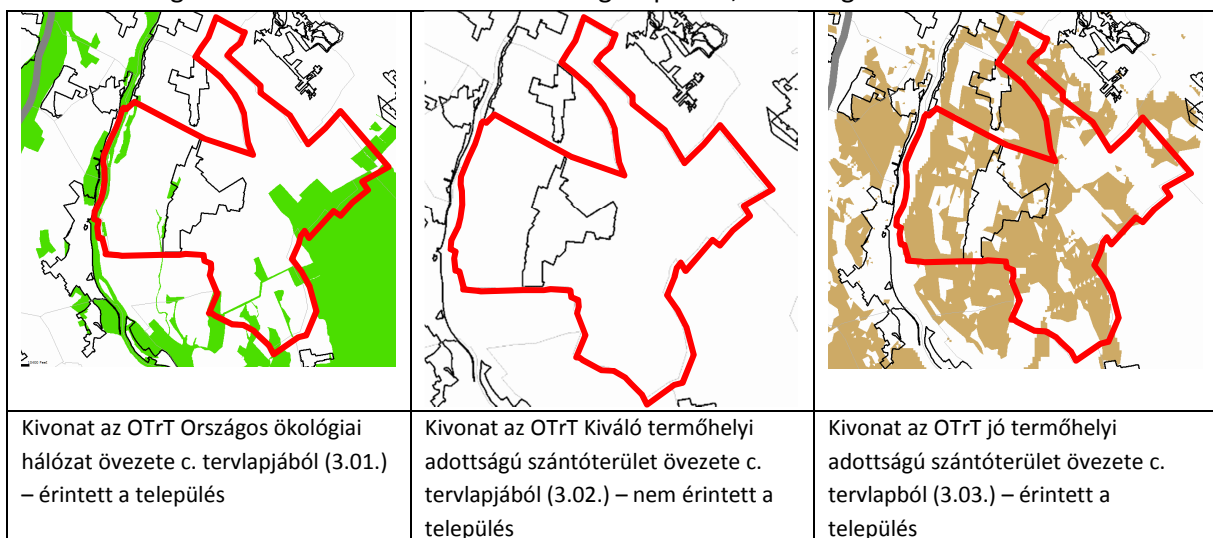
Kiskunlacházát az OTrT térségi szerkezeti tervlapja:

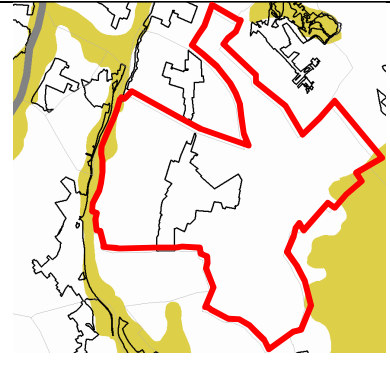
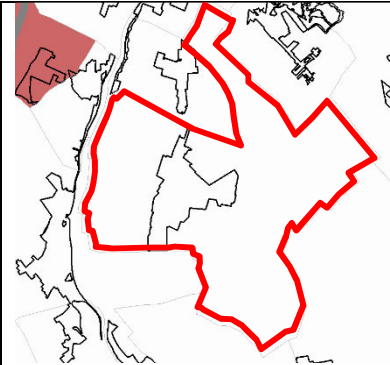
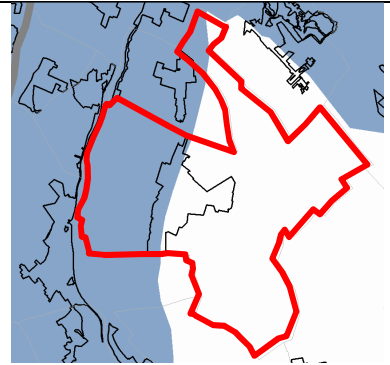
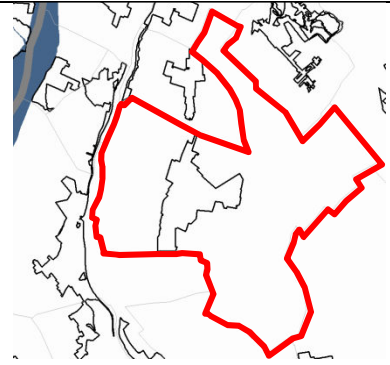
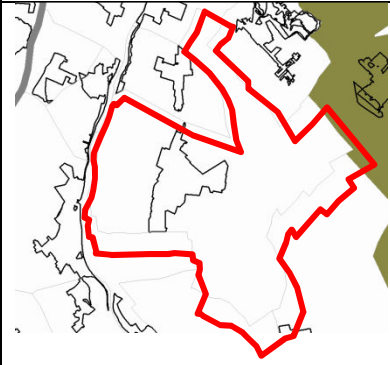
- 500-750 ha közötti települési térségként,
- teljes egészében mezőgazdasági térségként határozza meg.

Vonalas infrastruktúra vonatkozásában:

- gyorsforgalmi út nem érinti,
- a települést érintő meglévő országos mellékúthálózat főúthálózata és az
- országos kerékpárút törzshálózat eleme érinti,
- a vasúthálózat közül az egyéb országos törzshálózat elemei érintik,
- az országos jelentőségű csatornahálózat eleme érinti,
- az országos energetikai hálózat elemeként a 400kV-os átviteli hálózat távvezetékét jelöli,
- repülőtér nem jelöli az OTrT

Az OTrT országos övezeti terveinek vonatkozó megállapításai, az országos övezetek

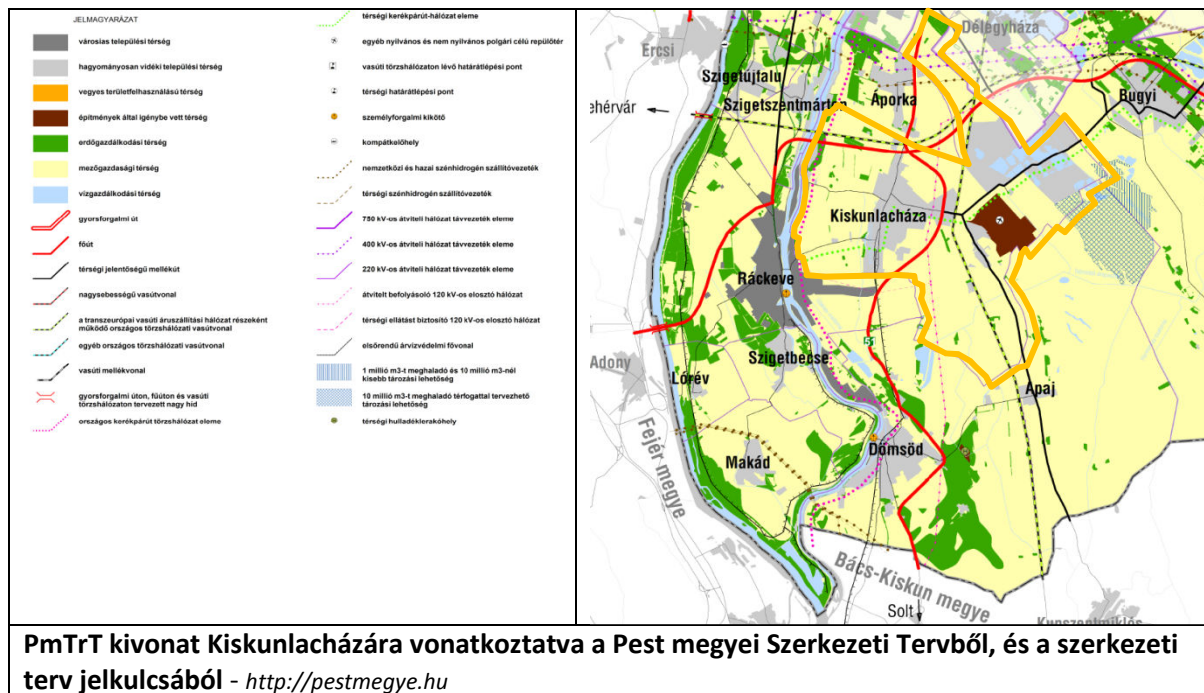
		
Kivonat az OTrT Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete c. tervlapjából (3.04.) – érintett a település	Kivonat az OTrT tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete c. tervlapjából (3.05.) – érintett a település	Kivonat az OTrT világörökségi és világörökségi várományos terület övezete c. tervlapjából (3.06.) – nem érintett a település
		
Kivonat az OTrT országos vízminőség védelmi terület övezete c. tervlapjából (3.07.) – érintett a település	Kivonat az OTrT nagyvizi meder és a vásárhelyi terv továbbfejlesztése keretében megvalósítható vízkárelhárítási célú szükségtározók területének övezete c. tervlapjából (3.08.) – nem érintett a település	Kivonat az OTrT kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezete c. tervlapjából (3.09.) – nem érintett a település

Az OTrT országos övezetei	Érintettség	Megjegyzés
Az országos ökológiai hálózat övezete (3.01.)	igen	településrészen koncentráltan
Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete (3.02.)	nem	-
Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete (3.03.)	igen	településrészen elszórtan
Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete (3.04.)	igen	településrészen elszórtan
Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete (3.05.)	igen	településrészen koncentráltan
Világörökségi és világörökségi várományos terület övezete (3.06.)	nem	-
Országos vízminőség védelmi terület (3.07.)	igen	településrészen koncentráltan
Nagyvizi meder és a vásárhelyi terv továbbfejlesztése keretében megvalósítható vízkárelhárítási célú szükségtározók t-nek övezete (3.08.)	nem	-
Kiemelt fontosságú honvédelmi terület övezete (3.09.)	nem	-

Az Országos Területrendezési Terv vonatkozó előírásai:

Az Mtv. - vel módosított OTrT előírásait figyelembe véve, a vonatkozó térségi övezeti előírások a megyei területrendezési terv elemzését követően az országos és megyei övezetekre vonatkozóan együttesen kerülnek ismertetésre.

A PmTrT térségi szerkezeti elemei

Kiskunlacháza térségi szerkezeti struktúráját a PmTrT Térségi Szerkezeti Terve tartalmazza, az alábbiak szerint.

A PmTrT térségi szerkezeti tervlapja:

- a belterületet hagyományos vidéki települési térségként,
- a külterületen a jelentősebb beépítésre szánt területeket hagyományosan vidéki települési térségként,
- egyéb területein nagyrészt mezőgazdasági, valamint erdőgazdálkodási, és vízgazdálkodási térségként határozza meg.

Vonalas infrastruktúra tekintetében tervezett közlekedési elemet is tartalmaz.

- A meglévő országos másodrendű, 51-es számú főút déli irányból, a 105-ös számú út pedig nyugat-kelet irányban szeli át a települést. Az 51-es számú út a települést keletről való elkerülése nem szerepel az OTrT-ben, a 105-ös számú út pedig máshol csatlakozik az 51-es számú főúthoz.

A közlekedési infrastruktúra vonatkozásában az OTrT és a PmTrT egymásnak ellentmondó megállapításokat tartalmaz, a településfejlesztés, településrendezés során az OTrT – ben meghatározott elemeket kell figyelembe venni. A településszerkezeti terv az OTrT – ben meghatározott elemeket nem tartalmazza.

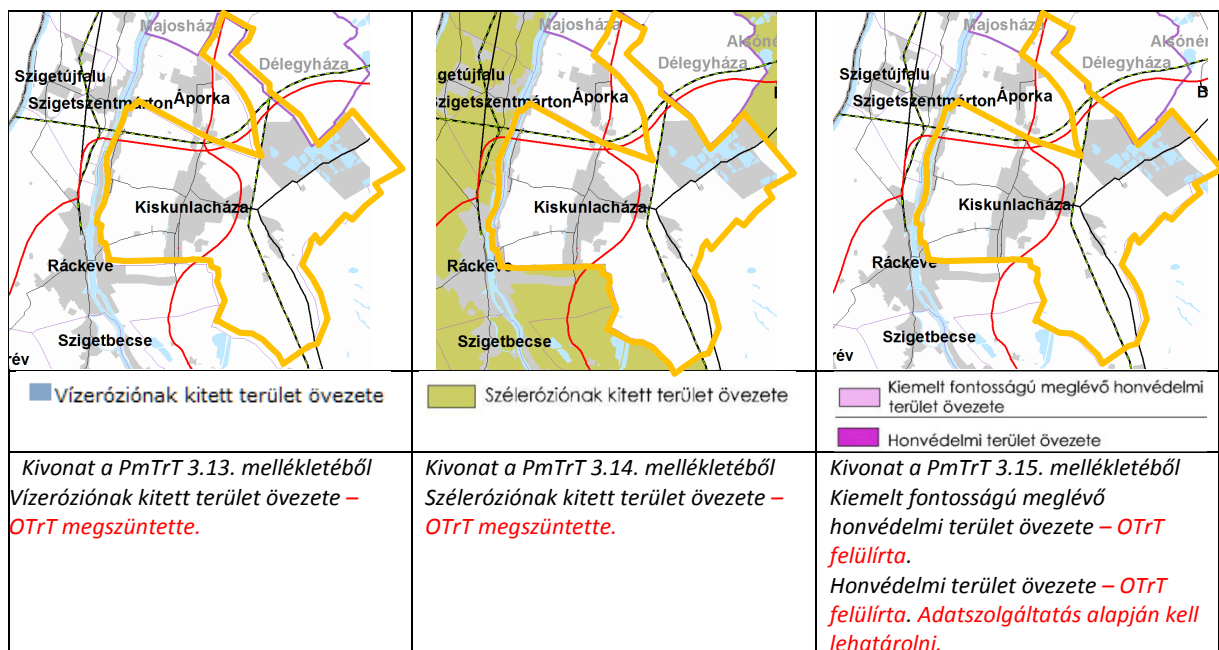
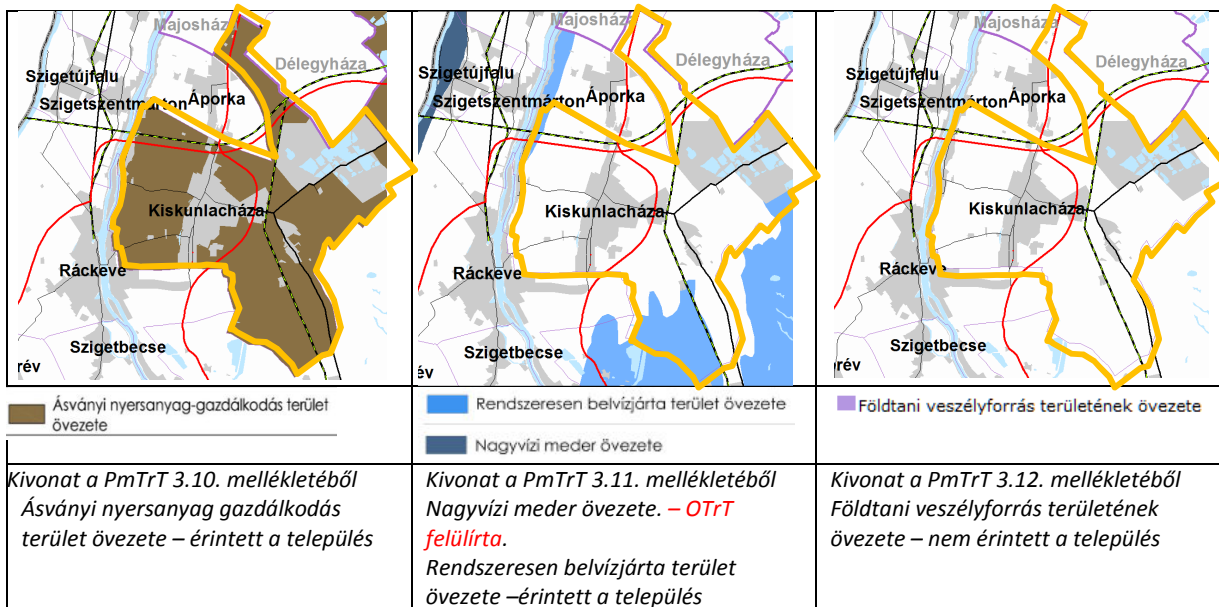
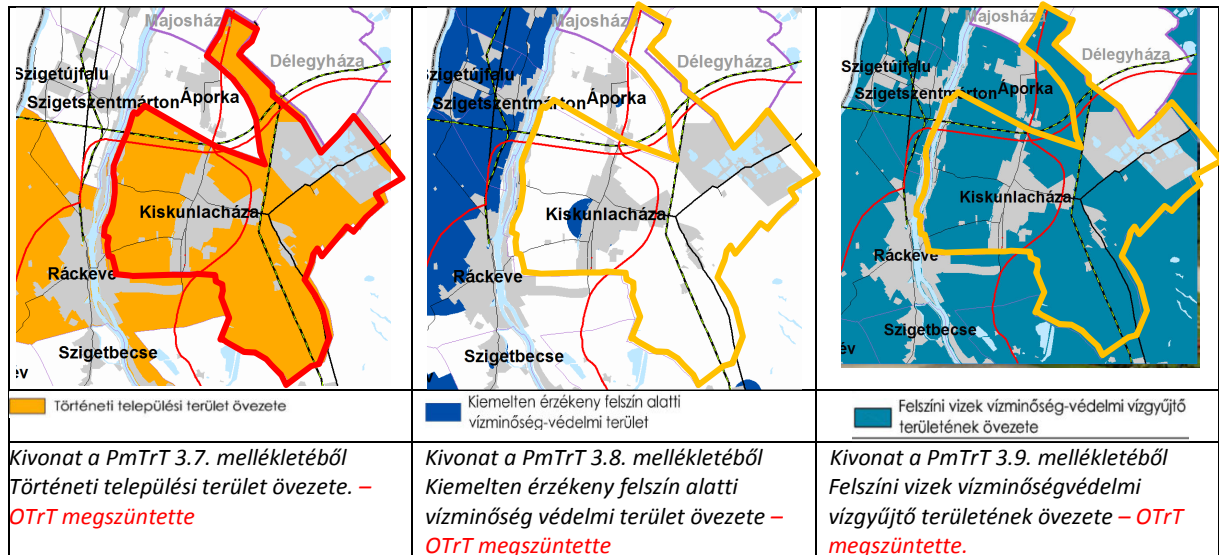
- A transzeurópai vasúti áruszállítási hálózat részeként működő országos törzshálózati vasútvonal két irányból is áthalad Kiskunlacházán.
- A település déli Kiskunlacházai határnál érintett a Kis-Duna elsőrendű árvízvédelmi vonalával is.
- Délegyháza és Áporka között a 400 kV-os átviteli hálózat távvezeték halad; Dömsöd felől Áporkán keresztül Délegyházáig haladó 120 kV-os távvezeték pedig végigfut észak-dél irányban a településen.
- A nemzetközi és hazai jelentőségű szénhidrogén hálózat eleme szintén Délegyháza és Áporka között halad át a településen.

- Bugyi és Apaj határában az 1 millió köbmétert meghaladó és 10 millió köbméternél kisebb tározási lehetőség, illetve a 10 millió köbmétert meghaladó térfogattal tervezett tározási lehetőség is ki van jelölve a településen a bányatavak érintettségével.

A PmTrT szerkezeti terve tartalmazza az egyéb, nyilvános és nem nyilvános polgári célú repülőteret.

Kiskunlacháza megyei övezetek általi érintettségének bemutatása: az PmTrT térségi övezetei

<p>Kivonat a PmTrT 3.1. mellékletéből Az országos ökológiai hálózat térségi övezetei – OTrT felülírta, adatszolgáltatás alapján kell figyelembe venni – érintett a település</p>	<p>Kivonat a PmTrT 3.2. mellékletéből Kiváló termőhelyi adottságú szántók – OTrT felülírta, adatszolgáltatás alapján kell figyelembe venni – nem érintett a település. Lásd adatszolgáltatás</p>	<p>Kivonat a PmTrT 3.3. mellékletéből Kiváló termőhelyi adottságú erdő – OTrT felülírta, adatszolgáltatás alapján kell figyelembe venni, az erdőtelepítésre alkalmas terület övezete megszüntette az OTrT. Az erdőtelepítésre javasolt övezet lehatárolást adatszolgáltatás alapján kell figyelembe venni a településrendezési eszközök készítésénél. Érintett a település</p>
<p>Kivonat a PmTrT 3.4. mellékletéből Térségi komplex tájrehabilitáció övezete. – érintett a település a</p>	<p>Kivonat a PmTrT 3.5. mellékletéből Tájképvédelmi övezetek – OTrT mindkettőt megszüntette.</p>	<p>Kivonat a PmTrT 3.6. mellékletéből Világörökség és világörökségvárományos terület övezete. – OTrT felülírta. Adatszolgáltatás alapján kell figyelembe venni.</p>

Kiskunlacháza megyei övezetek általi érintettségének összefoglaló táblázata: az PmTrT térségi övezetei

<i>A PmTrT övezetei</i>	<i>Érintettség</i>
1. 3/1. melléklet: – lehatárolás új adatszolgáltatás alapján – OTrT felülírta	
1.a. Magterület övezete (3/1. melléklet)	igen
1.b. Ökológiai folyosó övezete (3/1. melléklet)	igen
1.c. Pufferterület övezete (3/1. melléklet)	igen
2. 3/2. melléklet: Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete – lehatárolás új adatszolgáltatás alapján – OTrT felülírta	nem
3. 3/3. melléklet:	
3.a. Kiváló termőhelyi adottságú erdőterületek övezete (3/3. melléklet) – lehatárolás új adatszolgáltatás alapján – OTrT felülírta	igen
3.b. Erdőtelepítésre alkalmas terület övezete (3/3. melléklet) – OTrT megszüntette	igen
Erdőtelepítésre javasolt terület övezete – Új OTrT övezet, lehatárolás adatszolgáltatás szerint	igen
4. 3/4. melléklet: Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület övezete (3/4. melléklet)	igen
5. 3/5. melléklet:	
5.a. Országos jelentőségű tájképvédelmi terület övezete (3/5. melléklet) – OTrT megszüntette	igen
5.b. Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete (3/5. melléklet) – OTrT megszüntette	igen
6. 3/6. melléklet: Világörökség és világörökség - várományos terület övezete (3/6. melléklet)	nem
7. 3/7. melléklet: Történeti települési terület övezete (3/6. melléklet) – OTrT megszüntette	igen
8. 3/8. melléklet: Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség - védelmi terület övezete – OTrT megszüntette	igen
9. 3/9. melléklet: Felszíni vizek vízminőség védelmi vízgyűjtő területének övezete – OTrT megszüntette	igen
10. 3/10. melléklet: Ásványi nyersanyag - gazdálkodási terület övezete – OTrT átnevezte: Ásványi nyersanyagvagyon-terület övezete - OTrT új övezete	igen
11. 3/11. melléklet:	
11.a. Rendszeresen belvíz járta terület övezete	igen
11.b. Nagyvízi meder övezete – OTrT felülírta, országos övezet, új adatszolgáltatás alapján	nem
12. 3/12. melléklet: Földtani veszélyforrás területének övezete (3/12. melléklet)	nem
13. 3/13. melléklet: Szélerózióknak kitett terület övezete (3/13. melléklet) – OTrT megszüntette	igen
14. 3/14. melléklet: Vízérózióknak kitett terület övezete (3/14. melléklet) – OTrT megszüntette	igen
15. 3/15. melléklet:	
15.a. Kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi terület övezete (3/11. melléklet) – OTrT felülírta	nem
15.b. Honvédelmi terület övezete (3/11. melléklet) – OTrT felülírta, új adatszolgáltatás alapján	nem
16. Tanyás térség övezete – új OTrT övezet, nem ismert, kijelölés új megyei TrT készítésekor	–
17. Tájrehabilitációt igénylő terület övezete – új OTrT övezet, kijelölés új megyei TrT készítésekor	–
18. Széleróműpark telepítéséhez vizsgálat alá vonható terület övezete – új OTrT övezet, kijelölés új megyei TrT készítésekor	–
19. <i>Szélerómű elhelyezéséhez vizsgálat alá vonható terület – megyei ajánlott térségi lehatárolás</i>	<i>nem</i>
20. Térségi árvízi kockázatkezelési terület övezete – új OTrT övezet, kijelölés új megyei TrT készítésekor	–

Adatszolgáltatás alapján lehatárolt övezetek

<p> Magterület Pufferterület Ökológiai folyosó </p>	<p> Kiváló minőségű szántóterület Jó minőségű szántóterület Erdőtelepítésre elsődlegesen javasolt terület Erdőtelepítésre másodlagosan javasolt terület </p>	
<p><i>Az országos ökológiai hálózat térségi övezetei – érintett a település Magterület övezettel Pufferterület övezettel Ökológiai folyosó övezettel</i></p>	<p><i>Kiváló termőhelyi adottságú szántó terület övezete – nem érintett a település Jó termőhelyi adottságú szántó terület övezete – érintett a település Erdőtelepítésre javasolt terület övezete – érintett a település.</i></p>	<p><i>Kiváló termőhelyi adottságú erdő terület övezete – érintett a település</i></p>

<p><i>Nagyvízi meder övezete. – Nem érintett a település, mert a Kis-Dunai ág nem tartozik hozzá</i></p>	<p> Működő bányák /2016/ Felhagyott bányák /2016/ </p> <p><i>Működő és felhagyott bányák 2016-ban – www.teir.hu</i></p>

OTRT

„6. § (2) a) az erdőgazdálkodási térséget legalább 75%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni;

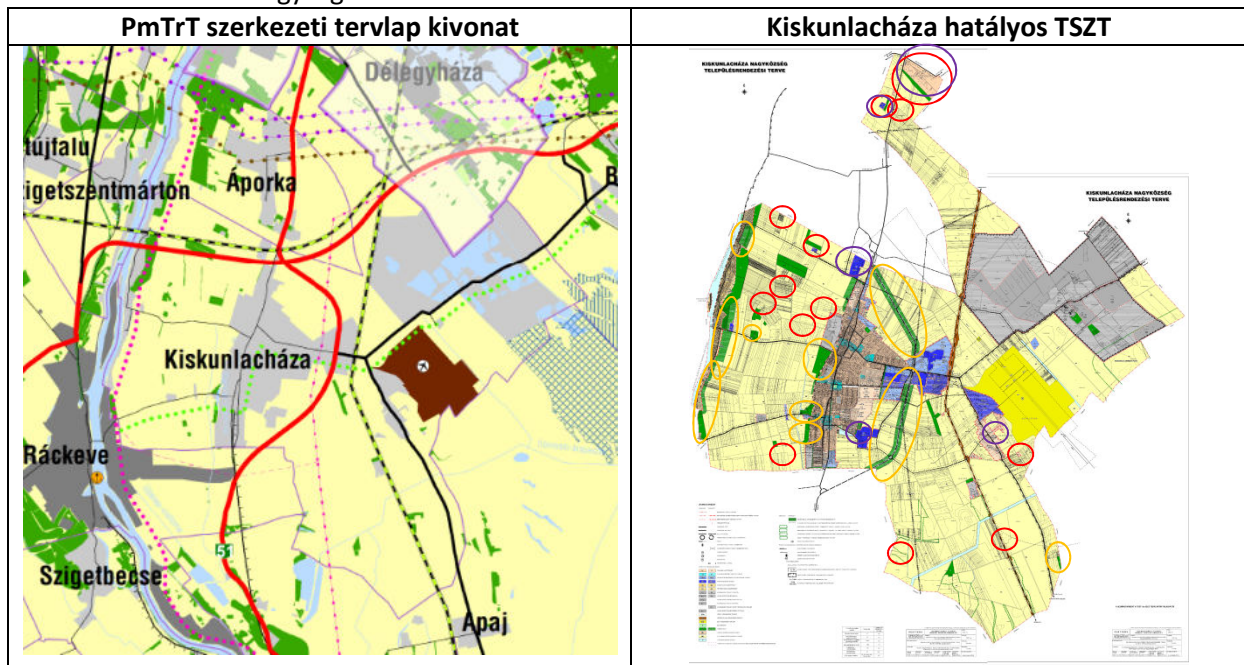
b) a mezőgazdasági térséget legalább 85%-ban mezőgazdasági terület, beépítésre szánt különleges honvédelmi terület, beépítésre nem szánt különleges honvédelmi terület vagy természetközeli terület területfelhasználási egységbe kell sorolni, a térségben nagyvárosias lakóterület és vegyes terület területfelhasználási egység nem jelölhető ki;

c) a vegyes területfelhasználású térséget legalább 85%-ban mezőgazdasági terület, erdőterület vagy természetközeli terület területfelhasználási egységbe kell sorolni, a fennmaradó részen nagyvárosias lakóterület kivételével bármely települési területfelhasználási egység kijelölhető;

d) a települési térség bármely települési területfelhasználási egységbe sorolható;

e) a vízgazdálkodási térséget legalább 85%-ban vízgazdálkodási terület vagy természetközeli területfelhasználási egységbe kell sorolni;

f) az építmények által igénybe vett térséget az adott építmény jellege szerinti települési területfelhasználási egységbe kell sorolni.

A településrendezési eszközök készítésekor hangsúlyt kell fektetni a PmTrT-nek való megfeleltetés során az erdőtérségre vonatkozó előírás betartására. Olyan kevés a településhez tartozó erdőtérségbe sorolt terület, hogy az OTRT szerinti 25 %-os eltérés is csak minimális területet jelent. Piros körök jelzik a hatályos TSZT-en a PmTrT-ben erdőtérség vonatkozásban való eltéréseket.

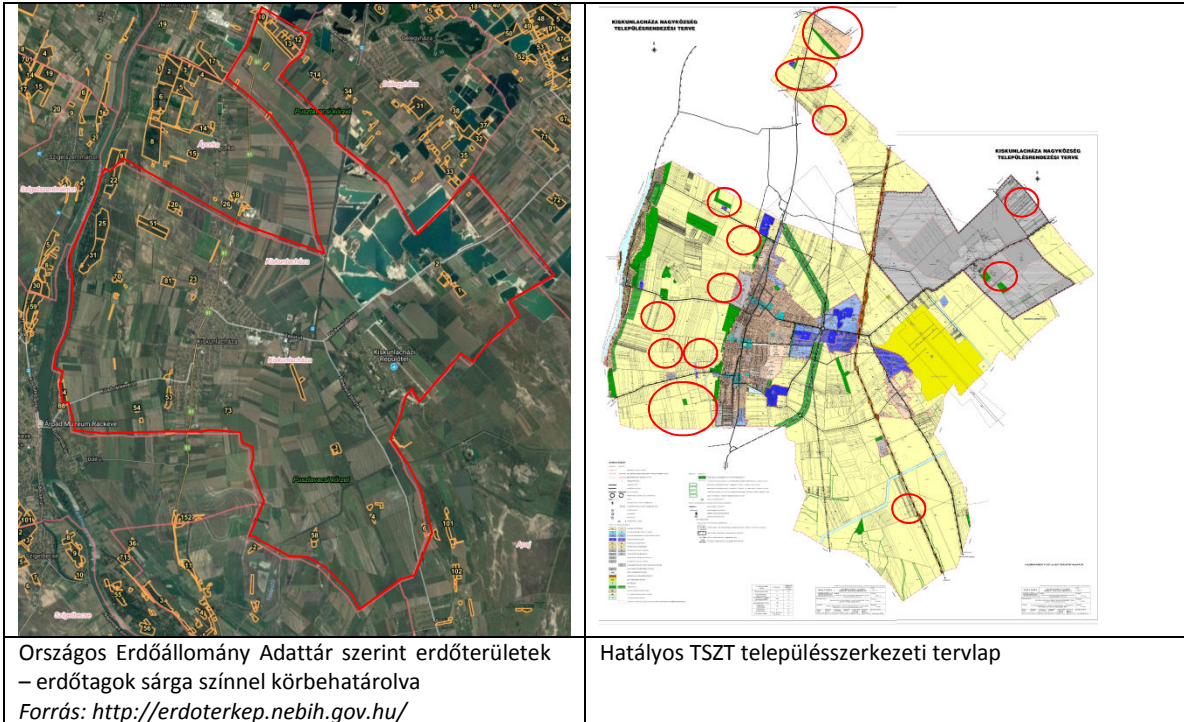
A települési térségtől való eltérést lila körök jelzik. Ez minimális mértékű az északi részen erdőtérség kárára kijelölt 2 db fejlesztési terület kivételével. (Mindkettőt lila és piros kör is jelzi.)

Mezőgazdasági térségtől való eltérés a TSZT-en részben a Bankházán lévő települési térség növekmény (lila kör), illetve a Kis Duna melletti erdősávok, és a tervezett elkerülő út környezeti hatásait csökkentő erdősáv, valamint a kisebb erdőtérségtől eltérő erdőfoltok. Ezek okker sárga körrel vannak jelölve. A léptékét tekintve a megengedett 15 %-os eltérésbe befér az összes eltérés mértéke a mezőgazdasági térség vonatkozásában.

A repülőtér építmények által igénybevett térségben található, az előírásoknak megfelelő területhasználattal.

A területfelhasználásra vonatkozó általános releváns szabályok

„7. § (1) Az Országos Erdőállomány Adattár szerint erdőterületnek minősülő területet a településrendezési eszközökben legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolni. – A TSZT és HÉSZ megfelelése az OTrT előírásnak a településrendezési eszközök módosításakor felülvizsgálandó, pontosítandó. Az alábbi ábrán a TSZT-en piros körök jelzik azokat a helyeket, ahol eltérés van az adatállomány és a területfelhasználás között. Feltételezhetően a hatályos TSZT nem tud megfelelni az OTrT előírásának.

Kivonat a Kiskunlacházai körzet erdőtervéből

Község	Földnyilv. terület	Erdő művelési ágú		Nem erdő műv. ágú erdőtervezett	Összes erdőtervezett
		Nem erdőtervezett	erdőtervezett		
Kiskunlacháza	242,7397	21,5797	221,16	22,68	243,84

(2) A közlekedési, az elektronikus hírközlési, továbbá az energetikai vonalas infrastruktúra-

hálózatok erdőterületen áthaladó szakaszai mellett csak a forgalom lebonyolítását és biztonságát, az elektronikus hírközlés működését, illetve a villamos energia és más energiahordozók továbbítását közvetlenül szolgáló építmények helyezhetők el. – A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő, a hatályos PmTrT-nek megfelel a hatályos TSZT.

8. § (1) Borvidéki település szőlő termőhelyi katasztere I-II. osztályú területeihez tartozó földrészlet - a különleges mezőgazdasági üzemi terület kivételével - beépítésre szánt területté nem minősíthető. – Nem „borvidéki település”, nem vonatkozik az előírás rá sőt szőlő termőhelyi katasztere I-II. osztályú területek sem találhatóak a településen a VIGNIS rendszer alapján.

Szőlő termőhelyi katasztere I-II. osztályú területek. Forrás: FÖMI

(2) Az Országos Gyümölcs Termőhely Kataszter I. és II. osztályú területeihez tartozó földrészlet - a különleges mezőgazdasági üzemi terület kivételével - beépítésre szánt területté nem minősíthető.” – **A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő az előírás. Ismereteink szerint a település nem része az Országos Gyümölcs Termőhely Kataszter I. és II. osztályú területeinek.** A 98/2014. (III. 25.) kormányrendelet a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalt (NÉBIH) jelölte ki a gyümölcs termőhelyi kataszterének vezetésére, a gyümölcscsütvények telepítésének engedélyezésére, valamint a gyümölcscsütvény kataszter vezetésére. Tudomásunk szerint nem érintett a település a kataszter területeivel, de a településrendezési eszközök készítésekor az adatszolgáltatást kérni kell a NÉBIH-tól.

11. § A bányatelek megállapítás akkor engedélyezhető, ha összhangban van a megyei területrendezési tervvel és az érintett település településrendezési eszközeivel. – **A TSZT és HÉSZ módosításakor, illetve a bányatelek alakításakor figyelembe veendő az előírás. Jelenleg is folyamatban van a Kiskunlacháza II. bányatelek bővítése az ingatlanhatárokhoz igazítás miatt.**

12. § (8) Ahol a törvény külön övezeti előírásokat nem tartalmaz, ott a vonatkozó ágazati szabályokat kell alkalmazni. Ahol a törvény övezeti előírásokat tartalmaz, ott azokat a vonatkozó ágazati jogszabályokkal együtt kell alkalmazni. – **A HÉSZ módosításakor figyelembe veendő előírás.**

12/A. § (1) A kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek, valamint a településrendezési eszközök készítése során a 12. § (1) és (2) bekezdésében felsorolt térségi övezetek által érintett területeket az országos, a kiemelt térségi és a megyei övezetek területi érintettségével kapcsolatos állásfoglalásra kötelezett államigazgatási szervek köréről szóló kormányrendelet szerint, az abban meghatározott államigazgatási szervek előzetes adatszolgáltatása figyelembevételével kell lehatárolni. – **A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő előírás.**

(4) A településrendezési eszközök készítésénél a hatályos kiemelt térségi és megyei területrendezési terv térségi övezeteinek lehatárolásához képest a térségi övezetek területének a település közigazgatási területére eső része legfeljebb $\pm 5\%$ -kal változhat. – **A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő előírás. Az OTrT-t módosító törvény rendelkezései alapján azonban nem vehető figyelembe az előírás a PmTrT módosításáig.**

Az OTrT 31/B. § alapján a kiemelt térségi és megyei területfelhasználási kategóriákon belül a települési területfelhasználási egységek kijelölése során a következő szabályokat kell alkalmazni:

Az országos övezetekre vonatkozó szabályok

Az országos ökológiai hálózat övezete

„13. §... – **Magyei és kiemelt térségi tervek készítésére vonatkozó előírás. Településrendezési eszközök készítésekor nem kell figyelembe venni.**

Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezete

„13/A. § (1) Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetében beépítésre szánt terület csak kivételesen, egyéb lehetőség hiányában területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki. – **Az OTrT alapján nem érintett az övezettel a település, a hatályos PmTrT szerint megfelel a hatályos TSZT. Településrendezési eszközök módosításánál figyelembe veendő előírás, de a település nem érintett az övezettel.**

(2) Az övezetben külszíni bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.” – A TSZT és HÉSZ módosításakor, illetve a bányatelek alakításakor figyelembe veendő az előírás, de a település nem érintett az övezettel.

Jó termőhelyi adottságú szántóterület övezete

„13/B. § A településrendezési eszközökben a jó termőhelyi adottságú szántóterület övezetét a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni.” – A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő előírás, a település érintett az övezettel. A hatályos TSZT jelenleg megfelel az előírásnak, az érintett területek csaknem 100 %-ban általános mezőgazdasági területhasználatba vannak sorolva. Kisebb részük az erdőadatállománynak megfelelően erdő területhasználatban vannak.

Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete

„14. § (1) Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki. – A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő előírás. Adatszolgáltatás alapján pontosítandó az övezet. Ismereteink szerint nem érintett a település az övezettel.

(2) Az övezetben külszíni bányatelket megállapítani és bányászati tevékenységet engedélyezni a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó szabályok szerint lehet.” – A TSZT és HÉSZ módosításakor, illetve a bányatelek alakításakor figyelembe veendő az előírás.

A megyei övezetekre vonatkozó szabályok

Magterület övezete

„17. § (1) Az övezetben beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha:

a) a települési területet a magterület vagy a magterület és az ökológiai folyosó körülzárja, és

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja. . – A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő előírás, mert a település érintett az övezettel a Bugyival határos területek mentén a víztározásra kijelölt területek vonatkozásában.

(2) Az (1) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e a magterület, a magterület és az ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése. . – A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő előírás.

(4) Az övezetben a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, az erőművek és kiserőművek a magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával helyezhetők el. – HÉSZ módosításakor, illetve engedélyezéskor figyelembe veendő előírás.

(6) Az övezetben új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külszíni művelésű bányatelek nem bővíthető.” – A TSZT és HÉSZ módosításakor illetve bányatelek létesítéskor figyelembe veendő előírás.

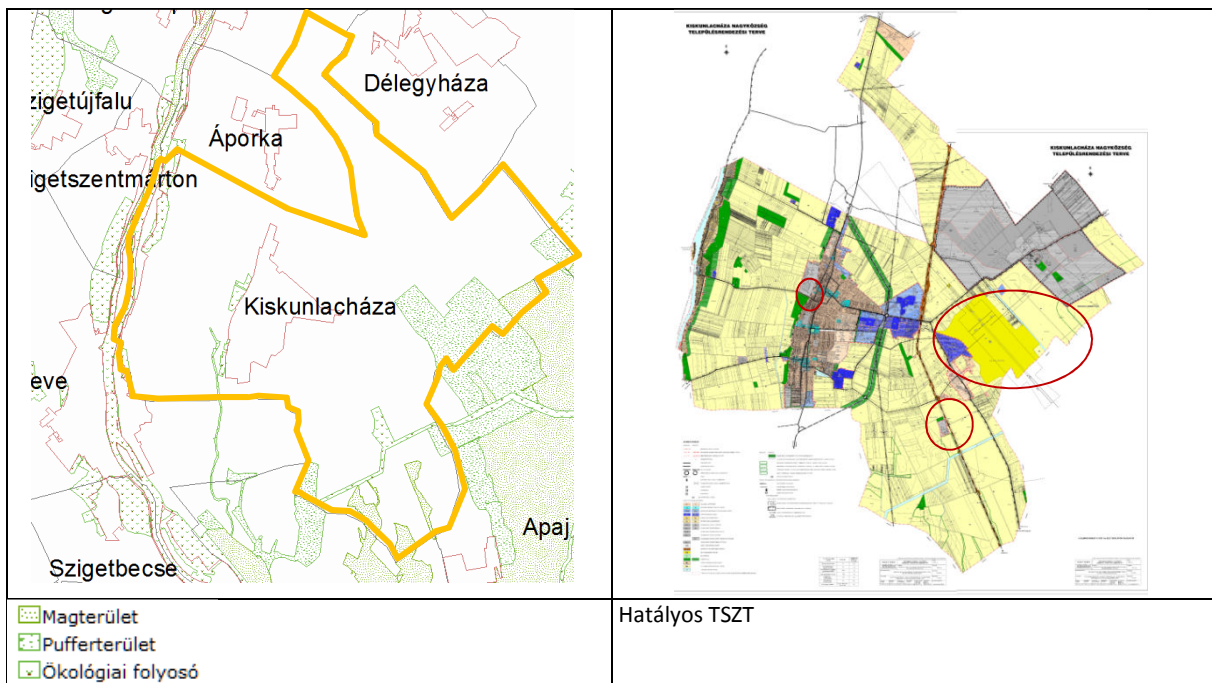
Ökológiai folyosó övezete

„18. § (1) Az ökológiai folyosó övezetében új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, kivéve, ha:

a) a települési területet az ökológiai folyosó vagy a magterület és az ökológiai folyosó körülzárja, és

b) a kijelölést más jogszabály nem tiltja. – A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő előírás. A település több területen érintett az övezettel

- A Dömsöd-árapasztó vízfolyástól északra található „Apaj tanya” területéhez tartozó beépítésre szánt területek is érintettek az ökológiai folyosó övezetével.
- A Külső Kiskunlacházai úttól északra beépítésre szánt különleges sport és rekreációs területek vannak kijelölve a hatályos TSZT-en.
- A Külső Kiskunlacházai úttól délre beépítésre nem szánt, erdő területek találhatók a TSZT-en, a valós használat szerint azonban benzinkút és teherfuvarozó telephely található jelentős burkolt felületekkel.

Az ökológiai folyosó lehatárolás módosítását javasolt kezdeményezni a DINPI-nál.

(2) Az (1) bekezdésben szereplő kivételek együttes fennállása esetén, a beépítésre szánt terület területrendezési hatósági eljárás alapján jelölhető ki. Az eljárás során vizsgálni kell, hogy biztosított-e az ökológiai folyosó természetes és természetközeli élőhelyeinek fennmaradása, valamint az ökológiai kapcsolatok zavartalan működése. – A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő előírás.

(4) Az övezetben a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala, az erőművek és kiserőművek az ökológiai folyosó és az érintkező magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával helyezhető el. – HÉSZ módosításakor, illetve engedélyezéskor figyelembe veendő előírás.

(5) Az övezetben új külszíni művelésű bányatelek nem létesíthető, meglévő külszíni művelésű bányatelek nem bővíthető.” – A TSZT és HÉSZ módosításakor, illetve a bányatelek alakításakor figyelembe veendő az előírás.

Pufferterület övezete

„19. § Pufferterületen a településszerkezeti terv beépítésre szánt területet csak abban az esetben jelölhet ki, ha az a szomszédos magterület vagy ökológiai folyosó természeti értékeit, biológiai sokféleségét, valamint táji értékeit nem veszélyezteti.” – A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő előírás. Jelenleg puffer területtel érintett a repülőtér területe is.

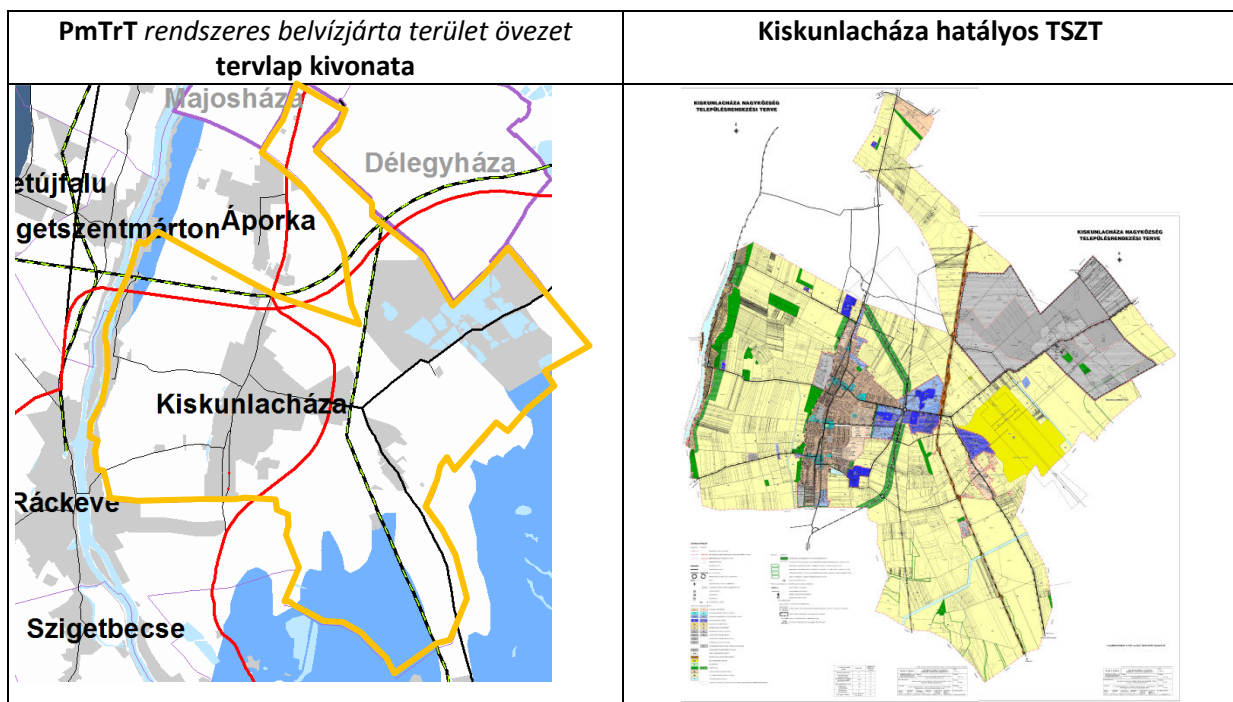
Erdőtelepítésre javasolt terület övezete

19/A. § A településrendezési eszközökben az erdőtelepítésre javasolt terület övezetét az erdőterület területfelhasználási egység kijelölésénél figyelembe kell venni. – A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő előírás. A Hatályos TSZT jelenleg mezőgazdasági területfelhasználást jelöl az érintett területeken.

Az ásványi nyersanyagvagyon-terület övezete

19/B. § (1) Az ásványi nyersanyagvagyon-terület övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni adatszolgáltatás alapján. – A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő előírás. Az előírásnak a hatályos TSZT és HÉSZ is megfelel.

(2) Az (1) bekezdés szerint kijelölt területen, a településrendezési eszközökben csak olyan területfelhasználási egység, építési övezet vagy övezet jelölhető ki, amely az ásványi nyersanyagvagyon távlati kitermelését nem lehetetleníti el. – A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő előírás. Az előírásnak a hatályos TSZT és HÉSZ is megfelel.

Rendszeresen belvíz járta terület övezete

„23. § A rendszeres belvízjárta terület övezetében új beépítésre szánt terület csak akkor jelölhető ki, ha ahhoz a vízügyi igazgatási szerv a településrendezési eszközök egyeztetési eljárása során adott véleményében hozzájárul.” – **A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő előírás. Jelenleg a Duna-parton lévő beépítésre szánt területek és a korábban is említett 'Apaj-tanya' is érintett az övezettel.**

Az Országos Szerkezeti Terv által kijelölt országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok

A hálózati elemeket a településrendezési eszközökben az OTrT 1/1-11. melléklete, 9. § (7) bekezdése, valamint 10. §-a előírásainak alkalmazásával kell kijelölni:

9. § (6) A településrendezési eszközök készítése során

a) az országos és térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és az egyedi építmények helyét a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben meghatározott térbeli rend figyelembevételével kell meghatározni, – A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő az előírás.

b) az országos és térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatoknak a település közigazgatási területére vetített hossza legfeljebb $\pm 5\%$ -kal térhet el a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek szerkezeti tervében megállapított nyomvonalváltozattól, kivéve, ha a területi (környezeti, társadalmi és gazdasági) hatásvizsgálat alapján lefolytatott területrendezési hatósági eljárás szerint nagyobb eltérés indokolt. – A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő az előírás. Az elkerülő út vonatkozásában a megfelelést javasolt vizsgálni.

(7) Az országos és térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok nyomvonalának meghatározásánál biztosítani kell a szomszédos megyék és települések határán a folyamatos kapcsolódás lehetőségét. – A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő az előírás. Az elkerülő út vonatkozásában a megfelelést javasolt vizsgálni.

9/A. § A kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben szereplő regionális és egyéb vasúti pályák közül azok területét, amelyen a közszolgáltatás szünetel vagy megszűnt, a településszerkezeti tervben beépítésre nem szánt közlekedési terület területfelhasználási egységbe kell sorolni. . – A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő, a hatályos PmTrT-nek megfelel a hatályos TSZT.

10. § (1) Az 1/5-1/7. mellékletekben szereplő országos műszaki infrastruktúra-hálózatok elemeit és az egyedi építményeket az ott felsorolt, a térbeli rend szempontjából meghatározó települések közigazgatási területét érintve, az országos szerkezeti terv figyelembevételével, az engedélyezési eljárás során felmerülő ágazati szempontok és követelmények miatt szükséges korrekciókkal kell megvalósítani. – A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő, a hatályos PmTrT-nek megfelel a hatályos TSZT.

(2) Az 1/1-1/4. mellékletekben szereplő országos műszaki infrastruktúra-hálózatok elemeit és az egyedi építményeket az ott felsorolt, a térbeli rend szempontjából meghatározó települések közigazgatási területét - térség esetén a megjelölt település közigazgatási területét vagy annak 10

km-es körzetét - érintve, az országos szerkezeti terv figyelembevételével, az engedélyezési eljárás során felmerülő ágazati szempontok és követelmények miatt szükséges korrekciókkal kell megvalósítani. – A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő, a hatályos PmTrT-nek megfelel a hatályos TSZT.

(3) Az 1/8-10. számú mellékletekben szereplő országos műszaki infrastruktúra-hálózatok elemeit és az egyedi építményeket az ott felsorolt, a térbeli rend szempontjából meghatározó települések közigazgatási területét - térség esetén a megjelölt település közigazgatási területét vagy annak 25 km-es körzetét - érintve, az országos szerkezeti terv figyelembevételével, az engedélyezési eljárás során felmerülő ágazati szempontok és követelmények miatt szükséges korrekciókkal kell megvalósítani. – A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő, a hatályos PmTrT-nek megfelel a hatályos TSZT.

(4) Az 1/11. melléklet 1. pontjában szereplő Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése keretében megvalósuló vízkár-elhárítási célú szükségtározókat az ott felsorolt települések közigazgatási területét - térség esetén a megjelölt települések közigazgatási területét vagy annak 25 km-es körzetét - érintve, az országos szerkezeti terv figyelembevételével, az engedélyezési eljárás során felmerülő ágazati szempontok és követelmények miatt szükséges korrekciókkal kell megvalósítani. – A TSZT és HÉSZ módosításakor figyelembe veendő, nem érintett a település.

Összefoglalás

A településrendezési eszközök készítése során a térségi területfelhasználás és térségi övezetek előírásaival kapcsolatos követelmények teljesülését igazolni szükséges a korábban leírtak alapján.

A jelenleg hatályos TSZT és a jelenleg hatályban lévő területrendezési eszközök közötti összhang vizsgálata a teljes település vonatkozásában a jóváhagyás óta nem készült el.

A település a beépítésre szánt területek kijelölésével, illetve erdő területek kijelölésével már felhasznált az OTrT- ben biztosított a mezőgazdasági térségben megvalósítható területi fejlesztésből, ezt a további településfejlesztési döntések során maradéktalanul figyelembe kell venni. A település a területi fejlesztésekre további tartalékokkal rendelkezik a térségi követelmények figyelembevételével, de a lehetőségeket csökkenti még az erdőadatállománynak való megfeleltetés is.

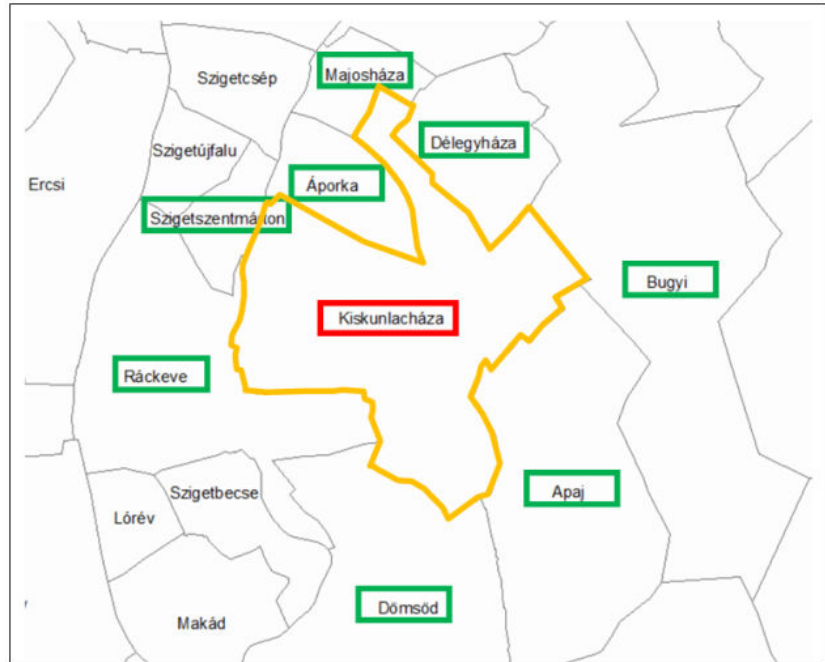
A település a beépítésre szánt területek kijelölésével már felhasznált az OTrT – ben biztosított a erdőgazdasági térségben megvalósítható területi fejlesztésből, ezt a további településfejlesztési döntések során maradéktalanul figyelembe kell venni, jelentős eltérés esetén a területrendezési hatósági eljárás lefolytatása is megfontolandó. A település a területi fejlesztésekre további tartalékokkal való rendelkezését csak a településrendezési eszközökhöz készült számítások tudják meghatározni a térségi követelmények figyelembevételével.

A hatályos településszerkezeti terv több ponton nincs összhangban az OTrT megállapításaival, az erdőadatállomány vonatkozásában, az ökológiai folyosó vonatkozásában és az infrastrukturális elemek vonatkozásában is az összhang megteremtése a településrendezési eszközök átfogó felülvizsgálatával, és a jelenleg hatályos településrendezési követelmények figyelembevételével szükséges.

1.4. A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVEINEK – AZ ADOTT TELEPÜLÉS FEJLESZTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ – VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI

Kiskunlacháza Pest megye déli részén fekvő település. Közigazgatási területe, **Majosháza, Délegyháza, Bugyi, Apaj, Dömsöd, Kiskunlacháza, Szigetszentmárton, Áporka** települések közigazgatási területével határos.

A környező települések településszerkezeti tervében Kiskunlacháza várossal határos külterületi területek területfelhasználási besorolása a jelenlegi használathoz igazodóan került meghatározásra. Szerkezeti jelentőségű tervezett elem a kijelölt kerékpárutak vonalvezetése, melyek többnyire igazodnak Kiskunlacháza hatályos településszerkezeti tervében jelölt kerékpárutakhoz.

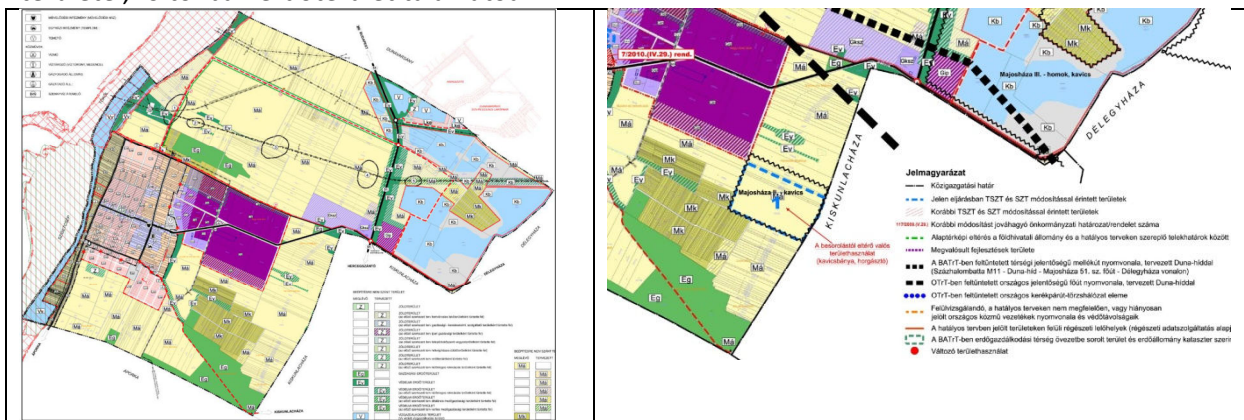
A jelenleg hatályos településszerkezeti tervek tartalmazzák a Budapestet délről elkerülő, a Csepel-szigetet átszelő ún. Törzshálózati vasútvonal távlati megvalósításának nyomvonalát, valamint a városközpontokat elkerülő főút nyomvonalát.

A művelés alatt álló és a felhagyott bányaterületek több esetben közigazgatási határt is átszelnek.

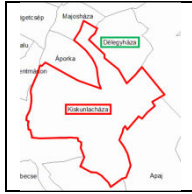
Majosháza

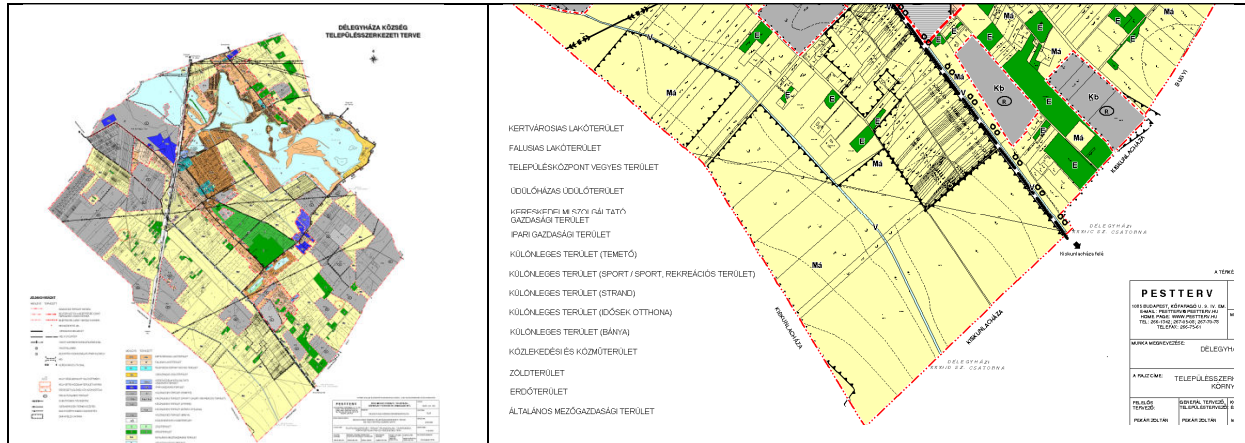
Majosháza 45/2008. (III. 4.) számú határozattal jóváhagyott Településszerkezeti Terve Majosháza egész közigazgatási területére szól. A 2009-ben, 2010-ben történt módosítások nem érintették Kiskunlacházával határos területeket. A 2015-ben valós területhasználathoz igazodó módosítások a határos területek esetében a valós bányahasználatot is feltüntették. A közigazgatási határ mentén a gazdasági területeken kívül különleges bányaterületek, a szántóföldi növénytermesztés mezőgazdasági területei, foltokban erdőterület találhatóak.

Délegyháza

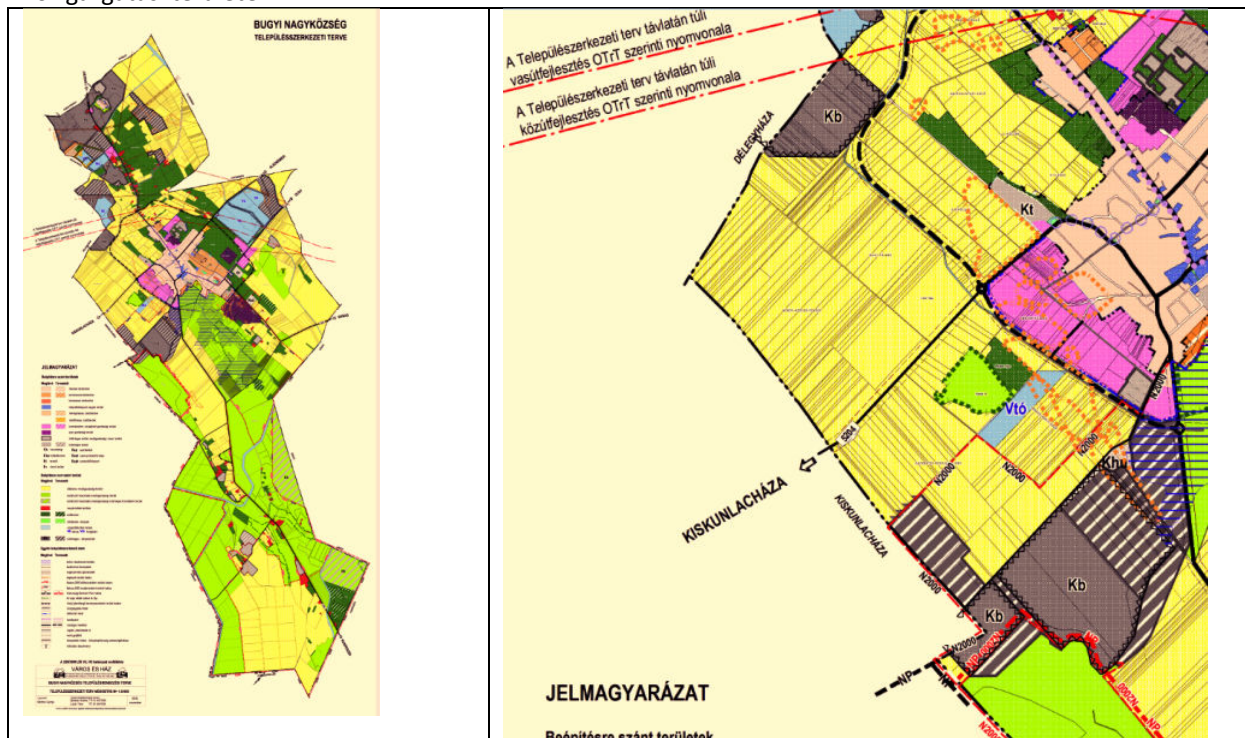
A 2005-ben jóváhagyott TSZT többször módosításra került 2012-ig. Jellemzően itt is a közigazgatási határ mentén a különleges bányaterületek, és a szántóföldi növénytermesztés mezőgazdasági területei találhatók.

Bugyi

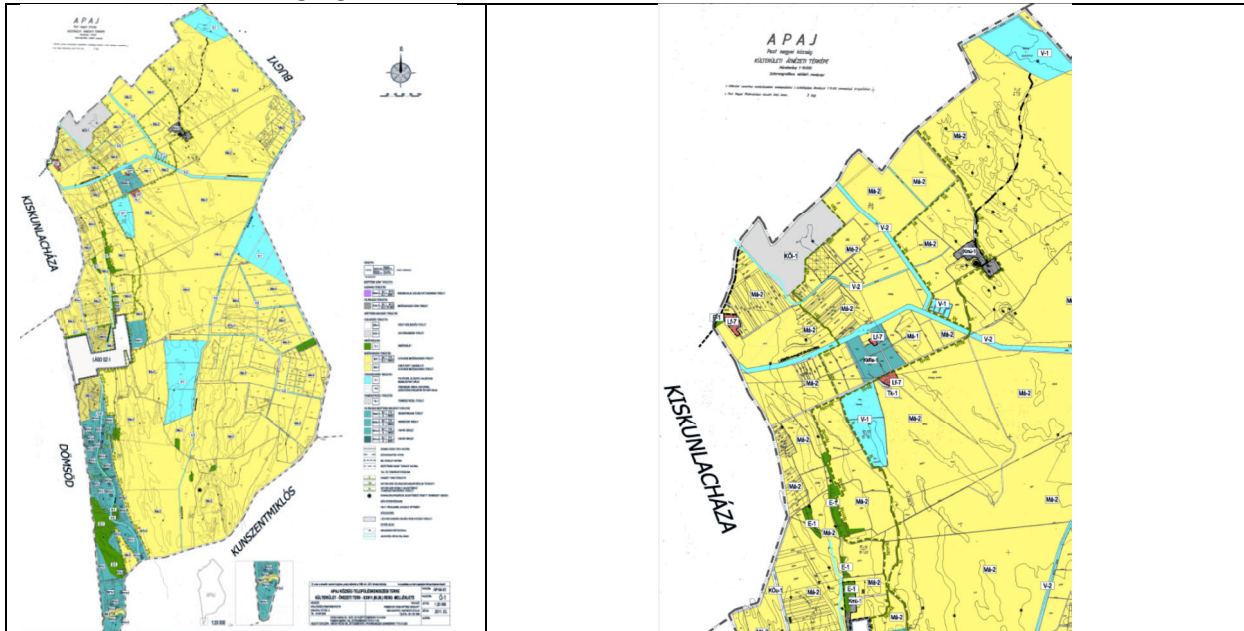
A jóváhagyott 2009-ben elfogadott TSZT többször módosításra került 2015-ig. Bugyi nagyközségnek viszonylag nagy külterülete van, melynek túlnyomó többsége mezőgazdasági területként hasznosított, illetve természetközeli terület. A nagyközség számára fontos a jó mezőgazdasági használat mellett a külterületeken található gazdasági területek (mezőgazdasági üzemi területek, bányatavak) fejlesztése, mely hosszú távon támogatni tudja a települést gazdaságilag. A gazdasági fejlesztéseken túl nagy hangsúlyt fektetnek a tájterhelhetőséget figyelembe vevő tájhasználati fejlesztésekre. Ez mindkét település számára fontos, mert a kapcsolódó területek csaknem egészen különleges bányaterületeket jelentenek, melyek átnyúlnak a közigazgatási területen.

Apaj

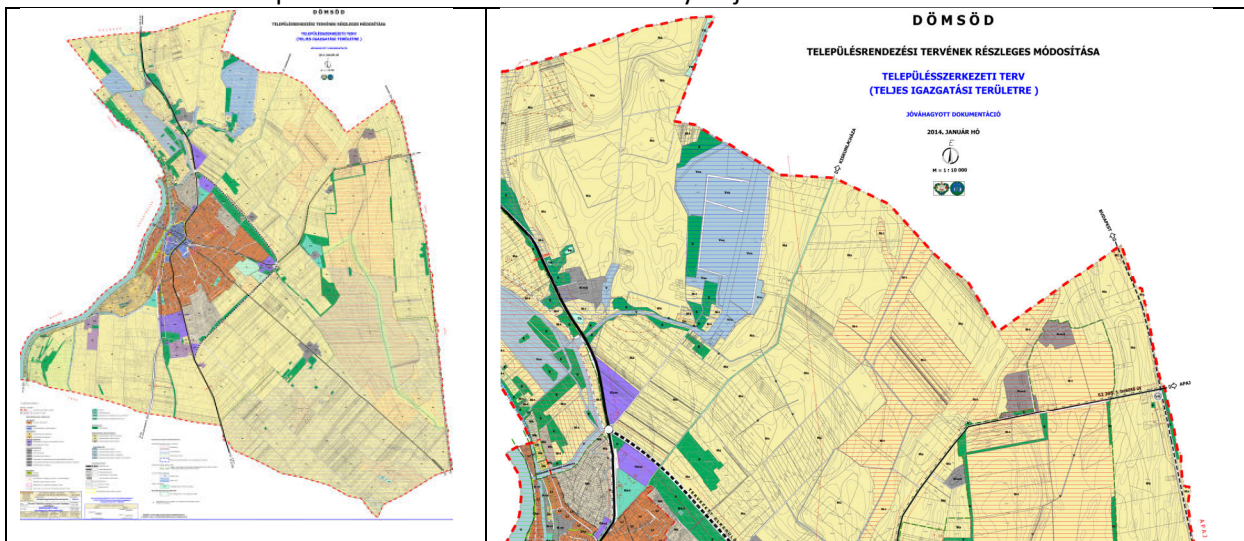
A 2011-ben jóváhagyott tervek szerint jellemzően mezőgazdasági művelésű területekkel csatlakozik Kiskunlacházához, amely területeknek a területfelhasználási egysége és övezete ennek megfelelően lett meghatározva. Ezzel a településsel is van határos felhagyott és művelés alatt álló bányaterülete. Egy-egy kisebb terület esetében falusias lakóterület és erdőterület is található a közigazgatási határ mentén.

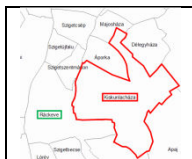
Dömsöd

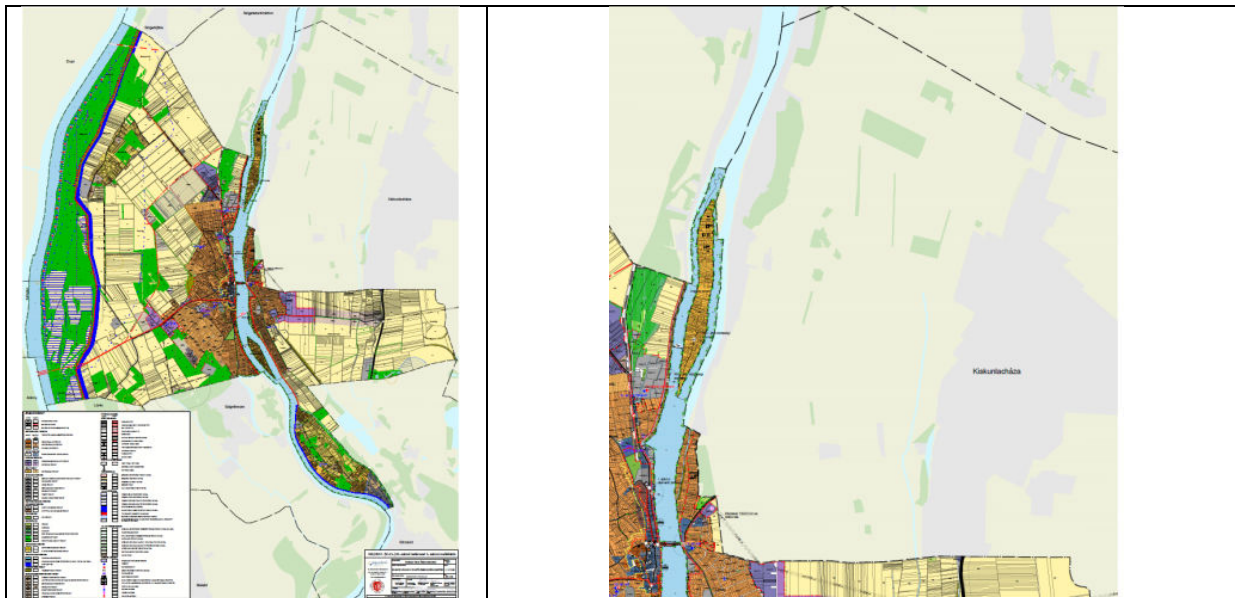
A 112/2002(XI.11.) határozattal elfogadott TSZT 2011-ben és 2014-ben volt módosítva, jelenleg is módosítás alatt áll. Dömsöd csaknem teljes egészében általános mezőgazdasági területekkel kapcsolódik Kiskunlacházához. Kisebb részben erdőterület, országos védettségű természeti terület, felhagyott bányaterület kapcsolódik Kiskunlacházához. A két település között közúti kapcsolatot az 51-es számú főút bonyolítja le.

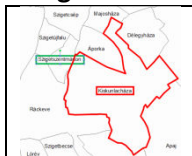
Ráckeve

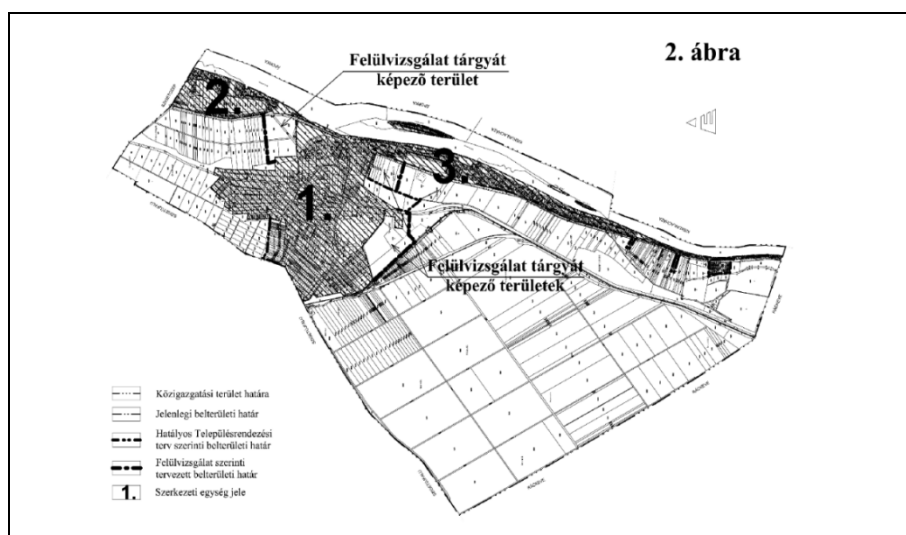
Kiskunlacháza város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 165/2017. (VI.21.) számú határozattal fogadta el a város településszerkezeti tervét. A város részben a Duna egy szakaszával, illetve természetvédelmi területekkel, valamint üdülő, lakott, gazdasági és mezőgazdasági területeivel szorosan kapcsolódik Kiskunlacházához.

Szigetszentmárton

A két település általános mezőgazdasági, vízgazdálkodási terület területfelhasználásokkal kapcsolódik egymáshoz. Mindkét településen a település táji, természeti értékei a Kiskunlacházai-(Soroksári)-Dunához, mint nedves élőhelyhez kapcsolódnak.

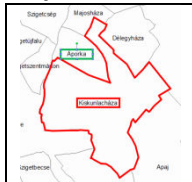

Az illetékes természetvédelmi hatóság, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság nyilvántartásában az alábbi területekként szerepelnek:

- a természetvédelmi törvény erejénél fogva országos védettséget élveznek a lápok, úszólápok, a Kiskunlacházai-(Soroksári)-Duna-ág Településszerkezeti terven jelölt területeirészei,

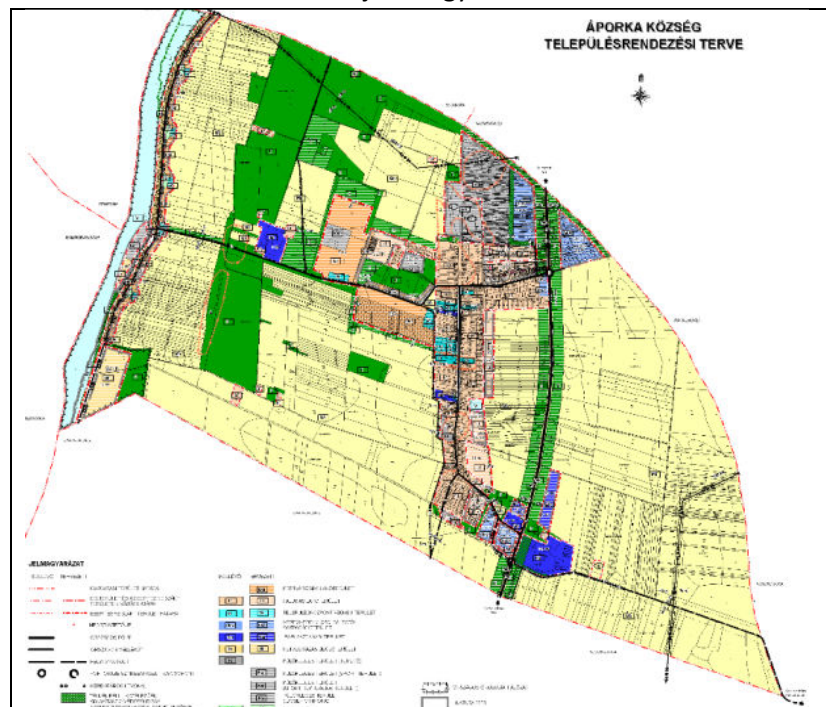
- természeti területként nyilvántartott a közigazgatási terület É-i részén, a gát és a Duna-folyam között kialakult beerdősült, nyáras-füzes terület, valamint az üdülőterület közrefogásában található tölgyerdő,
- tervezett Natura 2000 terület a Kiskunlacházai-(Soroksári)-Duna-ág teljes területe – kivéve a szigeteket,
- a nemzeti ökológiai hálózat részét képezi a Kiskunlacházai-(Soroksári)-Duna-ág és hullámtere, valamint a mentett oldalhoz kapcsolódó, erdőfoltokkal, gyepterületekkel tarkított részei.

Áporka

Áporka közigazgatási területe beékelődik Kiskunlacháza területébe. A Duna melletti területeinek kivételével csaknem teljes közigazgatási határ mentén kapcsolódik Kiskunlacházához. A 2004-ben jóváhagyott TSZT 2012-ben és 2015-ben lett módosítva, amely a való területhasználatokat határozza meg. A jelentős közös közigazgatási terület ellenére kevés a beépítésre szánt területi kapcsolódás. Többnyire mezőgazdasági és erdőgazdasági területek találhatók a közigazgatási határ mentén a természetvédelmi területekkel együtt. A gazdasági területeket véderdők választják el Kiskunlacházától.

Áporka közigazgatási területe beékelődik Kiskunlacháza területébe. A Duna melletti területeinek kivételével csaknem teljes közigazgatási határ mentén kapcsolódik Kiskunlacházához. A 2004-ben jóváhagyott TSZT 2012-ben és 2015-ben lett módosítva,

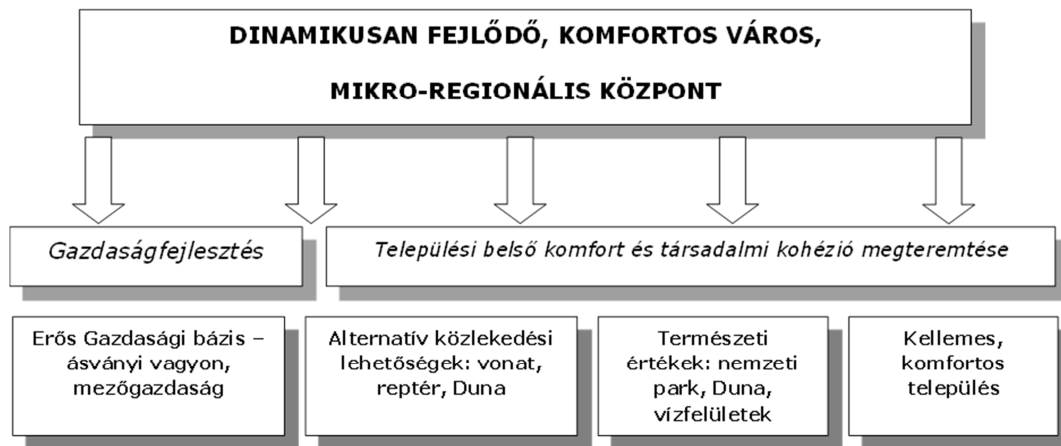
1.5. A HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK BEMUTATÁSA

1.5.1. A hatályos fejlesztési koncepció és az integrált városfejlesztési stratégia megállapításai

Kiskunlacháza hatályos Integrált Városfejlesztési Stratégiája és településfejlesztési Koncepciója 2010-ben készült. Az ezekben megfogalmazott jövőkép szerint „Kiskunlacháza a Kiskunság kapuja, dinamikus fejlődő komfortos város, mikro-regionális központ. A jövőképben meghatározott dinamikus fejlődő és egyben belső komfortját megteremteni képes kisváros létrehozásához és fenntartásához meg kell teremteni a gazdasági szféra megfelelő helyszínét és meg kell határozni a szerkezetét, amely képes lesz finanszírozni a magas minőségű települési környezetet.

Ezt a célt csak összehangolt, egymásra épülő lépések eredményeként lehet elérni. A fő cél az, hogy Kiskunlacháza erőteljesebb gazdasági bázissá váljon, már rövidtávon is növelje térszervező erejét, elegendő és megfelelő gazdasági szereplőt vonzzon a településre és mikro-regionális szinten képes legyen munkahelyeket biztosítani.”

A megújulás építőkövei:

1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

A településfejlesztéssel összefüggő szerződések létrejöttének elsődleges célja az egyes településrendezési eszközökben (településszerkezeti tervben, építési szabályzatban) rögzített célok megvalósítására irányuló fejlesztési törekvések jogi, pénzügyi, időbeli és műszaki részleteinek külön megállapodásban történő rögzítése és összehangolása, a településrendezési eszközök megfelelő előkészítésének és a közterületek, utak és közművek kiépítésének érdekében. Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény¹ (Étv.) lehetőséget biztosít az egyes területek fejlesztésében érdekelt beruházó és az önkormányzat közötti jogviszony szerződéses rendezésére. A településrendezési szerződés megfelelő biztosítékkal szolgálhat a szerződő felek számára a fejlesztési cél megvalósíthatóságának meghatározásánál, a fejlesztési irányvonalak kijelölésénél, és a nyújtandó biztosítékok, garanciák rögzítésénél is. Az Étv. meghatározza, hogy a településrendezési szerződést telepítési tanulmánytervvel kell megalapozni (ennek részletes tartalmi követelményeit a 314/2012. Korm. rendelet² határozza meg). A szabályozási terven jelölt helyeken, illetve ahol ez szükséges (pl. a településrendezési szerződés pontos tartalmának meghatározásához) közterület-alakítási terv készíthető összhangban a településrendezési eszközökkel.

1.6. A TELEPÜLÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVI ELŐZMÉNYEINEK VIZSGÁLATA

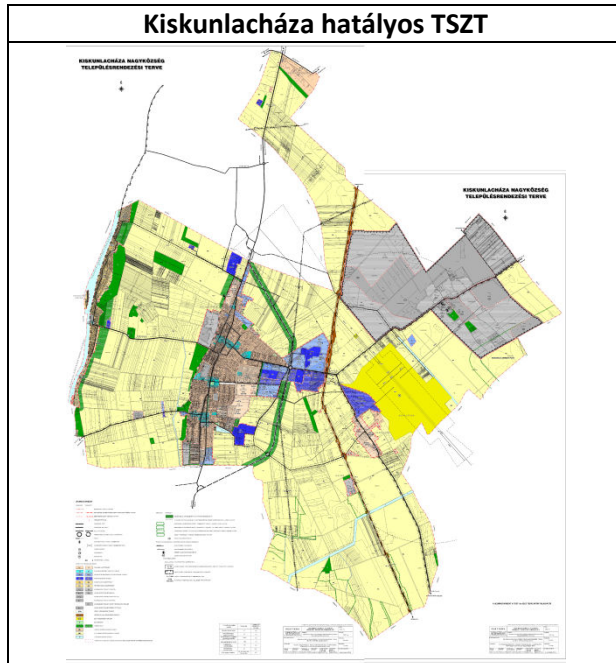
Kiskunlacháza településrendezési eszköz állománya 2005 év óta jogfolytonos. A város az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) szerinti „első” településrendezési eszközeit a Településfejlesztési Konceptióval összhangban fogadta el, ezek a 87/2005. (04. 14.) kt. határozattal elfogadott településszerkezeti terv és a 3/2005. (04.15.) Ör. rendelettel megállapított Helyi Építési Szabályzat.

Ezt követően nem módosult egyik településrendezési eszköz sem. Jelenleg azonban folyamatban van a településszerkezeti terv és a helyi építési szabályzat átfogó módosítása.

2010-ben került jóváhagyásra az új településfejlesztési koncepció a 358/2010. (XI. 04.) Képviselő-testületi határozattal, valamint az integrált településfejlesztési stratégia a 293/2010. (IX.16.) Képviselő-testületi határozattal.

¹ az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 30/A.§

² a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet

Kiskunlacháza a Csepeli-sík középső részén, a Kiskunlacházai-Soroksári Duna-ág mentén helyezkedik el. Domborzatilag viszonylag tagolatlan, síkvidék, mély fekvésű területei belvízveszélyesek. A település szempontjából meghatározó vízrajzi elemek a nyugati határt adó Duna és a település északkeleti részén található kavicsbánya tavak.

Kiskunlacháza két önálló községből (Lacháza és Pereg) nőtt össze, amely történelmi kialakulásból adódóan kettős központrendszer figyelhető meg. A település kiterjedt igazgatási területén belül elkülönülten kisebb településrészek léteznek (Lacháza, Pereg, Duna-parti üdülősor, Bankháza, tanyák, volt majorok) amelyek közötti hálózat, kapcsolat jól működik.

Jelenleg a település belterületének keleti részén nagyobb beépítetlen területek találhatók,

amelyek elsősorban mezőgazdasági területek. A lakóterületek történelmi kialakulásuknak és településszerkezeti adottságaiknak megfelelően kisvárosias és falusias típusokba sorolhatók, a TSZT és HÉSZ azonban csak falusias lakóterületeket határoz meg.

A lakóterületek beépítése mára már jelentősen különbözők, de a jellemző beépítés az oldalhatáron álló, földszintes.

Az igazgatási területen elszórtan, de mégis a központi belterület közelében találhatóak a volt TSZ-majorok.

Számos külterületi lakott hely található a településen, egyik legjelentősebb külterületi lakott hely Bankháza, valamint jelentős számú tanya, farmgazdaság is működik.

A közigazgatási terület nyugati részén, a Duna mentén található Kiskunlacháza üdülőterülete, a központi belterülettől távolabb, amely egyetlen kiépített úttal kapcsolódik hozzá.

A legjelentősebb ipari termelő tevékenységei a belterület szélein működnek, az 51-es út mentén, valamint és a vasútállomás közelében (5203 és 5204 sz. út mentén).

Az 51. sz. út feltárja, ugyanakkor el is választja a település belterületét nyugati és keleti részre. A település észak-déli összeköttetéseit az 51. sz. út biztosítja Budapest-Baja irányban, Apajt pedig az 5203 sz. út köti össze a településsel. Buggyán felé az 5204 sz. út, Kiskunlacháza felé az 5201 sz. út vezet. A település beépített területe azonban elsősorban csak az 51. sz. útra szervezeten, az út mentén hosszan elnyúlva található. Az 5203 és 5204 sz. út mentén, valamint az 51 sz- út bevezető és kivezető szakasza mentén gazdasági területek telepedtek meg.

A vasút ugyanakkor ebből a szempontból városszerkezeti szempontból kedvező helyen, a beépített lakóterülettől keletre fut, gazdasági területekkel szoros szomszédságban. Saját vasútállomással rendelkezik Kiskunlacháza, amely a Budapesthez való szoros kapcsolatot, így az ingázást is segíti, azonban a helyi közlekedést javítása indokolt lenne.

A központi beépített területtől keletre található a volt katonai repülőtér, amelyben rejlő lehetőségek kiaknázás során Kiskunlacháza nemcsak regionálisan, hanem akár országos szinten is meghatározóvá válhat.

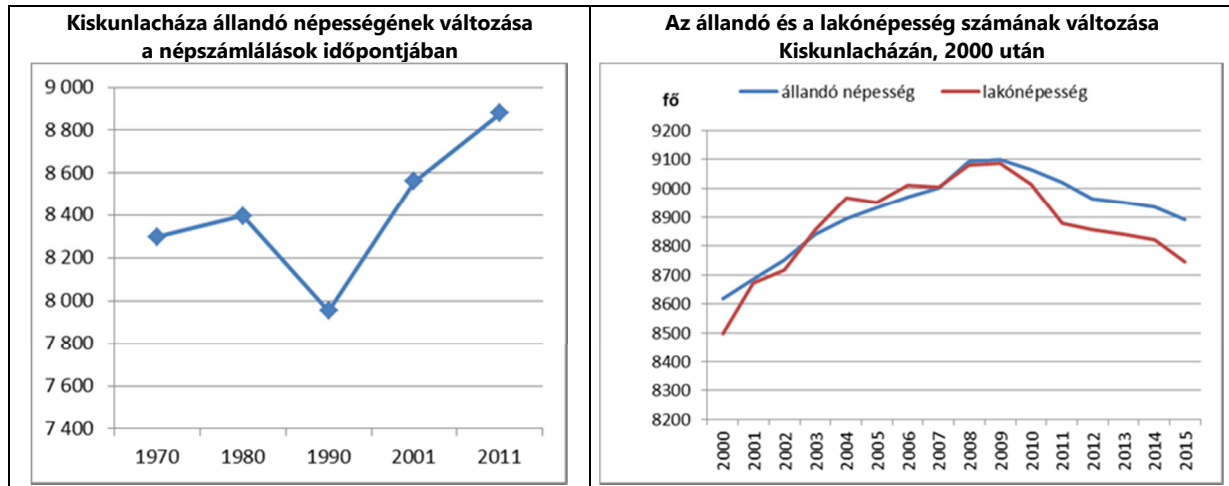
- Kiskunlacháza város közigazgatási területe a TSZT – ben beépítésre szánt, és beépítésre nem szánt területekre tagozódik.
 - A beépítésre szánt területek túlnyomó része a település belterületén található falusias, vegyes, gazdasági (kereskedelmi-szolgáltató, ipari), üdülő (üdülőházas, hétvégiházas) különleges általános területhasználat szerint lettek meghatározva.
 - A külterületen elhelyezkedő beépítésre szánt területek szintén falusias, gazdasági (kereskedelmi-szolgáltató, ipari), üdülő (üdülőházas, hétvégiházas), üdülő (üdülőházas, hétvégiházas) különleges általános területhasználat szerint lettek kijelölve.
 - Külterületen a beépítésre nem szánt területek közlekedési, közmű és hírközlési területekre, erdőterületekre, kertés mezőgazdasági, általános mezőgazdasági, illetve vízgazdálkodási területekre lett tagolva.
 - A volt majorok területei, amelyek mindegyike mezőgazdasági üzemi gazdasági területfelhasználású területként került meghatározásra. A tanyák területei beolvadnak az általános mezőgazdasági terület területfelhasználási rendszerébe.
 - A TSZT által rögzített általános követelmények:
 - a beépített és beépítésre szánt ill. a beépítésre nem szánt területek határát,
 - a beépítésre szánt területek általános és sajátos használatát, ezek településszerkezetben való elhelyezkedését és területi kiterjedését,
 - a beépítésre nem szánt területek használat szerint differenciált területi kiterjedését,
 - a meglévő és tervezett fő közlekedési- és infrastruktúrahálózati elemeket,
 - az épített környezet és természeti környezet védett elemeit,
 - a területfelhasználás változással érintett területeket, és
 - a főbb intézmények elhelyezkedését.
 - Meg kell jegyezni, hogy a szerkezeti tervlapon a magasabb szintű jogszabályból következő elemek mindegyike felülvizsgálandó.
 - A 2005. évi TSZT leírás nem tartalmazza a település területfelhasználásának és térségi területfelhasználási területi mérleget sem.
 - A TSZT – ben Kiskunlacháza kialakult belterületi határának módosítása nem tervezett
 - A TSZT egyes helyeken jelöli a területfelhasználás változással érintett területet, a nyomvonalas elemek vonatkozásában a meglévő és tervezett elemek differenciálása nincs megjelenítve.
 - A TSZT **lakóterület fejlesztésére** újonnan kijelölt területeket az akkor hatályos Konceptióval összhangban 2005. évben jelölt ki
 - a Hatház utcai belterületi tartalékterület mögött,
 - a Vágóhíd utcai belterületi határ mellett,
 - a Völgyi dűlő mentén,
 - az Kinizsi utca végénél,
 - Peregen a Dömsödi út-Dózsa Gy. út közötti szakaszon,
 - Peregen a Dózsa Gy. út déli szakaszának nyugati oldalán,
 - Bankháza tanyás területeinek legsűrűbben lakott részein.
- A település lakóterületei az OTÉK – ban meghatározott területfelhasználási rendszer szerint differenciáltak, a szintterület sűrűség értékeinek, és a közműellátás igényének meghatározása rögzített.
- **Központrendszer, intézményellátás fejlesztésére** a település intenzívebb beépítésű, és vegyes rendeltetésű központi területei településközponti vegyes területként kerültek meghatározásra.
 - A TSZT településközponti vegyes területfelhasználásra újonnan területet 2005 évben jelölt ki, a beépült telektömb rendeltetési vegyessége, központi helyzete és beépítési intenzitása okán.

- A TSZT nem tartalmaz a központrendszer és az intézményellátás fejlesztésével kapcsolatos egyedi követelményeket, alapelveket, újonnan kijelölt területeket.
- A településen az intézményellátás a vegyes, de a lakóterületi területfelhasználásokban is megvalósítható.
- **A gazdasági területek alakítása a település több részén is kijelölésre került.**
- A TSZT nagyobb összefüggő gazdasági területet, a település K-i határában határoz meg ipari gazdasági területként, a kereskedelmi – szolgáltató gazdasági területek elszórtan helyezkednek el.
- A TSZT – ben a meglévő valamint az ipari fejlesztésre kijelölt területek ipari gazdasági terület területfelhasználásban kerültek meghatározásra.
Itt megvalósítható egybefüggő új nagy iparterület kialakítása. A többi településrészen kialakított gazdasági ipari terület infrastruktúra ellátás is gazdaságos, illetve a rendelkezésre álló közlekedési kapcsolatok kedvezőek.
A kijelölt iparterület közvetlenül csatlakozik a már meglévő ipari vállalkozásoknak helyet adó, működő telephelyekhez.
- A TSZT nem tartalmaz a gazdasági területek fejlesztésével kapcsolatos további egyedi követelményeket, alapelveket, de a fent idézett leírásban szereplő megállapítások rámutatnak arra, hogy a fejlesztési területek felhasználásának ütemezése szükséges településrendezési eszközökben kijelölt, mindazon gazdasági területekre amelyek még nem kerültek beépítésre, fejlesztésük még nem indult meg.
- A TSZT 2005. évben a külterületen lévő volt majorok és egyéb telephelyek területeinek mindegyikét általános mezőgazdasági, falusias, vagy gazdasági területfelhasználásban határozta meg.
- **A különleges területek alakítása:** a TSZT beépítésre nem szánt különleges területfelhasználású területeket határoz meg a beépített és különleges rendeltetéssel bíró területeken a bányák, temetők, sportpályák, strand, idősek otthona számára.
- **Zöldfelület fejlesztés**
 - A TSZT a meglévő közparkokat, jelentős zöldfelülettel rendelkező közterületeket határozza meg zöldterületként.
 - A TSZT nem tartalmaz a zöldterületek fejlesztésével kapcsolatos további egyedi követelményeket, alapelveket, de a bővítésről, területnövelésről rendelkezik.
- **A közlekedési és közmű infrastruktúra fejlesztés**
 - Kiskunlacháza a főbb közlekedéshálózati elemeket a TSZT-ben nem a térségi tervekben foglalt követelmények szerint határozza meg, a térségi tervekkel való összhang csak részben biztosított.
 - A TSZT jelöli a helyi gyűjtőúthálózatot, főbb gyalogúthálózatot és kerékpárhálózatot, a Budapest-Kelebia nagysebességű vasútvonal fejlesztési – korábbi – nyomvonalát.
- **Tájrendezés, külterületi területfelhasználás**
 - A TSZT a mezőgazdasági területeket kertes és általános használatú, erdőterületeit, csak a HÉSZ-ban védelmi és egészségügyi, szociális, turisztika használatú területfelhasználási egységekre bontja. Az általános mezőgazdasági területeken belül a HÉSZ különbözteti meg a védett területeken való korlátozott használatot, illetve a gyepgazdálkodásra kijelölt területeket.
- A TSZT vízgazdálkodási területként csak a vízvezető csatornákat, árkokat ábrázolja. A tavak gazdasági vagy különleges területfelhasználásban vannak.

1.7. A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA

1.7.1. Népeség, népmozgalom

Kiskunlacháza állandó népessége 2015-ben 8746 fő volt. Területe 93,5 km², a népsűrűsége 93 lakos/km². A község állandó népessége az 1980-as és 90-es évek között több mint 400 fővel csökkent, onnantól kezdve viszont a 2010-es évekig folyamatos növekedés volt jellemző.

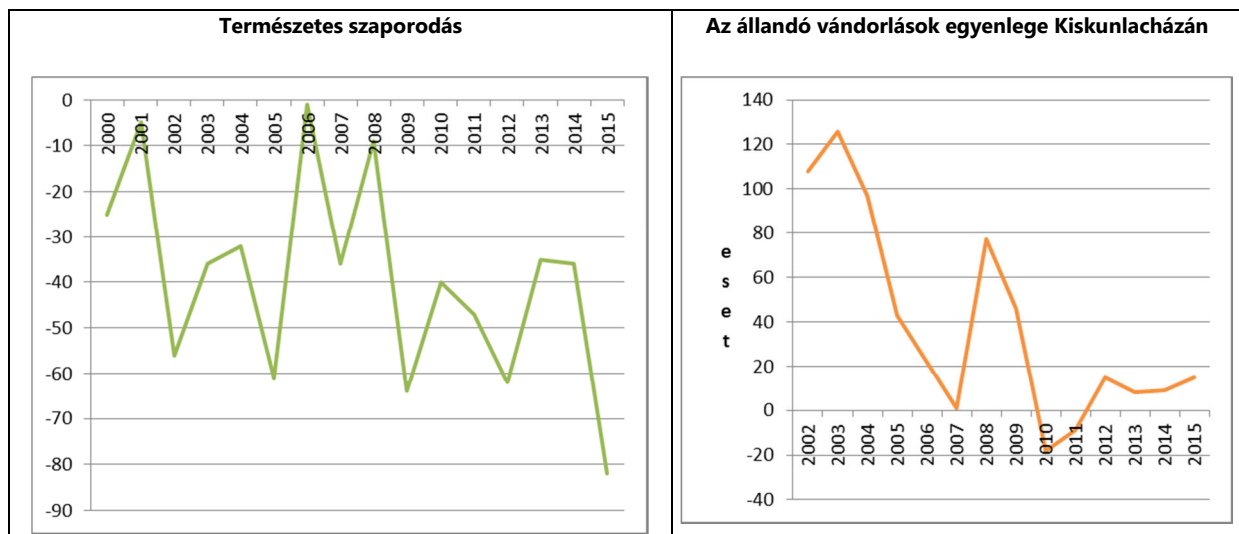

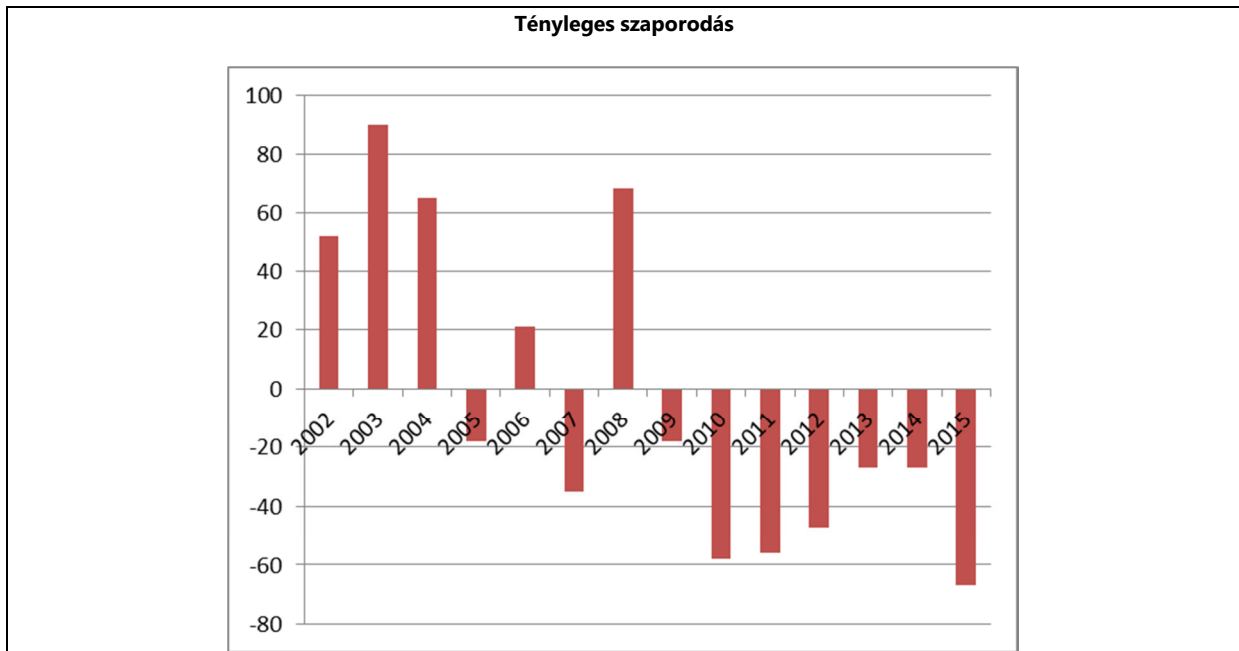
Forrás: KSH Statinfo, saját szerkesztés

Egy-egy település népességszámát a születések és a halálozások egyenlege mellett a vándorlási folyamatok határozzák meg. Kiskunlacháza esetében is elsősorban a csökkenő születésszám felelős a fogyó népességért. A település természetes szaporodása a kétezres években negatív – azaz természetes fogyásról beszélhetünk, egyedül a 2001-ben, 2006-ban és 2008-ban közelítette meg a nullát, azaz a születések száma közel kiegyenlítette a halálozásokét. A természetes fogyás értéke 2015-ben volt a legnagyobb: -82 fő.

Megjegyzendő, hogy mind Ráckeve, mind a ráckevei járás mutatója szintén negatív volt a kétezres években.

A vándorlási egyenleg azonban Ráckeven és a járás legtöbb településén pozitív; kivéve a fővárostól távolabbi, a járás déli részén fekvő községeket (pl. Dömsöd). A kétezres évek elején még jellemző szuburbanizáció egyre lassult és egy évtized elteltével már sok főváros környéki kis település esetében meg is szűnt. Kiskunlacházán is érezhető a vándorlási többlet folyamatos csökkenése, majd az utóbbi 4-5 ében a stagnálása.

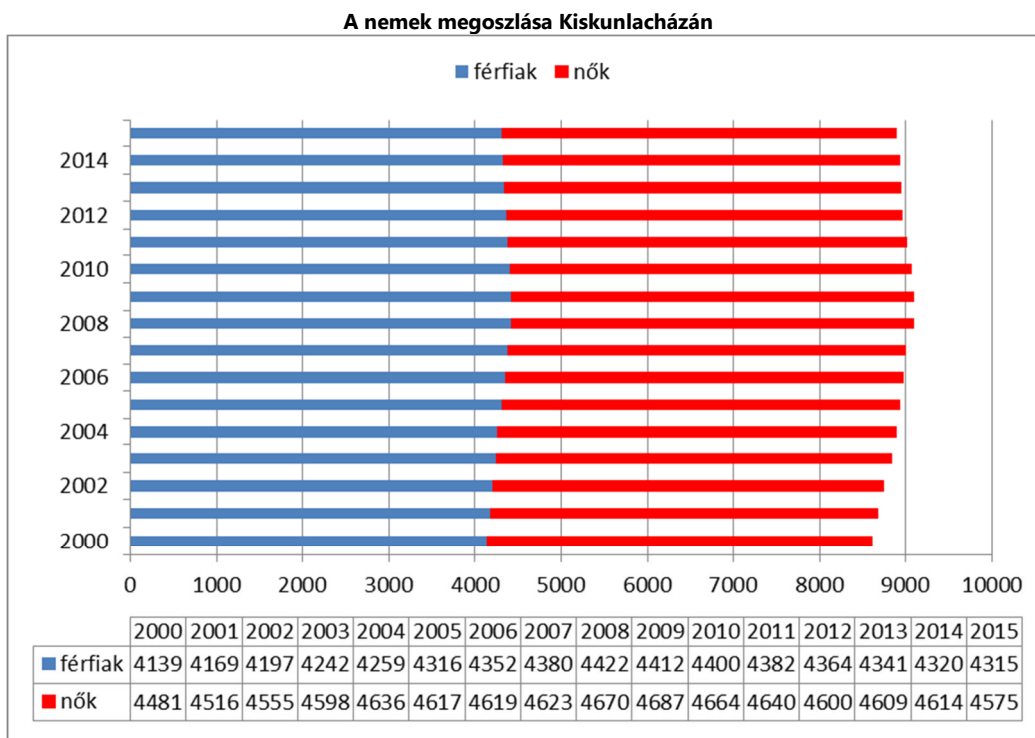

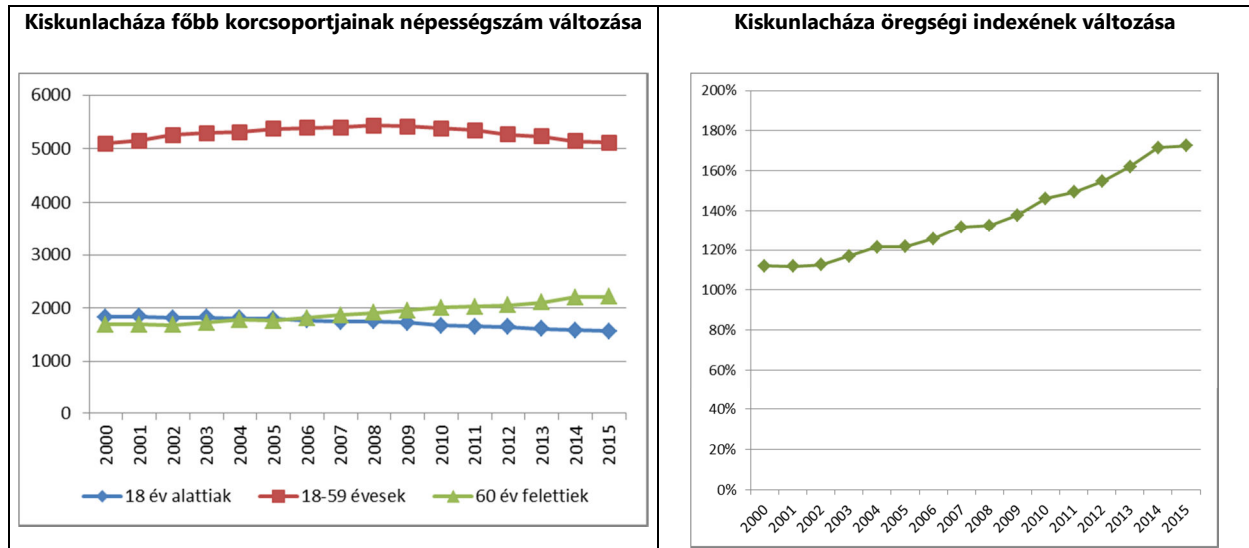
Forrás: KSH Statinfo, saját szerkesztés

A tényleges szaporodás, vagy fogyás a születések és a halálozások különbözete mellett a belföldi és a nemzetközi vándorlások egyenlegéből adódó népességszám növekedést, illetve csökkenést mutatja – jelen esetben a természetes szaporodás és a vándorlási egyenleg különbségét tüntettük fel az ábrán. (Megj.: a diagram y tengelyén egyrészt „fő”, másrészt „eset” szerepel, így nem teljesen egybevethető a két mutató, de mivel legtöbbször egy eset egy főt jelent, megtettük az összevetést.) Így látható, hogy a csökkenő születésszám és a szintén egyre apadó vándorlási nyereség eredménye 2009 óta negatív.

Nemek megoszlása: A legutóbbi Népszámlálás idején (2011) Kiskunlacháza teljes népességéből 4382 férfi és 4640 nő volt, azaz 258 fővel több nő élt a községben. A z alábbi ábra azt mutatja, hogy körülbelül ez az arány volt jellemző a kétezres években (230 és 350 főnyi nőtöbblet között ingadozott).

Korszerkezet: Az országos tendenciáknak megfelelően a 0-18 éves korcsoport állandó népességen belüli aránya folyamatosan csökkent 2001 óta. A munkavállalási korú, felnőtt lakosság aránya nagyjából stabil, 2008 óta kissé csökken. Itt is megfigyelhető az általános előregedési folyamat: a 60 év feletti korosztály népessége folyamatosan nő.

Forrás: KSH Statinfo, saját szerkesztés

Az **öregségi index** azt mutatja meg, hogy mennyi az idős (65 év feletti) népesség aránya a fiatal (14 év alatti) népességhez képest. Magyarország öregedési indexe folyamatosan növekszik. A száz 0-14 évesre jutó 60 év feletti száma 2005-ben 136 volt országos átlagban, a Ráckevei járásban 123, míg 2015-ben mindkettő 170 feletti volt. Kiskunlacházán 2015-ben szintén 172 idős korú jutott 100 gyermekre. A járásban ez viszonylag alacsony értéknek számít, mert például Szigetcsép, Szigetújfalu, vagy Makád öregségi mutatója 230 felett van; Ráckevén alacsonyabb, 150.

A társadalom előregedése Magyarország és Európa más területein is általános jelenség. Az idősödő társadalom egyrészt feladatokat ró az ellátórendszerre (egészségügyi szolgáltatások, nyugdíjrendszer, egyéb ellátások) másrészt egy sajátos fogyasztói csoportot is jelentenek a települési szolgáltatások vonatkozásában.

Családok, háztartások

Míg 2001-ben több alig több mint háromezer háztartás volt a településen, a tíz évvel későbbi népszámlálás idején már 3380-at írtak össze. A családok száma ugyanakkor némiképp csökkent, csakúgy, mint a gyermekek száma is. A száz családra jutó (15 évesnél fiatalabb) gyermekek száma a legutóbbi népszámlálás idején 56 volt, ami 7-tel kevesebb, mint egy évtizeddel korábban. A 100 háztartásra jutó foglalkoztatottak száma viszont 7 fővel nőtt.

	háztartások száma	száz háztartásra jutó		családok száma	száz családra jutó családtag	száz családra jutó	
		személy	foglalkoztatott			összes	15 évesnél fiatalabb
gyermek							
2001	3 071	277	94	2 429	301	117	63
2011	3 380	256	101	2 404	297	115	56

Forrás: KSH Népszámlálás

1.7.2. Képzettség

Az utolsó népszámlálás időpontjában (2011) Kiskunlacháza lakosságának mintegy 9%-a rendelkezett felsőfokú végzettséggel, 27%-a érettségivel – ugyanannyi, mint akiknek csak a 8 általános iskolai osztály volt a legmagasabb végzettsége. A középfokú szakmai oklevéllel rendelkezők száma 23% volt. A környező településekkel, illetve a járásközponttal összehasonlítva a község képzettségi mutatói átlagosnak mondhatók. Jellemzően a középfokú végzettségűek vannak többségben; több településen, pl. Ráckeven is magasabb a felsőfokú végzettségűek aránya.

	2001	2011
Legfeljebb általános iskola 8. osztályát végeztek a 7 éves és idősebbek arányában (%)		
Kiskunlacháza	28,3	27
Ráckeve	26,8	24,7
országos átlag	26,3	25
Érettségivel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%)		
Kiskunlacháza	18,2	27
Ráckeve	20,5	27,7
országos átlag	20,5	27,5
Érettségi nélküli középfokú végzettséggel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%)		
Kiskunlacháza	24,5	23
Ráckeve	21,6	20,5
országos átlag	21,1	19,5
Egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%)		
Kiskunlacháza	5,4	9,1
Ráckeve	8,5	12,9
országos átlag	2,2	15,5

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

A 25 évesnél idősebb népesség körében a felsőfokú végzettségűek aránya 6,8 %-ról 11,1%-ra nőtt egy évtized alatt Kiskunlacházán.

1.7.3. Foglalkoztatás

A gazdaságilag nem aktív népesség aránya 2001-ben 61,8% volt a községben, tíz évvel később pedig már csak 55,2% (a járási átlag és a járásközponté is ennél valamivel magasabb). 2011-ben a lakosság 30%-a volt inaktív kereső és 25% az eltartott – 39% volt a foglalkoztatottak aránya és 6% a munkanélkülieké.

	Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül (%)		Naponta ingázó (eljáró) foglalkoztatottak aránya (%)		Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya (%)		Rendszeres munka jövedelemmel nem rendelkező aktív korúak aránya (%)		Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező aktív korúak aránya (%)	
	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011
Kiskunlacháza	50,4	57,4	39,2	50,9	41,9	37,7	46,2	38,7	19,8	11
Ráckeve	50,1	56,3	37	45,9	43	38,2	46,3	40	19,7	11,4

Ráckevei járás	50,3	56,9	48,3	56,2	42,2	38,8	45,8	39,2	20,1	10,9
ország	53	57,9	29,9	34,5	40,9	38,3	36,9	33	15,9	10,2

Forrás: TEIR

A munkaképes korú népesség száma (azaz a 15-64 éves férfiak és nők száma) a KSH 2016. januári statisztikája szerint 6037 fő volt Kiskunlacházán. A nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség százalékában: 3,64%, ami az országos arányhoz képest 0,9%.

Igen magas az **ingázók** aránya Kiskunlacházán: a foglalkoztatottak mintegy fele naponta eljár dolgozni – többségük (37%) a fővárosba. A 2011-es Népszámlálás adatai szerint 1723 fő ingázó volt Kiskunlacházán, ebből mintegy 960 fő valamelyik járásközpontba járt. A többi közeli, illetve távolabbi településre jellemzően 1-2 fő jár el naponta (Eger, Hatvan, Kecskemét, Vác, tatabánya, Székesfehérvár, ...).

Céltelepülés	Elingázók száma	Elingázók az összes ingázó arányában
Budapest	642 fő	37,3%
Ráckeve	173 fő	10%
Szigetszentmiklós	80 fő	4,6%
Dabas	12 fő	0,7%
Kunszentmiklós	12 fő	0,7%
Érd	8 fő	0,5%
Vecsés	8 fő	0,5%
Gyál	6 fő	0,3%

Forrás: Népszámlálás 2011, Lechnerközpont

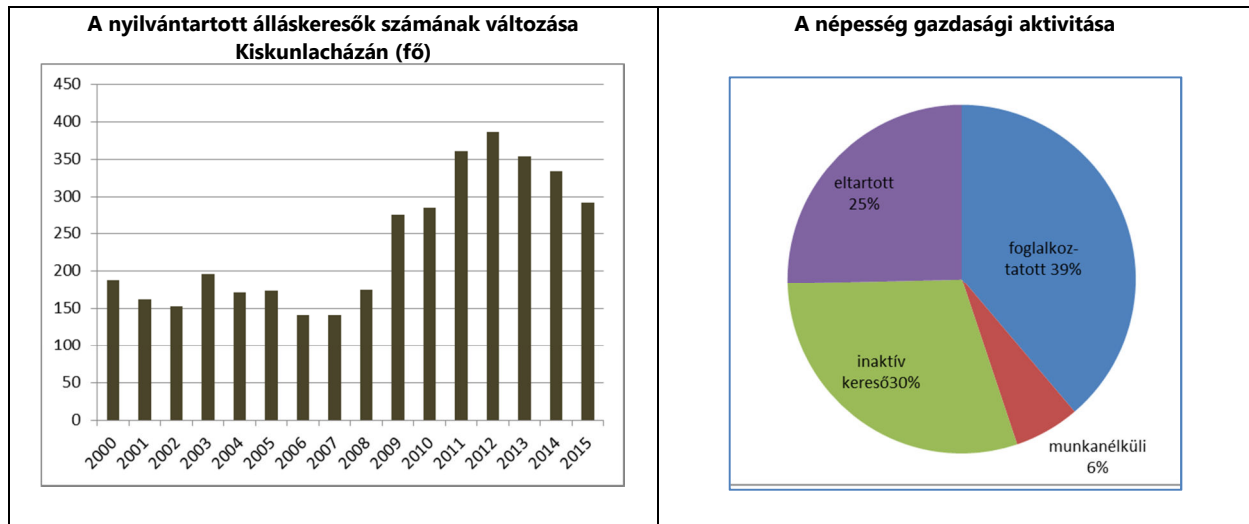
Az alábbi táblázat a foglalkoztatottság és munkanélküliség 2015-as adatait foglalja össze:

2013	regisztrált munkanélküliek száma (fő)	munkanélküliségi ráta, 2011 (%)	tartós munkanélküliek aránya (%)	25 év alatti regisztrált és a 45 év feletti munkanélküliek aránya (% , %)
Kiskunlacháza	292	6,1	2,5	8,5 - 44,1
Ráckeve	288	5,5	1,8	18,1 - 42,7
Ráckevei járás		5,9	2	13,2 - 48,1
ország		5,7	1,6	15,6 - 42,2

Forrás: TEIR

A munkanélküliek aránya 2001-ben 7,2% volt a településen, 2011-ben pedig 6,1%, ami a járáson belül az egyik legmagasabb. 2015-ben 292 fő munkanélkülit tartottak nyilván, ami jóval kevesebb, mint a korábbi években. Közülük jóval több a nő (177), mint a férfi (115). A 180 napon túl nyilvántartottak száma 180 fő – melyből szintén a nők vannak túlnyomó többségben (113).

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat legfrissebb adatai szerint 2017. júliusában Kiskunlacházán 220 fő nyilvántartott álláskereső van; ebből 94-en egy évnél régebben.

Forrás: KSH Statinfo, saját szerkesztés

Az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem a 2009-es válság okán történő rövid stagnálás előtt és azt követően is folyamatosan emelkedik: országos, térségi és települési szinten egyaránt.

Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak megoszlása az aktív korúak arányában 26,3% volt 2012-ben, ami Ráckeveénél kicsit magasabb, de a járás többi településénél alacsonyabb.

2011-től a közcélú foglalkoztatás, a munkaügyi kirendeltségek által támogatott közhasznú munkavégzés és a hagyományos központi közmunkaprogram helyére a közfoglalkoztatás lépett.

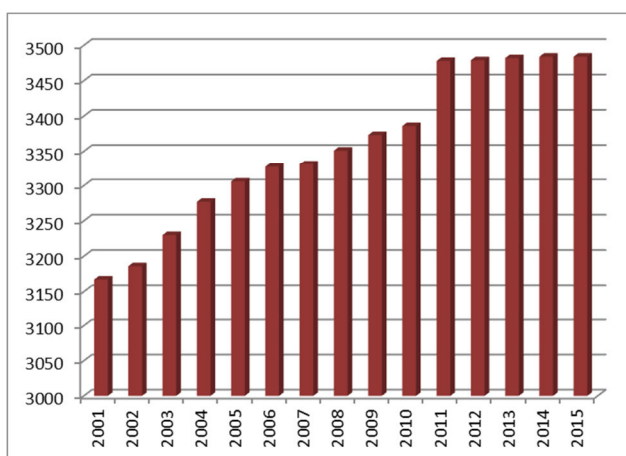
1.7.4. Lakhatás, életminőség

A lakásállomány az ezredfordulón 3167 db volt és lassan növekedett: az alábbi két diagramon látható, hogy míg a kétezres évek elején igen sok, évi 20-40 új lakás épült, addig ez az utóbbi években már csak évi 2-3. A lakásépítések száma a járás egészében visszaesett 2009 után.

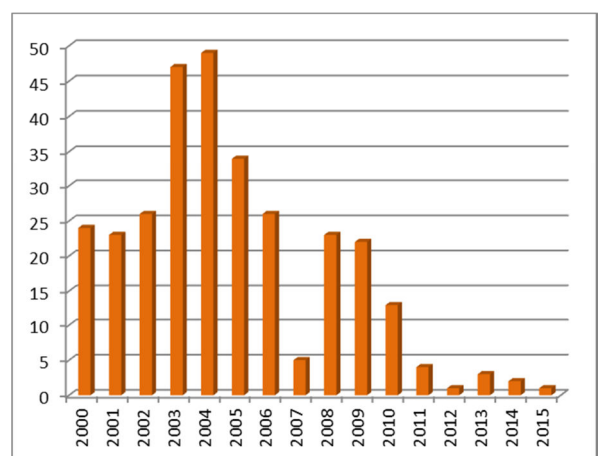
Jelenleg (2015) a település lakásállománya 3484 db. Az újonnan épült lakások teljesen közművesítettek, összkomfortosak.

Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 2001-ben még közel 30% volt Kiskunlacházán, 10 évvel később már csak 11%. A vízvezeték teljesen kiépített, a közcsonatora-hálózat azonban csak a lakások felénél van kiépítve (2015).

A lakásállomány változása (db)

Az épített lakások száma (db)

Az épített lakások szinte mindegyike saját használatra készült családi ház - legnagyobb részük legalább 3 szobás, illetve 4 vagy több szobás épület. Lakóparki lakás nem épült. Az önkormányzat nem épített lakást.

1.7.5. Települési identitást erősítő tényezők

Történelmi háttér

A település két önálló falu, Kiskunlacháza (Lacháza) és Pereg összeépüléséből, majd hivatalos egyesítéséből (1950) alakult ki, és ma már a környék legnagyobb településének számít.

A kiskun lakosairól és a középkori birtokos Lack családról elnevezett falu első ismert neve Szántó, amelyet 1285-ben említ először oklevél. Pereg szintén létezett már a középkorban. A 150 éves török uralom alatt Lacháza többször menekülni kényszerült, Pereg pedig pusztává vált. Később, a 18. században Lacháza a kiváltságos Kiskun Kerülethez, az ún. Felső-Kiskunsághoz tartozott, és mint ilyen, közös fejlődési irányt mutat a Jászkunsággal. Református magyar lakói I. Lipót uralkodása alatt a Német Lovagrend fennhatósága alá kerültek. A mezővárosi rangot 1839-ben érdemelték ki. Peregre, a török hódoltság alatt elnéptelenedett faluhelyre katolikus szlovák és magyar telepesek érkeztek a 17-18. század fordulójára körül.

A nagyközség története szorosan összekapcsolódik a Dunával annak ellenére, hogy a folyó mintegy 5 km-re helyezkedik el. Eredetileg mindkét falu jóval közelebb települt a Dunához, de az ismétlődő áradások miatt a lakosságnak biztonságos, magasabban fekvő helyre kellett húzódnia. Lacháza 1740 körül, Pereg 1770 táján költözött a mai helyére.

Petőfi Sándor több ízben megfordult és verset is írt Lacházán. Itt töltötte gyermekkorát Kiskun Farkas László (1934-1995) költő, Gaál Imre (1922-1964) festőművész, akinek Gályarabok című falfestménye díszíti a református parókia volt tanácstermét. Peregén született a magyar népszokás- és népzene kutatás kiemelkedő személyisége, dr. Volly István zeneszerző és zenepedagógus (1907-1992) valamint Keresztes Mihály zeneszerző (1911-1993), a legnépszerűbb „magyar nóták” szerzője.

A községnek három testvértelepülése van: Badacsonytördemic, Kraszna és Móricgát.

Értékek, hagyományok, látnivalók, programok

Római katolikus templomai közül a peregi barokk stílusú Szent Mihály templom 1772-ben, a modern (lacházi) Szent László templom 1992-ben épült. Református templomát mai formájában 1820-24-ben építette Hofrichter József.

Kiskunlacháza ma az itt rendezett motocross versenyekről ismert, a hagyományos Peregi Búcsúról és a szeptemberben rendezett Kiskun Kulturális Napokról és a júniusi László napi vigasságok rendezvény-sorozatáról is. Művelődési központ és mozi, modern sportcsarnok, hangulatos pihenőház, tájház, helytörténeti gyűjtemény, lakodalmas ház stb. kínálata várja a látogatókat.

A mai Kiskunlacháza természeti-turisztikai értékeiről is ismert. A Duna-ág mellett nagy kiterjedésű üdülőterület alakult ki. Az Angyali-szigettel szemben épült parti sétányról vagy evezős túra során jól megfigyelhető a romantikus vízi világ. A Ráckevei/Soroksári Duna-ágon kívül több horgász- és vízisportokra kialakított tó is található a Bugyi felé vezető út mellett és attól északra. A külterületi településrész, Bankháza mellett kezdődik a Kiskunsági Nemzeti Park (Apaj-pusztá).

Hagyományos rendezvények: a Peregi Búcsú, Kiskun Kulturális Napok, László napi vigasságok és Lacipecsenye fesztivál, Nyári Tópart Estek.

Civil szervezetek: A községben több mint 30 nonprofit szervezet működik a kultúra, művészetek és sport terén:

- Alapítvány a kiskunlacházi "Vörösmarty" Általános Iskola Diákjai támogatására
- Alapítvány a Kiskunlacházi Munkácsy Téri Általános Iskola Diákjainak Támogatására (Munkácsy Alapítvány)
- Alex Moore Táncsport Sportegyesület
- Ebsegély Árva Kutya Rehabilitációs Alapítvány
- Gárdonyi Iskoláért Alapítvány
- Kiskun Néptánc Együttes
- Búzavirág Óvoda Gyermekeiért Alapítvány
- Kiskunlacháza és Térsége Ipartestület

- Kiskunlacházi Diáksport Egyesület
- Kiskunlacházi Háziorvosi Társulás
- Kiskunlacházi Ifjúsági Fúvószenekear Alapítvány
- Kiskunlacházi Ifjú Kosarasok Köre Zsiráfok Sportegyesület
- Kiskunlacházi II.sz. Napköziotthonos Óvoda Gyermekéiért Alapítvány
- Kiskunlacházi Középiszkoláért Alapítvány
- Kiskunlacházi Községi Lövész Klub
- Kiskunlacházi Községi Motoros Club
- Kiskunlacházi Mátyás Király Cserkész Egyesület
- Kiskunlacházi Kolping-család Egyesület
- Kiskunlacháza Sport Egyesület
- Kiskunlacházi Polgárőr Közhasznú Egyesület
- Kiskunsági Vadásztársaság
- Lacházi Nyugdíjas Klub Egyesület
- Lacházi Lovas Klub Egyesület
- Művészeti Iskoláért Alapítvány
- Örökségem az Örökséged Egyesület
- Peregi Gazdakör
- Peregi Hagyományőrző Nyugdíjas Klub Közhasznú Egyesület
- Peregi Horgászegyesület
- Kiskunlacházi II. kerületi Sportkör
- Református Egyház Alapítvány
- Vizivándor Természetjáró Egyesület

Kisebbségi önkormányzat: Kiskunlacháza Nagyközség Roma Nemzetiségi Önkormányzata.

1.8. A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA

1.8.1. Oktatás-nevelés

A településen három közoktatási intézmény működik:

1. **Dobó Sándor Óvoda:** egy központi intézmény: Búzavirág Óvoda Lacházán és egy peregi tagintézmény
2. **Kiskunlacháza-Áporka Általános Iskola és EGYMI** (Az iskola fenntartója és működtetője a Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ). Az intézmény több telephelyen működik:
 - alsó tagozat: Vörösmarty u. 12. és Gárdonyi u. 1.
 - felső tagozat: Munkácsy tér 1.
 - speciális tagozat: Szent I.u.58.
 - tagintézmény: Áporka, Petőfi S. u. 78.
3. az Érdi Szakképzési Centrum **Kiskunlacházi Szakközép- és Szakképző Iskolája.** A Szakgimnáziumban építőipari, informatikai és közgazdasági tagozat működik; a Szakközépiszkolában pedig asztalos, eladó, festő-mázoló-tapétázó, illetve kőműves és hidegburkoló szakmákat tanulhatnak. Az érettségihez kötött szakmák közül fodrász és logisztikai ügyintéző képzés is működik. Az intézményben felnőttképzés keretében hegesztő, asztalos és kis- és közép vállalatok ügyintézője képzés választható.

Tanulói és dolgozói létszám adatok	
Búzavirág Óvoda:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2015/16-es tanév gyermeklétszáma 332 fő, 48 fő alkalmazott. ▪ 2016/17-es tanévben
Peregi Óvoda:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2015/16-es tanév gyermeklétszáma ▪ 2016/17-es tanévben
Kiskunlacháza-Áporka Általános Iskola és EGYMI tanulói létszáma	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2015/16-es tanévben: 735 fő, 91 alkalmazott ▪ 2016/17-es tanévben: 766 fő, 88 alkalmazott
A Kiskunlacházi Szakközép- és Szakképző Iskola tanulói létszáma	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2015/16-es tanévben: 378 fő nappali tagozaton, 37 alkalmazott ▪ 2016/17-es tanévben: 391 fő nappali tagozaton, 54 fő esti tagozaton, 36 alkalmazott

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

A fentiekén kívül a településen működik még a **Volly István Alapfokú Művészeti Iskola**, amely a

- ▶ **zene** (zenei előképző, furulya, fuvola, klarinét, szaxofon, zongora, trombita, harsona, tenorkürt, baritonkürt, vadászkürt, tuba, ütő, harmonika, hegedű, brácsa, magánének),
- ▶ a **tánc** (társastánc, néptánc)

- ▶ továbbá a **képző- és iparművészet** (grafika, tűzzománc, kerámia, szobrászat, textilműves) terén végzi oktató munkáját.

1.8.2. A szociális, gyermekjóléti és egészségügyi ellátás

A Kiskunlacházi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 1999. óta működik és három szakfeladat ellátását végzi:

- család- és gyermekjóléti szolgáltatás
- házi segítségnyújtás
- szociális étkeztetés

A Nagyközségi Önkormányzat Központi Konyhája 1983. óta működik, fenntartója az Önkormányzat. A konyha napi 1500 adag étel előállítását tudja biztosítani, mint lefőző bázis konyha, kihelyezett tíz tálalókonyhával a nagyközség területén lévő óvodákban, iskolákban és Idősek Otthonában.

A községben két háziorvosi rendelő működik: 1. számú háziorvosi rendelő (kiskunlacházi), 2. számú háziorvosi rendelő (perei).

Egy gyermekorvosi rendelő és védőnői szolgálat működik még a községben, valamint 3 gyógyszerár.

A Szakorvosi Rendelőintézet Szigetszentmiklóson vehető igénybe.

Orvosi rendelő fejlesztése

A községben két állatorvosi rendelő működik.

1.8.3. Kulturális és közművelődési intézmények

A helyi kulturális élet központja a Kinizsi utcai Petőfi Művelődési Központ és Könyvtár. A 3-szintes intézmény több száz látogató fogadására alkalmas: aulával, sportteremmel, kamaratermekkel és klubhelyiségekkel. Itt működik a helyi könyvtár, a teleház és a filmszínház is; továbbá számos egyesületnek és klubnak ad működési teret.

A Református Egyházközség által nyilvántartott egyháztagnak száma több, mint 2300 fő. A református templomot az alapkövetétele (1742) óta többször is bővítették, mert folyamatosan kinőtte a gyülekezet. A parókiát 1792-ben építették. Kiskunlacházán két római katolikus egyházközség működik: Peregen és Lacházán. A lacházi új templomot 1992. augusztus 20-án szentelték fel.

1.8.1.4. Sport és rekreáció

Kiskunlacháza Sportkoncepciója 2010-ben készült, mivel egy évvel korábban épült meg a sportcsarnok, és ez az újabb kapacitás már megkövetelte az település sportéletének átgondolását és rendszerbe szervezését. A sportkoncepció a 2010-2013-as időszakra szól.

A sportkoncepcióban megfogalmazott alapelvek:

- ▶ egészséges település – az életminőség javítása
- ▶ rendszerbe foglalt gondolkodás kialakítása Kiskunlacháza sportéletéről
- ▶ a közösségi kohézió fejlesztése
- ▶ esélyegyenlőség

Az önkormányzat költségvetésének mintegy 3 ezrelékét fordítja a helyi sport támogatására. A sportegyesületek legtöbb esetben nagyon szűkös anyagi kerettel rendelkeznek, a szponzoráció elenyésző.

A településen számos sportegyesület működik az amatőr és a versenyportot űzők számára egyaránt biztosítva lehetőségeket: K Diáksport SE, Kiskunlacháza SE + lovas és motocross szakosztály, Pereg SE, Klikk Zsiráfok Egyesület, Természetjáró Egyesület, Vízivándor Egyesület, Tűz Pereg Sporthorgász Egyesület, Western és Szabadidősport SE, Alex Moore Táncegyüttes, Lövészegyesület.

A település sport infrastruktúrája

egység neve és helye	méret, felszereltség	tulajdon
Multifunkcionális sportcsarnok a Munkácsy úti iskolában	- szabványos kézilabda pálya alapú küzdőtér, 350 férőhelyes lelátó; fitness- és konditerem, öltözők, kiszolgálóhelyek - mellette salakos atlétika pálya	önkormányzati
Labdarúgó pálya a Völgyi Dűlőn	- mérkőzés, és – edzőpálya, öltözők, szociális helyiségek	önkormányzati
Labdarúgó pálya Peregen	egy pálya plusz szociális helyiségek	önkormányzati
Motocross pálya a Völgyi Dűlőn	175 m hosszú agyagos-homokos motocross pálya lelátóval és egyéb létesítményekkel mellette kerékpár pálya tervezett	önkormányzati
tornatermek	tornaszoba a Gárdonyi iskolában; tornaterem a Vörösmarty úti iskolában, az óvoda tornaszobája; sportudvar a szakiskola mellett:	önkormányzati
sportudvar	a Kiskunlacházi Szakképző- és Szakközépiskola mellett: aszfaltos kézilabda pálya; füves focipálya és műanyag tenispálya	
csónakház a Duna parton		

Sportok: A tornacsarnok átadását követően a hagyományos sportágak mellett (atlétika, labdarúgás, kajak-kenu, motocross, lövészet, lovas sportok) lehetőség nyílt a kézi- és a röplabda, tollas, tenisz, asztalitenisz, fitness és harcművészetek meghonosítására is. 2007 óta az alsó tagozatos gyermekek úszásoktatása is biztosított.

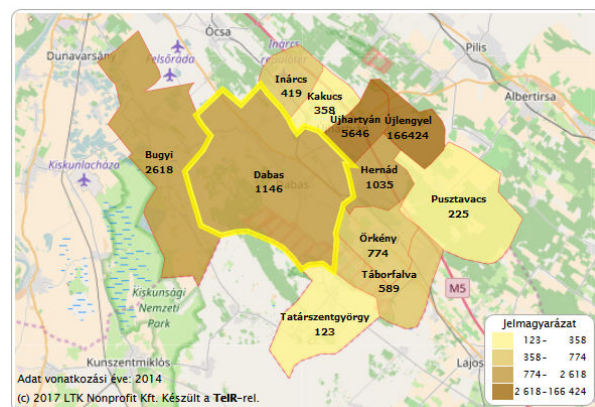
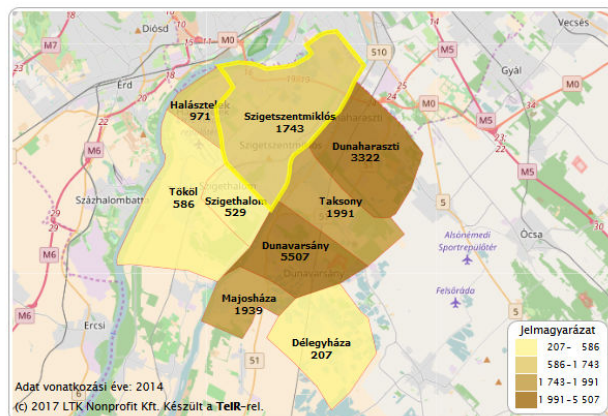
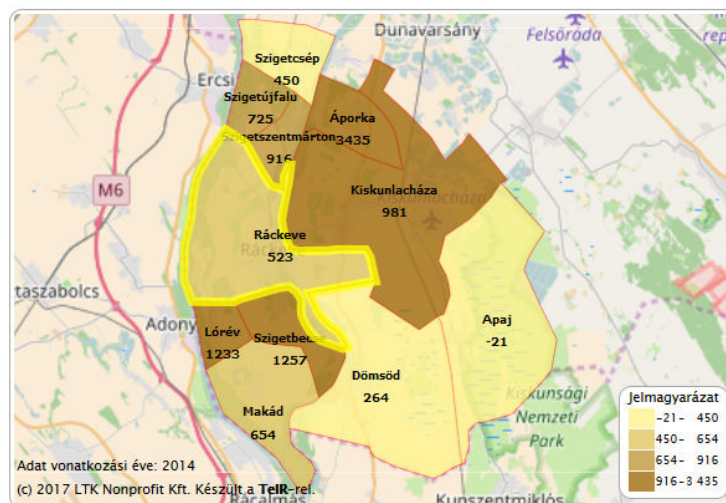
A Kiskunlacházi Motocross pálya a sportág legpatinásabb, legrégebbi létesítményei közé tartozik; hírnevét az évtizedek alatt lebonyolított számtalan nagy versenynek és a sok bajnoknak köszönheti akiket adott a magyar motocrossnak. A pálya építményi is színvonalasak, a terület teljesen bekerített, a rajtgép, a zsűri épület, a depó is gondozott. Teljesnek mondható az infrastruktúra, gyakorta rendeznek itt villanyfényes versenyeket, free-style gálákat.

A lakosság **rekreációját** és egészségmegőrzését az egyes sportlétesítmények hozzáférhetősége szolgálja, pl. a futópálya, illetve a közeli Dunapart adta kikapcsolódási és vízi sportolási lehetőségei. A legnagyobb hiányosság a kerékpáros infrastruktúra terén van: a településen belül nincsen kiépített kerékpárút, sem kijelölt kerékpársáv, így a mindennapi munkába és iskolába járás vagy a helyi szolgáltatások igénybe vételéhez szükséges biztonságos kerékpározás sem megoldott. A településen átvezető 51-es út meglehetősen forgalmas, ezért ennek megoldása sürgető. A kifejezetten rekreációs célú, turisztikai vonzerővel bíró Duna parti és a településeket összekötő jó minőségű kerékpárút-hálózat kialakítása is sokat lendítene Kiskunlacháza turisztikai vonzerején.

1.9. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA

1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre

Kiskunlacháza és tágabb térsége gazdasági szempontból többpólusú terület. Északi, szigetszentmiklósi területe jelentős gépipari és járműipari hagyományokkal rendelkezik, a térség keleti részében a mezőgazdasági feldolgozóipar és az élelmiszeripar dominál. Az autóutak közvetlen környezetében a kedvező közlekedési lehetőségeket előnyben részesítő szállítmányozási és logisztikai vállalkozások telepedtek le, míg a vonzaskörzet délebbi településein (Kiskunlacháza, Délegyháza) még ma is meghatározó a kavics-, és sóderbányászat és az ahhoz kapcsolódó szállítási és feldolgozó tevékenység.

Egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték 2014-ben, településenként, ezer Ft

Forrás: TEIR

Kiskunlacháza egy közepesen erős helyi gazdasággal rendelkezik a térségben. Az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték (981.000 Ft/fő 2014-ben) tekintetében a település – három kispéppességű községet nem számítva – a Ráckevei járás legmagasabb értékével rendelkezik. Ugyanakkor térségi összehasonlításban a település egy főre jutó GDP értéke elmarad a szomszédos járások hasonló méretű településeinek számaitól.

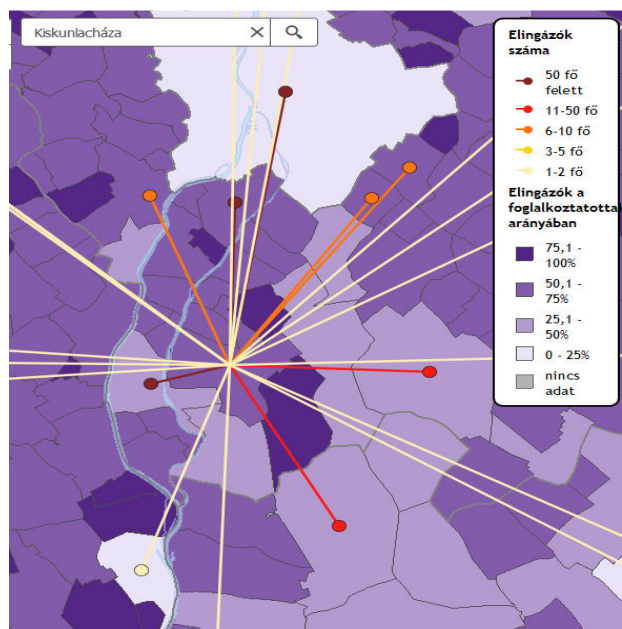
Az egy lakosra jutó iparüzési adó tekintetében Kiskunlacháza a járás legmagasabb értékét mutatja (19 100 Ft/fő 2011-ben), a járási átlagot 28%-al haladja meg. Ugyanakkor, ha a térségi összehasonlítást itt is elvégezzük, láthatjuk, hogy a nagyközség értéke messze elmarad a szomszédos járások és vizsgált települések átlagától. A vásárlóerőt vizsgálva, az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem Kiskunlacházán a vizsgált 2014-es évben megfelelt a járási átlagnak és 15%-al marad el az országos értéktől.

Megnevezés	egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték 2014 (ezer Ft)	egy lakosra jutó iparűzési adó 2011 (ezer Ft)	egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem 2014 (ezer Ft)
Kiskunlacháza	981	19,1	665,5
Ráckeve	523	18,9	695,0
Dömsöd	264	11,8	554,1
Ráckevei járás	728	14,9	665,6
Dunavarsány	5 507	104,1	818,5
Dunaharaszti	3 322	76,5	939,5

Megnevezés	egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték 2014 (ezer Ft)	egy lakosra jutó iparűzési adó 2011 (ezer Ft)	egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem 2014 (ezer Ft)
Szigetszentmiklósi járás	1 901	47,5	876,2
Bugyi	2 618	70,8	744,6
Dabas	1 146	27,1	735,3
Dabasi járás	6 933	30,8	691,0
Pest megyei járásközpontok	1 339	36,5	892,0
Magyarország	3 362	37,5	781,7

Forrás: TEIR, saját szerkesztés

A település gazdasági erejének és munkaerő megtartó képességének egy jelzőszáma az ingázók aránya. Kiskunlacházán a 2011-es népszámlálás alapján a más településekre elingázók a foglalkoztatottak arányában 50,7% volt, ami magas arányt jelent. Az összesen 1723 fő ingázó közül a legtöbben Budapestre (642 fő), a Ráckevei (173 fő) és a Szigetszentmiklósi (80 fő) járás más településeire jártak el dolgozni.

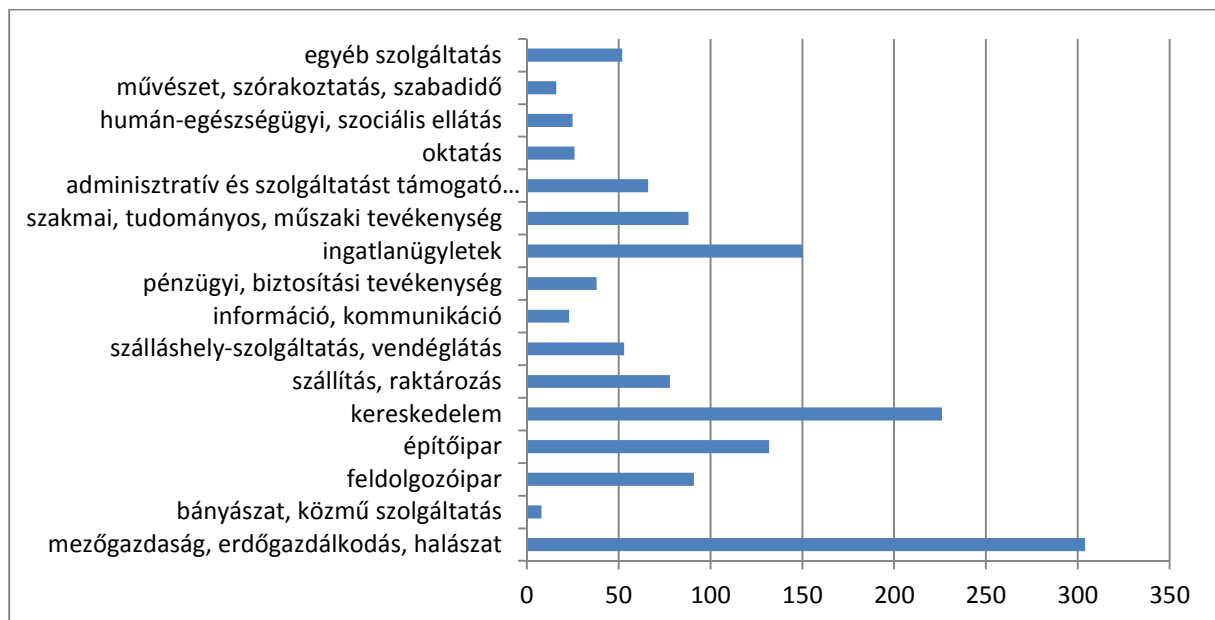

Elingázók száma és aránya Kiskunlacházán, 2011
Forrás: Lechner Központ

1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

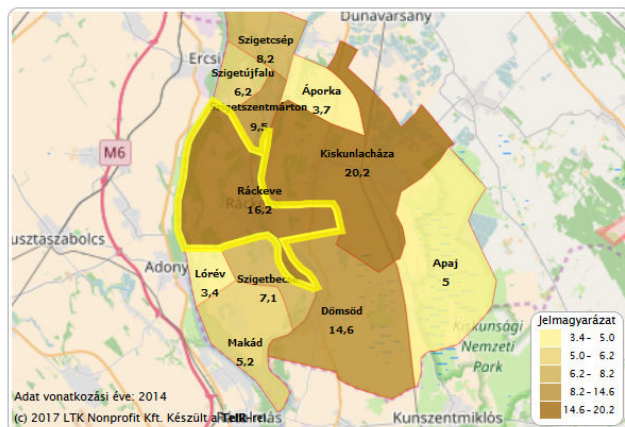
Főtevékenységük alapján – az országos átlagához hasonlóan – a legtöbb kiskunlacházai vállalkozás a szolgáltató szektort erősíti (az összes vállalkozás 61%-a). Amennyiben a gazdasági ágakat alkategóriák szerint vizsgáljuk, úgy látható, hogy 2014 végén a legtöbb vállalkozás a mezőgazdaságban tevékenykedett (304 darab, az összes vállalkozás 22%-a). További aktív gazdasági ág a kereskedelem (226 vállalkozás, 16%), az ingatlanügyletek (150 db, 11%) és az építőipar (132 db, 10%) volt. A vállalkozások nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlása a járási és az országos átlaghoz közeli.

Kiskunlacháza gazdaságában jelentős szerepet játszanak a mezőgazdasági vállalkozások (Kun-Farm, Friz-Farm, Hunland, Acer), melyek telephellyel a község északi részén és a keleti iparterülethez kapcsolódóan rendelkeznek. Mezőgazdasági termelés a község teljes külterületén zajlik. A helyi gazdaság egyik fontos ágazta a kavicsbányászat, mely nagyrészt a község észak-kelti részén folyik, a kapcsolódó építőanyagipari cégek (Leier, Barabás) a keleti iparterületen helyezkednek el. Jelentős telephelyekkel a szállítmányozási ágazat rendelkezik, az 51-es főút, illetve a Ráckevei út mentén.

Regisztrált vállalkozások nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlása (%), 2014-ben, GFO11 szerint, saját egyesített kategóriák szerint, Forrás: TEIR

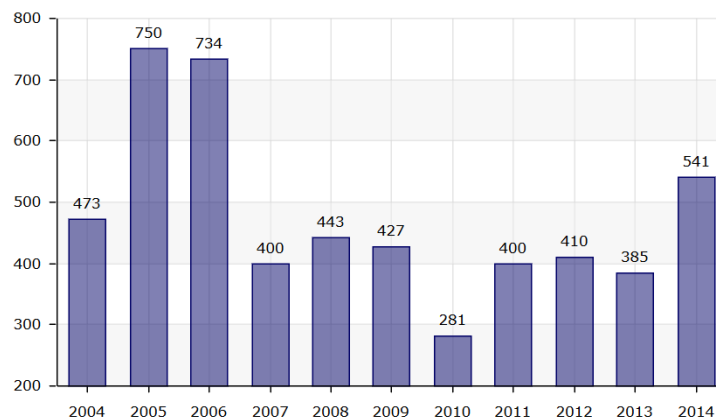
A kereskedelmi hálózat a településen elsősorban hagyományos utcai egységekből áll, modern nagyméretű létesítmények (Tesco, Spar) elsősorban a főút mentén helyezkednek el. A község Rákóczi úti piaca is jelentős kereskedelmi forgalmat bonyolít le. Az ezer lakosra jutó kereskedelmi egységek tekintetében Kiskunlacháza a legmagasabb értéket (20,2) mutatja a járásban (13,9), és meghaladja a megyei (15,2) és országos (14,6) átlagokat is.

Ezer lakosra jutó kereskedelmi egységek, 2014 (db)
Forrás: TEIR

Kiskunlacházán jelenleg nincs regisztrált kereskedelmi szálláshely, a vendégstatisztikák az úgynevezett egyéb magán szállások forgalmát mutatják. Kiskunlacházán az elmúlt időszakban, egyéb szálláshelyen eltöltött vendégéjszakák száma hullámzó értékeket mutatott. 2005-2006-ban az érték meghaladta a 700 éjszakát, majd ezt követően (a 2010-es év 281 éjszakás értékét kivéve) a vendégéjszakák száma nagyrészt a 400-500 közötti sávban mozgott. A településen eltöltött vendégéjszakák elsősorban a belföldi turistáknak köszönhető, akik az utóbbi időszakban 95%-ot meghaladó arányban jelentkeztek. A külföldiek által eltöltött vendégéjszakák aránya tartósan 5% alatti volt.

Vendégéjszakák száma az egyéb szálláshelyeken (db) Kiskunlacházán

Forrás: KSH-TEIR

Kiskunlacházán a magán szálláshelyek száma az utóbbi években 12 db volt, ami elmarad Ráckeve (23 db), Dömsöd (44 db) vagy Szigetbecse (84 db) kínálatától. Az átlagos tartózkodási az utóbbi években csökkent Lacházán: 2006-ben még 8,2 nap volt, 2014-ben már csak 3.

1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai

Kiskunlacházán a gazdasági szervezetek számának alakulását az elmúlt évtizedben a társas és az egyéni vállalkozások eltérő intenzitású, és esetenként eltérő irányú változásai formálták. E folyamat részeként a regisztrált társas vállalkozások száma lassú, de kitartó növekedés következtében folyamatosan emelkedett az időszak során. 2015-ben Kiskunlacházán 1.427 gazdasági szervezetet regisztráltak. Az alábbi táblázat a legkedveltebb társas működési formák ezen belüli eloszlását mutatja, kitekintéssel a térségi folyamatokra.

terület, időszak	összes regisztrált vállalkozás	Kft.	Bt.
Kiskunlacháza 2015 (db)	1427	380	146
Kiskunlacháza, változás 2011-2015	+8,3%	+20,6%	-9,8%
Kiskunlacháza 1000 lakosra jutó, 2015	163,2	43,4	16,7
Ráckeve 1000 lakosra jutó, 2015	162,2	36,6	17,1
Dömsöd 1000 lakosra jutó, 2015	170,5	28,2	10,2
Ráckevei járás 1000 lakosra jutó, 2015	161,7	37,7	15,4
Pest megye 1000 lakosra jutó, 2015	167,2	49,0	20,3
Magyarország 1000 lakosra jutó, 2015	186,9	40,5	14,2

Regisztrált gazdasági szervezetek száma gazdálkodási forma szerint

Forrás: TEIR, saját szerkesztés

A regisztrált társas vállalkozások létszám kategória szerinti megoszlását tekintve Kiskunlacházán, az országos arányokhoz hasonlóan, a mikrovállalkozások száma dominál, melyek 69%-ot képviselnek az összes vállalkozáson belül. A kis-és középvállalkozások aránya 2,9%, míg 250 főnél több létszámmal rendelkező a nagyvállalatok a településen és a járásban sem működnek.

terület	regisztrált társas vállalkozás összesen, 2014-ben db	1-9 fő	10-49 fő	50-249 fő
Kiskunlacháza db	1376	952	39	1
Kiskunlacháza az összes %-ában	100%	69,2%	2,8%	0,1%

Regisztrált társas vállalkozások létszám kategória szerinti megoszlása 2014-ben

Forrás: TEIR, saját szerkesztés

Az elmúlt években Kiskunlacházán számos vállalkozásfejlesztési projekt valósult meg az Európai Unió különböző alapjainak támogatásával. A legnépszerűbb vállalkozásfejlesztési cél a technológia fejlesztés és a kapacitás bővítés voltak.

Kedvesményezett neve	támogatás célja	Megítélt támogatás (millió Ft)	Projekt státusza
"MOBILTRANS" Teherfuvarozó és Szolgáltató Zrt.	Láncfalpas kotrógép beszerzése a Mobiltrans Zrt.-nél	20	KMOP-1.2.1-11/A, lezárult
"MOBILTRANS" Teherfuvarozó és Szolgáltató Zrt.	Technológia bővítő fejlesztés a "MOBILTRANS" ZRt-nél	18,5	KMOP-1.2.1-13/A, lezárult
"KABAPLAST" Műanyagfeldolgozó Kft.	"KABAPLAST" Kft. technológiai fejlesztése	20	KMOP-1.2.1-09/A/2 lezárult
BARABÁS TÉGLAKŐ Korlátolt Felelősségű Társaság	Eszközbeszerzés megvalósítása a Barabás Téglakő számára	18,4	KMOP-1.2.1-13/B lezárult
Barabás Téglakő Kft.	A Veszprém Beton Kft. új Kiskunlacházi ipartelepen létesítendő térkő gyártó üzemének technológiai fejlesztése EU-színvonalú csúcstechnológiával	150	GVOP-1.1.1-05/1 lezárult
"Sáfrán és Társa" Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Technológiafejlesztés a Sáfrán és Társa Kft-nél	6,2	KMOP-1.2.1-10/A lezárult
Fórizs Sándor egyéni vállalkozó	Új,korszerű üzem építése	24,9	GVOP-2.1.1 lezárult
CSILLAG-SPED Teherfuvarozó Kft.	Technológia fejlesztése géppark-bővítéssel	19	GVOP-2.1.1-05/1 lezárult
Kapitány Zoltán egyéni vállalkozó	Hulladékfőhasznosítás és környezetterhelés csökkentés a Kapitány Cukrászdában	9,7	KMOP-1.2.4-09/A lezárult
PRESS + PRINT Lapkiadó, Nyomdaipari és Kereskedelmi Kft.	Press+Print Kft. gépbeszerzése kapacitásbővítés céljából munkahelyteremtéssel	19,7	GVOP-2.1.1-05/1 lezárult
Gubovics József egyéni vállalkozó	ISO 9001 minőségirányítási és ISO 14001 környezetirányítási rendszerek integrált kialakítása és tanúsíttatása	1,2	KMOP-1.2.6 lezárult

Vállalkozások nyertes pályázatai Kiskunlacházán 2005-2016

Forrás: Széchenyi 2020, Térképtér

1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők

A gazdasági versenyképesség egyik legfontosabb tényezője az elérhető munkaerő mennyisége és kvalifikáltsága. A foglalkoztatottság mértéke országos szinten emelkedett az elmúlt időszakban és ez a folyamat Kiskunlacházán is tapasztalható volt: 2011-ben a 15-64 éves népességben belül ez az arány meghaladta az 57%-ot. A nyilvántartott álláskeresők aránya a településen hasonlóan alakult, mint az országos átlag.

Nemzetgazdasági ág	Kiskunlacháza		Magyarország	
	Kiskunlacháza	változás 2001-2011 %pont	Magyarország	változás 2001-2011 %pont
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül (%) – 2011	57,4	+7	57,9	+4,9
Nyilvántartott álláskeresők aránya a munkaképes korú népesség százalékában (%) 2015-ben	5,1	-	5,2	-
Legfeljebb általános iskola 8. osztályát végzettek a 7 éves és idősebbek arányában (%) – 2011	27	-1,3	25	-1,3
Egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában (%) – 2011	9,1	+3,7	15,5	+5,3

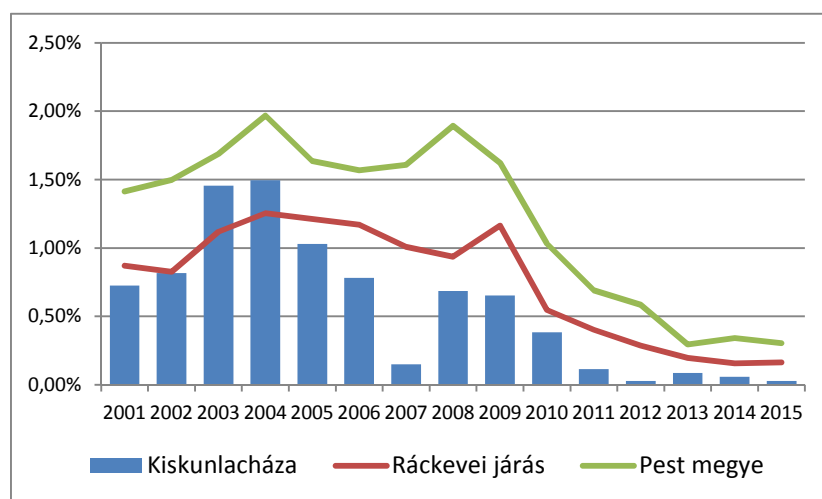
Munkaerőpiac jellemzői, Forrás: TEIR, saját szerkesztés

A rendelkezésre álló helyi munkaerő képzettségi szintje is kedvezően alakult a vizsgált időszakban, az alacsonyan iskolázottak aránya 10 év alatt 1,3% ponttal csökkent, hasonlóan az országos átlaghoz. Ezzel egyidőben a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya emelkedés után 2011-ben 9,1%-ot mutatott, mely azonban 40%-al elmarad az országos szinttől.

Kiskunlacháza versenyképességéhez jelentősen hozzájárul a helyi infrastruktúra, melynek fontos részei a közúthálózat (az M0 és az M5 autópályák közelsége), a vasúthálózat (a tervezett Pireusz – Belgrád - Budapest gyorsvasút) és a repülőtér, melyek a település országos és nemzetközi elérhetőségét is biztosítani tudják. Ugyancsak lényeges infrastrukturális elem az egykori laktanya területe, mely a jövőben jelentős gazdasági fejlesztések színtere lehet.

1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok

Kiskunlacházán a KSH adatai szerint 2001 és 2015 között 10%-al nőtt a lakásállomány, ezzel párhuzamosan a 100 lakásra jutó népesség száma a 2001-es 273-ról 2015-re 251-re változott, mely 8%-os csökkenést jelent. Ennek oka elsősorban a háztartások méretének csökkentése, az egyedülállók és az egyszemélyes háztartások növekvő aránya, illetve a lakásállomány bővülése.

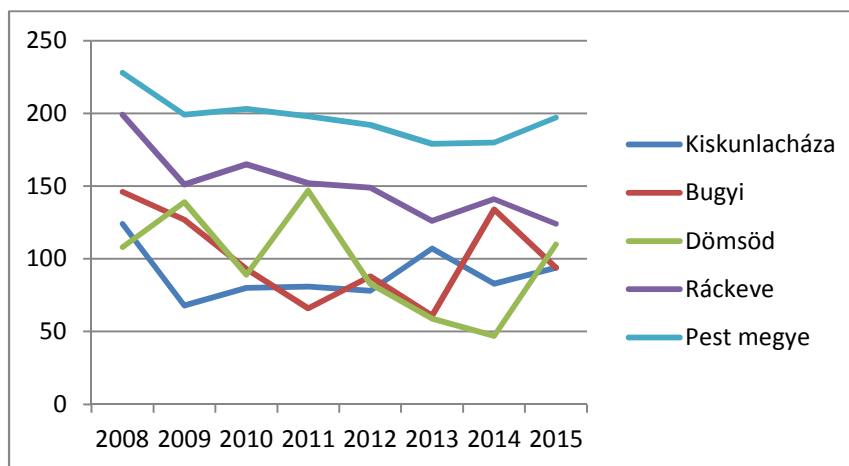

Épített lakások aránya az éves lakásállomány százalékában

Forrás: TEIR, ECRS szerkesztés

A 2001-2015-ös időszakban a lakásállományra jutó új építések száma - a 2003 és 2004-es éveket kivéve - a járási és a megyei átlag alatt volt, 2010-es évet követően minimálisra csökkent. Kiskunlacházán a lakásépítési aktivitás leginkább a 2002 és 2009 közötti időszakban volt jelentősebb, majd a gazdasági válság idején az építései kedv csökkenése erősebben volt tapasztalható. Az új lakások kizárólag családi házas típusban létesültek.

A lakásárak a vizsgált 2008-2015 közötti időszakban némileg hullámzó trendet mutattak. A 2007-ben kezdődő gazdasági válság itt is csökkenést hozott az árakban, majd bizonyos árkorrekció is megfigyelhető. A környező települések lakásár színvonalát vizsgálva megállapíthatjuk, hogy Kiskunlacháza és a Dunától keletre fekvő szomszéd települések árszintje a megyei átlag 50%-a körül mozgott, míg Ráckeve átlagos lakásár szintje a megyei átlag 75%-hoz közelített. Kiskunlacházán az átlagos lakásár 100ezer forint/m² szinten mozgott. A lakáspiaci információk alapján 2015 után enyhén emelkedő trendet mutattak.

Értékesített lakások átlagára, ezer Ft/m²

Forrás: Ingatlanadattár, Magyarországi lakásárak, 2005–2015, ECRS szerkesztés

Kiskunlacházán számos hagyományos és modern gazdasági terület található. Jelentősebb gazdasági övezet alakult ki a Rákóczi út- Vasút út, illetve az 51-es főút mentén (Védgát utca). A meglévő ipari és mezőgazdasági üzemek jelenlegi telephelyükön tudnak növekedni, új gazdasági egységek betelepülésére az egykori laktanya terület lehet alkalmas, amennyiben az infrastrukturális és szabályozási feltételek adottak lesznek. Ehhez nagy lökést adhat a tervezett Pireusz-Belgrád- Budapest nagysebességű vasútvonal, melyen keresztül jelentős export-import áruforgalom várható.

A helyi kereskedelmi hálózat elsősorban a hagyományos egységekre épül, melyek a főútvonalak mentén helyezkednek el. A vásárlóerő növekedésével a szektor is új fejlesztésekbe foghat bele, mely a meglévő kereskedelmi egységek modernizálásával történhet. Ahhoz, hogy a hagyományos kereskedelmi hálózat fel tudja venni a versenyt a nagyméretű modern egységekkel, kiszámítható bérleti viszonyokra, illetve megújuló, vásárlóbarát közterületekre van szükség.

A hosszú távú ingatlanpiaci trendeket illetően elmondható, hogy a válságot követően idővel várhatóan helyreáll a megszakadt fejlesztői aktivitás, és az egy egészséges szinten stabilizálódik, a válságot megelőző időszak ingatlanpiaca (a korlátlan hitelezés, ezen alapuló fejlesztői dinamika, lakásboom, stb.) azonban várhatóan nem tér vissza. A lakáspiacon jelenleg kereslet lassú növekedése várható, így megnövekedhet az igény az elérhető árú, családirházas telkek iránt.

1.10. AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ESZKÖZ- ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE

A gazdaságfejlesztés egyik alapfeltétele a kiszámítható, stabil pénzügyi háttér. Az önkormányzatok gazdálkodása elválaszthatatlan az államháztartástól, annak egyik alrendszerét jelenti. Az államigazgatás korszerűsítése során az ágazati jogszabályok változása, az adórendszer esetleges átalakítása az önkormányzat pénzügyi szabályozását is befolyásolhatja. Az elmúlt évtizedek azt mutatták, hogy az önkormányzatok költségvetési rendszerét gyakran érték jogszabályi változásokból adódóan olyan külső hatások, mely kihívásokra a jövőben is felkészülni kell lennie.

1.10.1. Költségvetés

Kiskunlacháza Önkormányzat bevételeinek rendszere az elmúlt időszakban az állam által átvállalt feladatfinanszírozás hatására megváltozott. Az önkormányzat saját és intézményi bevételei a vizsgált időszakban növekvő arányt mutatott, míg a központi költségvetési források aránya lecsökkent az összes bevételhez viszonyítva.

Jogcímek	2014	2015	2016. év előirányzat
Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása	168 023	156 144	132 806
Települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása	166 646	179 620	195 395
Települési önkormányzatok szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatása	123 124	157 718	132 758
Települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása	10 219	10 258	10 158
Működési célú központosított előirányzatok	30 807	9 922	602
Összesen	498 819	513 662	471 746

A központi költségvetésből származó önkormányzati bevételek alakulása 2014-2016-ban (ezer Ft)

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás, saját szerkesztés

Tekintettel arra, hogy a saját bevételek közül különösképpen a helyi adóból, illetve az önkormányzati tulajdonban levő ingatlanok eladásából származó bevételek növelésével teremthető meg a gazdálkodás szabad mozgástere, indokolt e két tételre különös figyelmet fordítani. E bevételek a 2016. év előirányzat adatai alapján átlagosan a költségvetés 29%-át tették ki. A helyi adóbevételek 2010 és 2017 között 14 %-al növekedtek, köszönhetően.

Év	Gépjármű adó	Építményadó	Telekadó	Iparüzési adó	Magánsz. kommunális adója	Talajterhelési díj	Egyéb	Összesen
2010	95 376	-	7 532	168 713	-	2 687	16 093	290 401
2015	33 957	-	66 177	241 757	41 910	2 825	2 112	389 026
2016	30 000	-	55 000	200 000	45 000	1 000	1 520	332 520

Helyi adóbevételek alakulása (ezer Ft)

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás, saját szerkesztés

A helyi adó Kiskunlacházán 1991 szeptemberében került bevezetésre, a legnagyobb összegben a helyi iparüzési adó járul hozzá az önkormányzati bevételekhez, aránya a teljes helyi adó bevételből 60% körül mozog. Az önkormányzat építményadót és idegenforgalmi adót nem, magánszemélyek kommunális adóját viszont kivet.

Az állami feladatátvállalással párhuzamosan az önkormányzat összes kiadása, a működési kiadások és a felhalmozási kiadások is csökkentek az elmúlt időszakban. 2016-ban az összesített költségvetés kiadásaiból 10%-ot felhalmozási és felújítási kiadásokra, 90%-ot a működtetésére fordított az önkormányzat.

Megnevezés	Önkormányzat			Polg. Hivatal		
	Kötelező	Önk. váll.	Összesen	Kötelező	Önk. váll.	Összesen
Működési célú kiadások	891 728	67 995	1 097 374	137 651	24 385	162 036
Felhalmozási célú kiadások	102 754	229	104 888	1 905	0	1 905
KIADÁSOK ÖSSZESEN						

2016 évi költségvetés kiadási előirányzata, ezer forintban

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás, saját szerkesztés

2014-től már lezajlott szervezeti változások, az állami és önkormányzati feladatmegosztás új rendje, a feladatfinanszírozás 2013. évben bevezetett szabályai határozzák meg az önkormányzat működését. Összességében a változások Kiskunlacháza számára biztonságos, tartósan fenntartható gazdálkodást tesznek lehetővé. Ehhez azonban szükséges a fegyelmezett, szigorú költségvetési gazdálkodás fenntartása, a működési szuficit megőrzése.

A 2014-ben elfogadott Gazdaságfejlesztési Program a következő alapelveket tartalmazza a helyi adózásról:

- a helyi adóztatás kialakításánál figyelemmel kell lenni, arra hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett, folyamatosan az önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően,
- csak olyan adórendeleteket szabad elfogadni, melyek a lakosság számára elviselhető anyagi terhet jelent, nem hat a vállalkozók működésének, fejlesztési elképzeléseinek gátjaként,
- a helyi adókról szóló rendelet megalkotásakor biztosítani kell, hogy az adózók fizetési morálja fennmaradjon,
- rendszeresen tájékozódni kell az adóintélvőségek nagyságáról, a beszédre tett intézkedésekről, illetve az szükséges adó végrehajtási szankciók alkalmazásáról valamint az intézkedések alapján elért eredményekről,
- meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy 2015 évtől kezdődően bevezethető települési közül, mely biztosít bevételi forrást az önkormányzat részére, ki kell dolgozni bevezethetőségének feltételeit, és hatásait.

1.10.2. Vagyongazdálkodás

A vagyongazdálkodás szűken vett értelmezés szerint a nem önkormányzati alapfeladat ellátását szolgáló vagyonelemekkel kapcsolatos bevételszerző tevékenységet, illetve ezek értékesítését jelenti, a tágabb értelmezés szerint az önkormányzati gazdálkodás komplex, átfogó tevékenység, ami magában foglalja a teljes vagyonelemekkel való gazdálkodást is. Az Alaptörvény, a Nemzeti vagyonról szóló törvény, valamint Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény hatályba lépésével az önkormányzatok vagyongazdálkodásának jogszabályi alapja jelentősen átalakult. Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzata a 2012. évben fogadta nemzeti vagyonáról szóló 17/2012 (VII. 27) önkormányzati rendeletét.

Az Önkormányzat vagyona törzsvagyon vagy üzleti vagyon lehet. (Nvtv. 5.§. (1).) Az Önkormányzat törzsvagyonába azok a vagyonelemek tartoznak, amelyek az Önkormányzat kizárólagos tulajdonát képező

nemzeti vagyon részei, illetve az Önkormányzat törvényben előírt vagy önként vállalt közszolgáltatási feladatainak ellátására vagy önkormányzati hatáskör gyakorlására szolgálnak, és erre ténylegesen igénybe is veszik.

- Forgalomképtelen törzsvagyon elemei: a kizárólagos tulajdonban lévő közutak és műtárgyaik, helyi önkormányzat tulajdonában lévő közterek, parkok, vizek, meghatározott, nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonnak minősülő vagyonelem.
- Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon a törzsvagyonnak azon része, mely az önkormányzat közszolgáltatási feladatainak (oktatás, egészségügy, szociálpolitika, művelődés, sport, stb.) ellátásához és az önkormányzati hatáskör- gyakorláshoz szükséges vagyonelemeket tartalmazza.
- Az Önkormányzati üzleti vagyona a törzsvagyonon kívüli minden vagyonelem e főbb vagyoncsoportba tartozik, amely forgalomképes, és jellemzően az önkormányzati tulajdonú ingatlanvagyonban testesül meg. Az Önkormányzat üzleti ingatlanvagyonának elemei: telkek, földterületek, bérlakások, nem lakás célú helyiségek (üzletek, irodák, gazdasági célú építmények, polgárvédelmi helyiségek, stb.). Az önkormányzat a tulajdonában lévő üzleti ingatlanvagyonnal többnyire közvetett módon, a kizárólagos tulajdonában lévő önkormányzati gazdasági társaság közreműködésével gazdálkodik.

kiemelt vagyontípusok	2015. év (e Ft)	2016. év (e Ft)
forgalomképtelen törzsvagyon	1 923 489	1 915 087
korlátozottan forgalomképes ingatlanok	3 198 939	6 523 595
forgalomképes ingatlanok	865 743	852 760
egyéb tárgyi eszközök	3 084 281	793 355
befektetett pénzügyi eszközök	5 150	5 149
Eszközök összesen	9 077 602	10 089 946

önkormányzati vagyon alakulása

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás, saját szerkesztés

Az Önkormányzat vagyona a kötelező és az önként vállalt önkormányzati feladatok megvalósítását, az önkormányzati hatáskörök gyakorlását, a településen jelentkező társadalmi igények kielégítését, valamint a nagyközségben élő, dolgozó emberek életminőségének javítását szolgálja. Az Önkormányzat vagyongazdálkodása ezen célok valamelyikének vagy összességének teljesítésére, azaz – közvetlenül vagy közvetetten – kizárólag közösségi célok elérésére irányulhat.

1.10.3 Intézményfenntartás

Az önkormányzati intézmények köre az elmúlt években alapos átalakuláson ment át. Legfontosabb változások, hogy önkormányzati fenntartásból állami fenntartásba és működtetésbe került egy jelentős intézményi kör. Az önkormányzati fenntartású intézmények közé tartozik a Kiskunlacháza Polgármesteri Hivatal, Dobó Sándor Óvoda, Kiskunlacháza-Áporka Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Intézmény, Kiskunlacházi Család- és Gyermejjóléti Szolgálat, Központi Konyha, Petőfi Művelődési Központ és Könyvtár, Volly István Alapfokú Művészeti Iskola.

A Köznevelési tv. (2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről) 74. § (1) bekezdése alapján 2013. január 1. napjától az állam gondoskodik – az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi

gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével – a köznevelési alapfeladatok ellátásáról. A hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján tehát 2013. január 1-jétől a Kiskunlacházán lévő nevelési oktatási intézmény állami fenntartásba került. A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) járási tankerületei az illetékességi területükön működő általános iskola fenntartásával kapcsolatosan ellátják a KLIK szervezeti és működési szabályzatában számára meghatározott egyes fenntartói feladatokat.

1.10.4. Az önkormányzat település- és gazdaságfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

Kiskunlacháza Nagyközség Önkormányzata 2014-ben fogadta el négy évre szóló **Gazdaságfejlesztési Programját**. A Program olyan stratégiai jellegű célokat tartalmaz, amelyek hosszabb távon megszabják az önkormányzati döntések irányát, és összehangoltabbá teszik azokat. A Gazdaságfejlesztési Programja a település stabil működtetésének és fejlesztésének stratégiai terve, melynek összeállítása során az alábbiak kerültek figyelembevételre:

- a képviselő testület és a polgármester elképzelései,
- az önkormányzat fenntartása alatt álló intézmények vezetőinek javaslatai, elvárásai, elképzelései,
- a település lakossága, önszerveződő közössége által megfogalmazott elképzelések, igények,
- az önkormányzat jelenlegi illetve várható jövőbeni pénzügyi helyzete.

A Gazdaságfejlesztési Program hét kiemelt fejlesztési területet jelölt meg a 2019-es időszakig, melyekhez konkrét projekteket, feladatokat, intézkedéseket rendelt:

- Településfejlesztés,
- Oktatás, kultúra, sport,
- Mezőgazdaság, környezetvédelem,
- Vállalkozások segítése, munkahelyteremtés,
- Egészségügy, szociális ellátások,
- Gyermekek és ifjúsági feladatokról való gondoskodás,
- Polgármesteri hivatal, közigazgatás,
- Helyi adók.

Kiskunlacháza képviselőtestülete 8 fős és három bizottság működik (Jogi és Ügyrendi, Pénzügyi és Fejlesztési, Emberi Erőforrás). A **Pénzügyi és Fejlesztési Bizottság** közreműködik az Önkormányzat üzemeltetési, fejlesztési, környezetvédelmi, épített örökségvédelmi, közlekedési és közbiztonsági stratégiájának kidolgozásában, fegyellemmel kíséri azok végrehajtását. A Bizottság szükség esetén intézkedést kezdeményez a stratégiai célok megvalósítása érdekében.

A **Főépítész** gondoskodik az Önkormányzat, valamint a – településrendezési szerződés alapján – más szervezetek kezdeményezésére kidolgozandó településrendezési eszközök elkészítéséről, az érintettek tájékoztatásáról, illetve közreműködéséről, valamint a jogszabályoknak megfelelő nyilvánosság biztosításáról. Továbbá feladata a hatályban lévő településrendezési eszközök igény szerinti felülvizsgálata, aktualizálása a Főépítész Iroda ezen felül tanácsadó és szakmai kezdeményező szerepet tölt be a városépítészeti és építészeti ügyekben, szakmai kapcsolatot tart a helyi építész társadalommal.

1.10.5. Önkormányzati foglalkoztatáspolitikai

Az önkormányzati foglalkoztatáspolitikai elsődleges feladatának tekinti elősegíteni a munkaerőpiacra belépő kínálat nagyságának és szakmai/képzettségi struktúrájának olyan kialakítását, amely megfelel a kereslet igényeinek, a munkaerő-kínálatnak a kereslethez való minél tökéletesebb folyamatos igazodását, illetve a

társadalmi gondoskodás és szolidaritás elve alapján azok megélhetésének biztosítását, akik önhibájukon kívül kerültek ki a munkaerőpiacról. A közfoglalkoztatás elsődleges céljának a régóta munkanélküli, hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatása tekinthető, azonban az azonnali munkába állás is fontos szempont.

A Gazdaságfejlesztési Program alapján az önkormányzat a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében a következőket tarja feladatának:

- segíti a helyi gazdaság megerősödését, ehhez igyekszik kedvező feltételeket teremteni, hogy a vállalkozók számára munkahely bővítési lehetőséget teremtsen,
- a közszolgáltatások megtartása, illetve bővítése révén munkahelyet teremt és tart fent a köztisztviselők, közalkalmazottak foglalkoztatásával,
- aktívan részt vesz a munkaadók és a munkavállalók igényeinek közvetítésében,
- rendszeresen együttműködik a munkaügyi kirendeltséggel, közfoglalkoztatás fenntartása érdekében.

1.10.6. Energiagazdálkodás

A települést érintő klímaváltozásra való felkészülés és energiagazdálkodás területén Kiskunlacháza Önkormányzatának kétféle eszköz áll a rendelkezésére, a közvetlen beavatkozás és a közvetett irányítás, befolyásolás módszere. A két eszköz együttes alkalmazása hozhat hatékony megoldásokat a környezeti kérdések megoldásában. Ezen belül a közvetlen beavatkozás szükséges mindazon esetekben, amikor az adott kérdés kizárólag az önkormányzat hatáskörébe tartozik (pl. saját épületei fűtési rendszerének korszerűsítése), ide értve azokat az eseteket is, amikor az önkormányzat nem egymagában, hanem a nagyobb hatékonyság, eredményesség érdekében más partnerekkel együtt (pl. állami szervezetekkel, vagy civil szervezetekkel, illetve magáncégekkel) végez el egy beavatkozást.

A hatékony energiagazdálkodás és a klímavédelem érdekében tett lépések közül a közvetlen beavatkozást igénylő feladatok közé tartozik:

- a mindenkori önkormányzati intézmények épületeinek korszerűsítése;
- az energiatudatos közvilágítás biztosítása;
- a hatékony tudatosságnövelés saját aktív és interaktív eszközhálózatának széles körű, kreatív igénybe vételével.

A közvetett irányítás módszereinek keretén belül az önkormányzat felhívja a figyelmet, kedvező helyzetet teremt más szereplőknek a település számára szükségesnek tartott, de nem közvetlenül az önkormányzat hatáskörébe tartozó egyes feladatok elvégzésére.

A közvetett befolyásolás módszerét kell alkalmazni a következő célok elősegítése érdekében:

- a magántulajdonú szolgáltató, termelő és lakóépületek korszerűsítése;
- a gazdasági tevékenységek energiatudatos továbbfejlesztése;
- az energiatudatos közlekedési módok megválasztásának népszerűsítése, tudatosságnövelés közlekedési kérdésekben;
- lakossági energia tudatosság folyamatos növelése.

1.11. TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

Kiskunlacháza Önkormányzata illetékességi területén az önkormányzat megbízásából a KUNÉPSZOLG Kft. végzi a településüzemeltetési munkákat. A társaság 1991-ben alakult, 2013 óta tulajdonrészének 25% az önkormányzat tulajdonában áll. Fő tevékenysége

- a nem veszélyes hulladék szállítása,
- konténeres hulladékszállítás,
- zöld felületek karbantartása, parkfenntartás,

- útjavítás, tereprendezés, földmunka,
- épületbontás, alapásás (kézi/gépi),
- komposzttelep üzemeltetése.

Szolgáltatási terület	Szolgáltató
vízszolgáltató, szennyvízkezelő	Dél-Pest Megyei Víziközmű Szolgáltató Zrt.
áramszolgáltató	Elmű Zrt.
hulladékkezelő	Dunanett Kft.
gázszolgáltató	Magyar Gázszolgáltató Kft.
közútkezelő	Magyar Közút Nonprofit Zrt.
rendőrség	Ráckevei Rendőrkapitányság
vízgazdálkodás	Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság
vasútállomás	MÁV
buszközlekedés	Volánbusz Zrt.

1.12. A TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA

1.12.1. Természeti adottságok

Kiskunlacháza térségének éghajlata kontinentális, mérsékelt meleg, száraz éghajlatú kistáj. A hőmérséklet maximuma eléri a 40°C-ot, minimuma pedig a -20°C-ot. A napsütéses órák száma éves viszonylatban 1.900-2.300 óra között van. Az évi csapadékmennyiség 550-600 mm között mozog. Az évi középhőmérséklet 11,0-12,0°C. A kevés és egyenlőtlen elosztású csapadék gyakori szárazságot és aszályt okoz – az utóbbi évek éghajlatváltozása még szélsőségesebb hőmérséklet-ingadozást és csapadékot eredményezett.

Budapesttől délre a térség morfológiáját dominánsan az alföldi jelleg határozza meg, a Duna sok esetben kistájválasztó. A jórészt ártéri szintű hordalékkúp-síkságok mai felszíne folyóvízi eróziós és akkumulációs hatásokra és futóhomokmozgások következtében alakult ki.

A település lakott területén nem jellemzőek a nagy kiterjedésű közparkok. Jelenleg a település központjaiban található szép kialakított és karbantartott zöldterületek. A település jelentősebb zöldfelületei között meg kell említeni a temető területét és a sportpályát, valamint a központi belterülettől elkülönülő Duna-parti sávot.

1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet

A mozaikos talajadottságú, mérsékelt meleg, száraz éghajlatú területeket elsősorban szántóként hasznosítják, az erdők jelentéktelen kiterjedésűek. A hatalmas kiterjedésű kavicsmezők (Szigetszentmiklós, Kiskunlacháza, Bugyi, Délegyháza, Adony; Szalkszentmárton, Solt, Rácalmás környékén) nagy mennyiségű vizet és hasznosítható nyersanyagot szolgáltatnak. A kitermelést követően visszamaradt bányatavak körzetei spontán üdülési célra fejlődtek. Az artézi kutak száma – a sokszor nem megfelelő talajvíz miatt – nagy, azonban kihasználtságukat a gyakori nagy vastartalom és keménység korlátozza. A Duna-parti települések nagy környezeti terhelésű ipari centrumokként is funkcionálnak. A Dunától távolabb eső, számos infrastrukturális hiánnyal küszködő, mezőgazdaságilag nem hasznosítható területek szikes növényzetű pusztái és tavai a Kiskunsági Nemzeti Park védett természeti kincseit jelentik, a K-ről benyúló, egyedi értéket képviselő homokbuckás vidékkel együtt.

A külterületek terület-felhasználásában a hagyományosan kialakult tájszerkezetnek megfelelően a mezőgazdasági tájhasználat domináns. Ezen belül is szántó művelési ág és ennek történetileg (nagybirtok rendszerben, illetve szocialista nagyüzemi rendszerben) kialakult nagyüzemi művelési módja meghatározó. Emellett jelentősek a gyepterületek, amelyek szintén évszázadok óta honosak a tájban, azonban szinte teljesen eltűntek az alföldi erdők állományai, amelyek csak néhány kisebb területen maradtak fenn. A külterületen található telephelyek (majorok), különleges területek (bányaterületek, reptér) és közművek létesítményei és területei (pl. 1998-ban átadott szennyvíztisztító telep) helyezkednek el. Az állattenyésztés nem hangsúlyos a térségben, kivéve a legeltetési juhtartást Apaj, Dömsöd és Kiskunlacháza településeken, ahol a természeti feltételek adottak.

A kistérség délkeleti részei már tipikus alföldi területek, részben a Kiskunsági Nemzeti parkhoz tartoznak (Apajpuszta). Kiskunlacháza, Dömsöd területén a tanyás településforma is jelen van.

Szennyeződésérzékenységi szempontból kritikus térsége az összefüggő kavicsbányák vidéke a bugyi határnál, ahol több száz hektárnyi nyílt vízfelület, illetve a mélykotrás által több millió köbméternyi talajvíztömeg került a felszínre.

A kistérség turisztikai központjai: Ráckeve, Délegyháza, Apaj és Kiskunlacháza. A térség évtizedek óta Budapest lakosságának egyik fő üdülőkörzete. A kistérség turisztikai kínálatának egyre nagyobb fokú diivertifikációja ellenére a hagyományos üdülési jelleg (hétvégi házas) a meghatározó.

1.12.3. Védett és védendő táji, természeti értékek, területek

A természeti táj eredeti értékei csak nyomokban vannak jelen, másodlagos formákban, amelyek a Kiskunsági Nemzeti Parkhoz tartozó területén helyezkednek el. Országos védelem alatt állnak, illetve természeti és ex-lege területként vannak nyilvántartásba véve. A tájvédelmi terület övezetében tartozik a település nyugati része, a Duna-part mentén, valamint ökológiai zöld folyosó a Duna-mentén, és a település déli és keleti részén található. A település egyik legfőbb táji-természeti értéke a Ráckevei-(Soroksári)-Duna ág.

1.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

A táj agresszívan terjedő használata a felszín közeli kavicsvagyont kinyerésére irányuló külszíni bányaművelés, amely a külterület keleti szektorában már-már uralkodó tájhasználati móddá vált. Jelentős részük, a felhagyott bányák vízmederré illetve vízfelületté váltak, potenciális vízgazdálkodási területté. A bányatelkek elhelyezkedése és a táj szabdaltsága térségileg összehangolt tájrekultivációt és ásványvagyont gazdálkodást tenne szükségessé.

1.13. A ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA

1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei

..... A települési zöldfelületi rendszer elemei

A település zöldfelületi rendszerét a magánkertek, a közparkok, az árokpartok, a fasorok, az út menti zöld sávok, az üzemek udvarai, a temetők zöldfelületei együttesen alkotják. Kiskunlacháza zöldfelület-gazdálkodása igen kedvező, mivel alapvetően laza szerkezetű beépítéssel bír, így a közterületi és a magántulajdonú zöldfelületek együttesen a települési belterület igen nagy hányadát fedik le.

A különböző típusú zöldfelületek együttesen alkotják a település zöldfelületi rendszerét, melyek a külterületi zöldfelületekkel együttesen illeszkednek bele a térségi, tágabb ökológiai hálózatba. Zöldfelületi rendszerének fő vázát a belterületen hosszan elnyújtott magánkerti parcellák gyümölcsösei és haszonkertjei, illetve külterületen a kis arányú erdőfoltok és az RSD partvonalának és szigeteinek természetes növénytakarója adják.

A települést a frekvenciált fekvésű útjai mentén elhelyezkedő, nagyobb területű zöldfelületi egységek jellemzik, arculatát meghatározzák. Nagyságuknál fogva ökológiailag, környezetminőségileg kedvezőbb településrészt, utcarészt biztosítanak. A település határában több olyan nagyobb zöldfelületi egység található, mely kedvező átmenetet jelent a település zöldfelületi környezete és a mezőgazdasági területek között. Ezek a zöldfelületek védelmi szerepet is betöltenek. Ezek részben az ökológiai hálózat elemei is.

Kiskunlacháza-Ráckeve határán folyik, illetve áll a Ráckevei (Soroksári) - Duna-ág, amely kiemelkedő a természeti, ökológiai adottsága. A települési- szövet határán, abba szinte beékelődve csak kevés értékes zöldfelületi elem növeli a település környezeti minőségét.

Jelentős a bányaterületek szerepe a zöldfelületi rendszerben. A felhagyott bányák rekreációs lehetőségei csak részben kihasználtak, zöldfelületi szempontból fejlesztésre szorulnak.

A művelés alatt álló bányák zöldfelületi szempontból értékelhetetlenek.

A településen jelentősebb parkok és zöldterületek nem találhatók:

A parkok, azaz inkább közterületi zöldfelületek együttes területe mégis jelentős a főúthálózat mellett lévő zöldfelületeknek köszönhetően, kihasználtságuk azonban alacsony. Sokkal intenzívebb kihasználtsággal zöldterületi funkcióval tölthetők meg a széles utcák mentén meglévő zöldfelületei, amely a környezetminőség és a településképző szempontjából most is meghatározó. A meglévő extenzíven fenntartott zöldfelületek helyi klímamódosító pozitív hatása most is megvan, ami még intenzívebbé válhatna a környezetminőségre, a szabadidős funkciók körének gazdagításával.

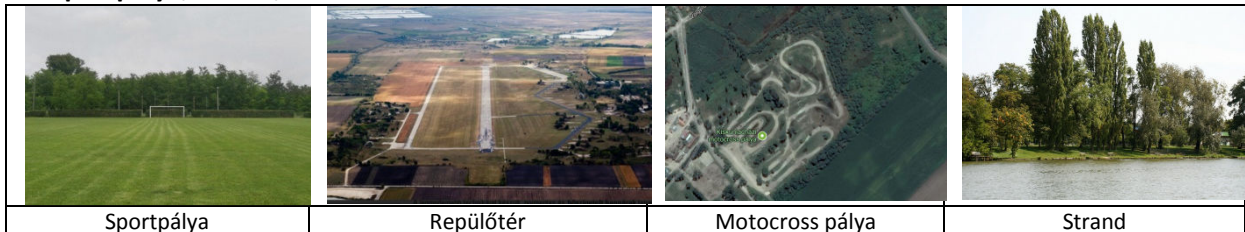
Kiskunlacháza zöldfelületi rendszer elemei:

1. Belterületi zöldterületek (közkertek)
2. Sportpálya, temetők zöldfelületei
3. Közlekedési célú közterületek zöldfelületi részei
4. Telken belüli zöldfelületek
5. Mezőgazdasági területek
6. Fasorok, erdősávok
7. Erdőterületek

1. Belterületi zöldterületek (közparkok, közkertek)

A település területén nincsenek jelentős nagyságú zöldterületek, s azok sem képeznek hálózatot, mozaikos jelleggel helyezkednek el a településen. A hatályos szabályozási terv ábrázol több, meg nem valósított zöldterületet is. A település központjában a legjelentősebb zöldterület a Dózsa György út mellett lévő Munkácsy közpark játszótérrel, sétányokkal.

2. Sportpálya, strand, temetők zöldfelületei

Számottevő zöldfelületként jelennek meg a sportpályák, strand, illetve a temetők, ami Lacházán viszonylag nagy tartaléktérrel rendelkezik.

Lacházi temető részei:

- Református temető (hrsz.: 1414/1; terület: 74 657 m², tulajdonos: Református Egyház)
- Katolikus temető (hrsz.: 1414/2; terület: 5 046 m², tulajdonos: Önkormányzat)
- Izraelita temető (terület: 0,1 ha)

Kiseb temető található Bankházán és Peregén is.

- Peregai temető (terület: 13 354 m², tulajdonos: Önkormányzat)
- Bankházai temető (terület: 5 755 m², tulajdonos: Önkormányzat)
-

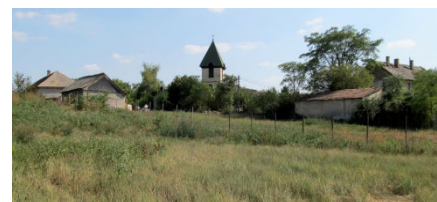

4. Telken belüli zöldfelületek

A telkek belterületen belül való elhelyezkedésétől függően - így többnyire a telek méretétől illetve eltérő övezetbe sorolásától - eltérő a telken belüli zöldfelületek aránya és minősége is.

A nagy mélységű telkeken a díszkertek mellett haszonkertek, míg a kisebb méretű kertvárosias lakótelkeken főleg díszkertek jellemzőek. A Központi vízműtelep is jelentős zöldfelülettel rendelkezik.

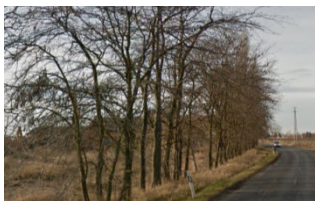
5. Mezőgazdasági területek

A külterületen elterülő szántóterületek és gyepek szintén zöldfelületi értékkel bírnak. (Részletes leírást lásd: 7.2.3. *Tájhasználat értékelése című fejezet*) Szintén zöldfelületi

értéke van a gyümölcsösöknek, amelyek nagy felületeket jelentenek a település külterületén.

Különösen nagy jelentőséggel bírnak zöldfelületi szempontból a természetvédelmi oltalom alatt álló területek.

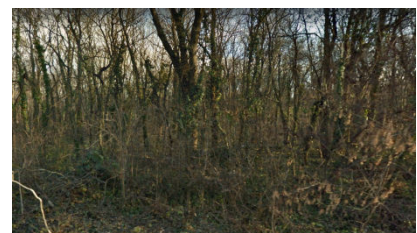

6. Fasorok, erdősávok

A település közigazgatási területén a jelentősebb közlekedési elemeket fasorok, kisebb részben erdősávok kísérik.

7. Erdőterületek

Az erdőterületek - mint a legösszetettebb társulási forma - jelentős mértékben járulnak hozzá a település zöldfelületeihez. (Részletes leírást lásd: 7.2.3. *Tájhasználat értékelése című fejezet*) Sajnos kevés erdő található a településen.

..... Zöldfelületi ellátottság értékelése

Kiskunlacháza zöldfelületi ellátottsága hiányos. Közhasználatú zöldfelületei és az utak és utcák fásítása, előkertjei nem érik el a kívánt rendezettségi mértéket sem mennyiségileg, sem minőségileg.

A közterületi játszótér vagy sport rekreációs lehetőségek még a település kicsinségéhez képest is alul reprezentáltak, a zöld infrastruktúra jelentős hiányai érzékelhetők.

1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

A településen belüli utcák jelentős része fásítatlan, a fásítási lehetőségekben jelentős konfliktust okoz a közterületi parkolás, a felszíni vízelvezető árkok és a légvezetékek helyigénye. Az utcák vizuális megjelenése, az utcakép nem mutat egységes, rendezett képet.

Az alacsony külterületi erdősültségi arány, és a bányatavak esetében a hiányzó zöldfelületi infrastruktúra jelentős problémát jelent azok későbbi rekreációs célú hasznosításában.

Kiskunlacháza erdősültsége alacsony, 10% alatti. A defláció elleni védekezés és a biológiai aktivitásérték növelés céljából szükséges lenne mezővédő erdősávok célzott telepítése, illetve az ipari és gazdasági területek ma szinte teljesen hiányzó védőfásításának kialakítása.

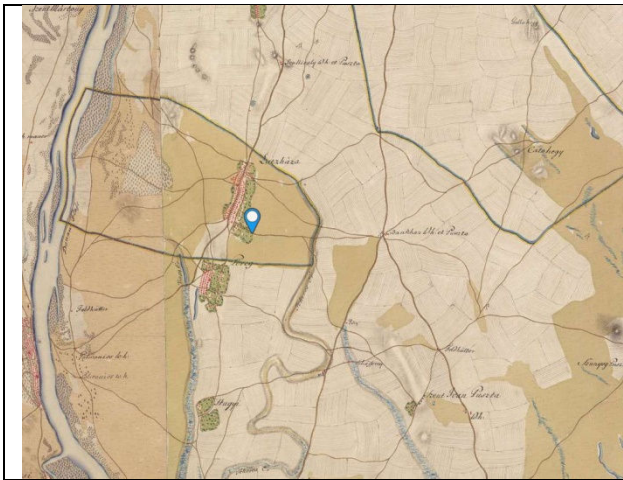
1.14. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA

1.14.1. Terület felhasználás vizsgálata

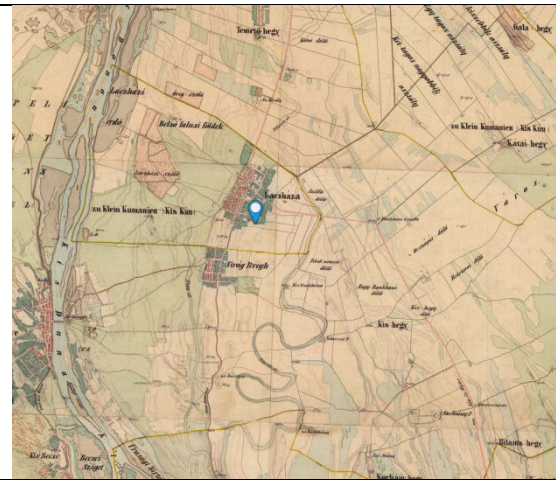
1.14.1.1. A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata

Kiskunlacháza településszerkezetének fejlődése

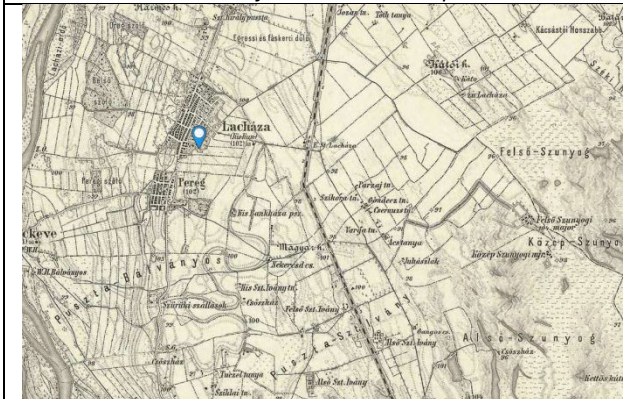
Az első katonai felmérés térképen jól látható a város mai szerkezetének alapja, jól láthatók a ma is meghatározó főutak, az egykori sóút (ma 51. sz főközlekedési út. Pereg külön álló, egyenrangú település volt Lacházával. Bankhápuszta tanya jelleggel létezett, jelentős területek gazdálkodásával. Kiskunlacháza utcás, tanya település volt jelentős külterületi szőlőültetvényekkel.

Kiskunlacháza I. katonai felmérésének térképe

Kiskunlacháza II. katonai felmérésének térképe

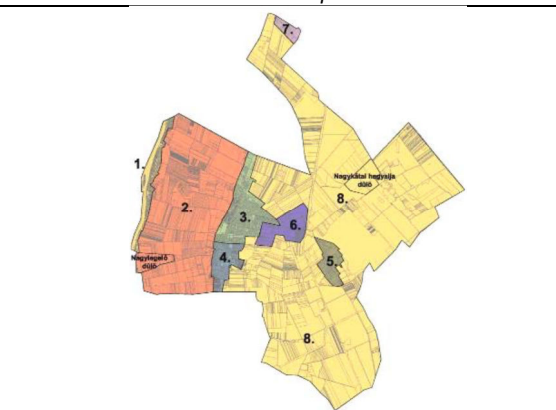
Kiskunlacháza III. katonai felmérésének térképe

Bankháza 1880. kataszteri térképe

Kiskunlacháza 1941. évi felmérésének térképe

Mai településszerkezet

A települések fejlődése, összenövésük, a meglévő településmagokhoz történő fokozatos hozzánövéssel bővült. A második katonai felmérésen láthatók a fő utak, valamint a külterületen meghatározó majorok, gazdálkodás szerint besorolt földek, szőlők, erdők. Lacháza gyorsabban, jelentősebben fejlődött, de mindkét településrészen már a temető is jelentős területtel jelen van. Nemcsak a külterületi főutak és főbb dűlő utak mentén állnak a fasorok, hanem a települések belső főútja mentén is. Mindkét településen állnak a templomok is. Bankháza is fejlődött, de tagoltsága megmaradt. A mai kavicsbányák, tavak helyén még a településtől magasabban fekvő dűlőkön tanyákon élve gazdálkodtak.

A település utcahálózata párhuzamos szerkezetben alakult, az utak menti szabályos struktúrájú beépítéssel, a tömbbelsőben összefüggő kertségekkel. A településszerkezetre a központi részen a sűrűsödés ellenére csak kevés helyen fedezhető fel a halmazos szerkezet, de a telkek méretei csökkentek, az utcák szűkebbek. A belső mag körül később alakult lakógyűrű folytatta a szerkesztett telekosztást, ez szabályos alakú és méretű telkeket illetve utcahálózatot eredményezett mind Lacházán, mind Peregen.

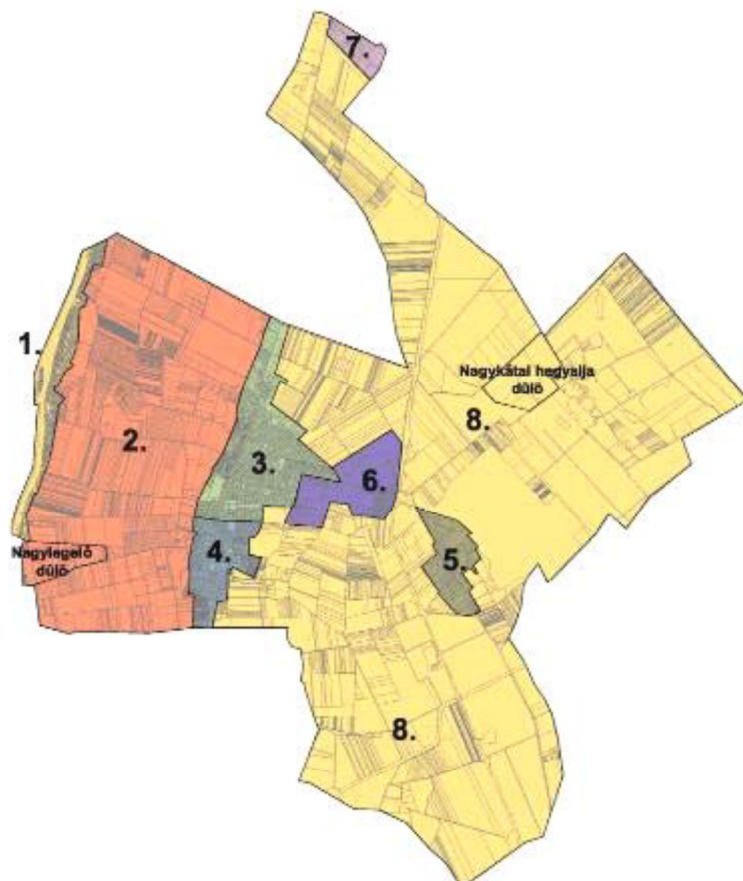
1880-as kataszteri térképen már csaknem teljesen a mai szerkezet látható a településrészekben. Íz oldalhatáros épület elhelyezés minden telekre igaz. Az épületek mindig a telkek északi (északnyugati) oldalán álltak, akkor is, ha az utca a telek déli oldalán halad.

1950-re Lacháza és Pereg egyesült. A településközponban helyenként már zárt sorú beépítés mutatkozik, a lakóterületekre ugyanakkor az oldalhatáros beépítés a településközponban előkert nélkül, az egyéb településrészekben előkerttel. A tömbbelsőben jelentős összefüggő zöldfelületek, magánkertek alakultak.

Kiskunlacháza nyolc településrésze:

(Forrás: Ecorys szerkesztés, Kiskunlacháza Település Önkormányzatának adatszolgáltatása)

1. Duna-parti terület (üdülő terület) – a település nyugati határa;
2. Duna-parti terület (üdülő terület) – a belterület nyugati határa;
3. Lacháza,
4. Pereg,
5. Bankháza terület,
6. Kereskedelmi és ipari terület;
7. Hegyei szőlők;
8. 51-es úttól keletre lévő külterület.

A gazdasági és az egyéb különleges területfelhasználású területek a lakóterületek peremterületein települtek. A külterületen a mezőgazdasági területekbe ékelődve elszórtan találhatók majorok, erdőterületek, és tanyák. A mezőgazdasági területeket földutak és melorációs árkok rendszere strukturálja.

A TSZT az új funkciók befogadásához és a belső fejlődés területi igényeinek kielégítéséhez jellemzően a belterület tartalékokat javasolja felhasználni a kisvárosi léptéket megtartó intenzitásnövekedés megtartásával.

A lakóterületek vonatkozásában a kialakult lakóterületek intenzívebb, de túlsúlyfoltot nem eredményező hasznosításra fekteti a hangsúlyt, a terv új lakóterületek számára nem biztosít területet.

A gazdasági funkciók területi növekedésére a belterülethez közvetlenül csatlakozó jelenleg még beépítetlen, vagy a részben beépült területeket határozza meg. Az egymást zavaró funkciók (pl. iparterület és lakóövezet) térbeli elkülönítésének érdekében az iparterületek további fejlesztéseit elsősorban a meglévő gazdasági rendeltetésekhez kapcsolódva szervezi.

Kiskunlacháza szerkezetével és az épületállománnyal kapcsolatos fejlesztések kiemelt célja, hogy a városias, de falusi életforma hosszú távon felértékelődjön, ezzel összefüggésben az épített környezet olyan fejlesztése a cél, amely a nagyközség gazdasági - társadalmi - környezeti hatékonyságának növelését, az életminőség javításával és a település karakterének megtartásával összhangban szolgálja.

A települési karakterképpel kapcsolatos elvárások eddig nem kerültek rögzítésre, de ebbe a körbe tartozhat a közterületek folyamatos humanizálása és állapotuk javítása a központ köztéréinek tudatos bővítése, minőségük javítása, és a környező beépített területek funkcióval történő feltöltése. A közterületek mellett a gazdasági és közfunkciókat betöltő épületállomány ütemezett megújítása is elengedhetetlen, elsődlegesen az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok rekonstrukciójával. A cél az, hogy a fizikai jellegű felújítások hozzájáruljanak az adott épület és az érintett településrész funkcióinak megerősítéséhez és bővítéséhez.

Kiskunlacháza belső megközelíthetőségének és elérhetőségnek kiemelt problémája, hogy a település gyűjtőúthálózata nem felel meg a mai kor követelményeinek. Elsődleges prioritásként került megfogalmazásra a vasúti közlekedés fenntartása is.

1.14.1.2. Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

1. Településmag

A településközpont területe. Az intézmények kivételével a rendeltetések a lakó rendeltetéssel vegyesen települtek, fő funkciók az intézményi, a kulturális és a kereskedelem – szolgáltatás. A Kossuth tér környezetében található a főbb intézmények, Egy részét a településközpont területét a TSZT településközponti vegyes területfelhasználásban határozza meg a rendeltetési szabadság és az intenzívebb beépíthetőség érdekében.

2. Kis és– kertvárosias jellegű lakóterületek

A központhoz közvetlenül csatlakozó lakóterületeken megmutatkoznak a mezővárosi karakter jellemzői. A területen elszórtan jelennek meg a kereskedelmi – szolgáltató és egyéb gazdasági vagy intézményi funkciók. A zónában (F–F+2) zártosított, szabadonálló, oldalhatáros beépítés is megtalálható. A városiasabb életvitelt tükrözik, de még ma is megtalálható az apróbb telkeken is az állattartás, ami konfliktusforrás. A közelmúltban elsősorban a település belső részén és a kerthasználatban történt változás, konyhakert helyett inkább a füvesített belső udvarokat alakítanak ki.

3. Falusias lakóterületek

A városrész a falusias légkör jegyeit hordozza (nagyobb telkek, megmaradt oldalhatáros beépítés, nagy udvarok, gondozott kertek) illetve a mezőgazdasági jelleggel összefüggő életvitelt és telekhasználatot mutatja. Itt jellemző a haszonállat tartás, és a konyhakerti növénytermesztés, a nagyobb telkeken kiskereskedelmi célból is természetesen növényeket.

Az elszórtan elhelyezkedő kereskedelmi és szolgáltató egységek mellett, a vendégházak is ebben a zónában találhatóak.

4. Agráripari zóna

A település jelentős agráripari területei a központtól és a belterülettől keletre és nyugatra helyezkednek el, itt mezőgazdasági telephelyek és feldolgozóüzemek találhatóak.

5. Turisztikai és rekreációs zóna

A település rekreációs területei szórtan helyezkednek el a településen. A strandfürdő területe a Kis-Duna mellett található. A MotoCross pálya szintén a település nyugati oldalán található. A repülőtérről a településtől délkeletre, a volt Bankházi földeken található. A település sporttelepe jelentős füves pályával rendelkezik.

A rekreációs zónában folyamatosan üzemelő (nem szezonális) idegenforgalom biztosítása tervezett.

6. Ipari – gazdasági zóna

Az ipari – gazdasági zóna a város ÉK-i peremterületén található, ahol az ipari területfelhasználás a jellemző működő és bezárt üzemekkel. A privatizációt követően a térség nagyobb foglalkoztató gyárai megszűntek, és kisebb vállalkozások alakultak ki, ezek némelyike mára jelentős gazdasági szereplővé nőtte ki magát.

A kavicsbányák jellemzően a településtől és a vasútvonaltól keletre, északkeletre a közigazgatási határ mentén találhatóak.

A település munkahelyteremtés, gazdasági beruházás fejlesztés célra továbbra is ezen területeket kívánja fejleszteni.

7. Mező - erdőgazdálkodási zóna

A külterület területhasználatára a tradicionális mezőgazdasági termesztés/termelés a jellemző. A szomszéd településekkel szemben sok a gyümölcsös. A volt szőlőterületeken is gyümölcs-, vagy szántóföldi növénytermesztés folyik. A külterület szerkezetét és területfelhasználását egyaránt meghatározzák a Kis-Duna és a kavicsbánya-tavak.

Erdőterületek a Kis-Duna mentén találhatóak. Egyéb erdők, erdősült területek csak mozaik szerűen, csak elvétve találhatóak a településen.

8. A „szellemváros”

Kiskunlacháza egykori szovjet laktanyája szellemvárossá vált. Az elhagyott épületek látványa szomorú és ijesztő is egyben.

Az egykori légibázis laktanya önkormányzati tulajdonban lévő terület. Az egykor itt állomásozó katonák és kiszolgáló személyzet illetve családtagjaik számára teljesskörű ellátást biztosító lakótelep épült. A lakóházak mellett közösségi épületek (étterem, posta, sportpálya, műszaki létesítmények) is kialakításra kerültek. Miután a szovjet csapatok 1991-ben elhagyták hazánkat, a laktanya üresen állt, használaton kívül volt/van mind a mai napig. Az épületek állaga műszakilag, statikailag rendkívül rossz, további hasznosításra nagy valószínűséggel nem alkalmasak. A területtovábbi fejlesztése szempontjából a jelenlegi építmények nagyrészt akadályozó tényezők, csökkentik a terület értékét, elbontásuk a további hasznosítás egyik feltétele. A volt lakótelep 4 emeletes épületei jelenleg filmforgatás során hasznosulnak.

A településrészek lehatárolás szerint

1. Duna-part

Duna-part - Áporka közigazgatási határ - 6725 út -6456 út - 3500 út – Róka utca – Sellő utca - (két oldal) - Pipacs utca (két oldal) - 3817 út (Vidra utca) – Gyümölcsös utca – 5951 (két oldal) - 0168 /29 - 0163/21 (két oldal) - Ráckeve közigazgatási határ által határolt településrészt foglalja magába

A település nyugati részén, a Dunaparton helyezkedik el, elszigetelődve a településmagtól. Két egységből tevődik össze, a Vesszőzátony-szigetből és a Duna-parti üdülőterületből. A sziget megközelítése csak vízről lehetséges.

A Duna-parti üdülősorra a folyóággal párhuzamos hosszanti utcavezetés jellemző, amelyekre kisebb, rájuk merőleges összekötések biztosítják a Duna-ág gyorsabb megközelítését. Duna-parti kikötési lehetőséggel ugyan rendelkezik, de megközelítése fejlesztésre szorul. A Településszerkezeti Terv (TSZT) alapján a terület elsősorban üdülőterület (üdülő- és hétvégi házas egyaránt), amely központi részének településközponti vegyes területfelhasználásként kijelölt részén (Strandi út és Sellő utca kereszteződésénél) kisebb kiszolgáló funkció is megjelenik. Különleges területként kerültek kijelölésre a strand és az idősek otthona telkei. Az üdülők rekreációs igényre való használatát folyamatosan váltja fel a lakófunkció céljára való használati mód.

A településrész alapvetően jó zöldfelületi ellátottsággal rendelkezik, amelyet elsősorban az üdülőterületek kertjeinek köszönhet. A településrész Duna-menti szabad területei kedvelt rekreációs helyekké és pihenőterületekké válhatnak, melyek kellemes helyszíneket biztosítanak a területen lakóknak és a kikapcsolódni vágyóknak. (Forrás: Ecorys)

2. Völgy

A településrész a 6725 út -6456 út - 3500 út - Róka utca - Sellő utca - (két oldal) – Pipacs utca (két oldal) - 3817 út - Gyümölcsös utca - 5951 (két oldal) - 0168 /29 - 0163/21 (két oldal) – Ráckeve közigazgatási határ – 02/170 – 191 – Szabadság útja nyugati telkeinek határa – Kertész utca nyugati telkeinek határa – Mező utca – Duna utca – Völgy utca – 0319 és 0318 telkek – 0385/28 erdő nyugati oldal – 0400/12 – Áporka közigazgatási határ által határolt területet foglalja magában. Jellemzően mezőgazdasági területfelhasználású terület. A nyugati és keleti részen erdőterületek találhatóak,

amely az üdülőterülettől illetve a lakóterületektől való elszigetelést, védelmet biztosítják. Elsősorban kisebb gazdasági területek helyezkednek el, amelyek tevékenysége jelentősen nem zavaró hatásúak.

Szerkezetét tekintve, a településrészt 3 nagyobb, burkolt út szeli át kelet-nyugat irányban, amelyekről burkolatlan, kisebb földutak tárják fel a területet észak-dél irányban. A településrész keleti részén, közel a történelmi településmaghoz, sportpályák és motocross pálya található, amelyeket a TSzT különleges területként jelöl, kikapcsolódási és rekreációs lehetőséget biztosítanak.

A településrész jellemzően mezőgazdasági terület, amelyben elsősorban kisebb gazdasági területek helyezkednek el. A mezőgazdaságra jellemző a nagyobb egybefüggő földterületeken való gazdálkodás, elsősorban gyümölcs és zöldségtermesztés.

3. Lacháza

A terület Határ út - Mező utca – Duna utca – Völgy utca – 0319 és 0318 telkek – 0385/28 erdő nyugati oldal – 0400/12 – Áporka közigazgatási határ – 0412/6 – 2185 út telkeinek északi határa – 0412/38 telkeinek keleti széle - 0414/15 - Vágóhíd utca telkeinek északkeleti része – 0418/16 – Rákóczi utca – Kinizsi utca – Bethlen Gábor utca – Határ út által határolt területet foglalja magában.

A Lacházi településrész történelmi magjára a bordás szerkezet jellemző, amelynek fő hosszanti tengelyeit a Kossuth Lajos utca - Széchenyi István utca, Árpád utca – Ipar utca - Jókai Mór utca, Attila utca - Arany János utca és Tompa Mihály utca adja. A keresztirányú utcák általában rövidek és keskenyek.

Az 51. sz. úttól messzebb, a Kossuth Lajos téren helyezkedik el a település központja, amely a település hivatali és adminisztratív központja. A TSzT alapján a településrész jellemzően falusias lakóterület területfelhasználású, a főbb utak mentén vegyes területek találhatók. A település északi részén az 51. sz. út bevezető szakasza mentén gazdasági területek helyezkednek el, amelyek a településrész kiskereskedelmi egységeinek adnak helyet.

A településrész délnyugati részén kiterjedt különleges, temetőterület helyezkedik el. A településrész déli részén alközpont helyezkedik el az 51. sz. út mentén, a Munkácsy Mihály téren, ahol a Művelődési Ház és az Iskola is megtalálható. Az 51. sz. út bevezető szakasza mellett benzinkút és Tesco hipermarket található.

A településrész lakóterületi részei nem rendelkeznek túl jó zöldfelületi ellátottsággal, amelyet elsősorban a sűrű beépítésnek köszönhet. A településrészben a lakóterületek közvetlen szomszédságában termelő tevékenységet folytató üzemek, épületek helyezkednek el, amely technológiájának megfelelő épületállománya a kialakult településszövetben idegen.

A településkép az 51.sz. út mentén építészetiileg meglehetősen vegyes képet mutat. Általánosságban elmondható, hogy a hajdani falusias kép és beépítés egyre sűrűbb és változatosabbá vált az elmúlt években. A Kossuth Lajos tér és környezete településképe a hagyományos falusias jegyeket mutatja. Az épületek általában földszintesek, oldalhatáron állók. Az 51. út közvetlen környezetében, a központtól messzebb, valamint az alközpont körül új építések találhatók, változatos beépítéssel és karakterrel.

4. Pereg

A terület a Ráckeve közigazgatási határ – 02/170 – 191 – Szabadság útja nyugati telkeinek határa – Petőfi Sándor utca nyugati telkeinek határa – Ady Endre utca nyugati telkeinek határa – Határ út - Bethlen Gábor utca – 539 – 447 – 381/1 – Móricz Zsigmond utca – 5777 – István Király utca telkeinek keleti oldala - 0654/68 - 0654/470 – 51-es út külterületi része által határolt terület. III.4.2.

Kiskunlacháza déli részén található a település másik történelmi része, amely Lacházával szorosan összenőtt. A településszerkezetet leginkább meghatározó elem az 51. sz. út, amely a települést észak-déli irányban átszeli. A Pereg településrész történelmi magja az 51. sz. úttól a Duna felé esik, amelyre

leginkább a bordás szerkezet jellemző. A központ maga keskeny utcákból áll, teresedés alig található. A Dunával párhuzamos utcákra merőleges keresztirányú utcák általában rövidek és keskenyek.

A településrész központja (Ráckevei út – Dózsa György út – Móricz Zsigmond utca – József Attila utca – Gárdonyi Géza utca) leginkább a helyi lakosok mindennapi ellátását biztosítja postájával, gyógyszerárúval, óvodájával, orvosi rendelőjével.

A TSzT alapján a településrész jellemzően falusias lakóterület területfelhasználású, a főbb utak mentén és az alközpontban vegyes területek találhatóak.

Ezen a területen öreg és újonnan épült lakóházak egyaránt előfordulnak. Elsősorban a történelmi hagyományokat őrző épületek dominanciája jellemző a Dózsa György út mentén, amely részen általában véve földszintes, oldalhatáron álló, utcára merőleges tetőgerinccel rendelkező, keskeny, hosszú telkeken elhelyezkedő épületek helyezkednek el. Itt található a nagyközség helyi értékvédelem alatt álló épülete (Szent Imre utca 42.) is. A fő utcától messzebb, a település belterülete szélé felé, valamint az 51. sz. úttól keletre jelentős arányú az új építésű családi házak jelenléte.

5. Bankháza

A településrészt a 0579/51 volt repülőtér területtel dél-nyugati oldalon határos része – Dömsöd közigazgatási terület – 0791 út – 52.03 út – 0684 út – Lukácsi tanya – 0609/2 út és a nyugati irányú telkeinek határa által határolt területet foglalja magába a település történelmi magjától keletre, a reptér közvetlen közelében.

A terület valaha a volt katonai reptér kiszolgáló épületeiből áll, ahol mind lakó, mind alapvető kiszolgáló-gazdasági funkció megtalálható. A TSzT alapján a településrész falusias lakóterület és gazdasági területfelhasználású terület.

Jelenleg a lakóterületi részen van élő, működő településrész, de a volt reptérhez kapcsolódó laktanya területe nem áll állandó hasznosítás alatt.

A bankházi alacsony sűrűségű lakóterület, falusias településképet mutat, az épületállomány földszintes, utcára szervezett. Az épületek alapvetően régi építésűek, állaguk viszonylag megfelelő, vannak köztük igazán értéket képviselők is. Számos elhagyott épült található a településrészen.

A lakóterületi részen lévő kiskereskedelmi egységek a helyi lakosok alapellátását biztosítják (kis élelmiszerbolt, italbolt, vendéglő). Az itt élő népesség leginkább a helyi mezőgazdaságból él.

6. Kereskedelmi és ipari terület;

A településrész Rákóczi út – Kinizsi utca – 0649/3 – Gépállomás dűlőig – Vasútvonal mentén észak felé – 0418/51 – 0418/16 által határolt területet foglalja magába. A településrész a történelmi Lacháza és a vasútvonal között helyezkedik el, gazdasági területfelhasználású terület. Megközelítési és logisztikai szempontból is kedvező elhelyezkedésű, a TSzT-n ábrázolásra került tervezett elkerülő út még inkább segíti funkcióját. A településrész gazdasági funkciója domináns. A területen lévő legnagyobb vállalatok, vállalkozások Kiskunlacháza egésze szempontjából meghatározó, mind településképíleg, mind iparüzési adót tekintve. A településrész telephelyei változatos településképet mutatnak.

7. Hegyeki szőlők

A településrész az 51-es út – Majosháza közigazgatási határa – Délegyháza közigazgatási határa- 0460 út által határolt területet foglalja magába. Kiskunlacháza legészakiabb részén helyezkedik el, a szomszédos település közigazgatási területe közvetlen szomszédságban. A TSzT alapján lakóterület, amelyet erdő választ el a kiterjedt mezőgazdasági területektől.

A terület funkcióját tekintve leginkább még a mezőgazdasági művelési ág alá tartozó terület, amely kedvező természeti környezete miatt a lakófunkció kezd megjelenni tanya jelleggel. A

településrészen mindössze villamos energiaellátás biztosított. Kiskereskedelem és szolgáltatás nem található. A területre a tanyás szerkezet jellemző.

8. Keleti külterület

A településrész az 51-es út – Délegyháza közigazgatási terület – Bugyi közigazgatási terület – Kiskunsági Nemzeti Park - Dömsöd közigazgatási terület – Ráckeve közigazgatási terület által határolt területet foglalja magába. Kiskunlacháza területének több mint felét teszi ki.

A településrészt észak-dél irányban a Kelebiai vasútvonal szeli ketté, kelet-nyugat irányban a Bugyi-Kiskunlacháza irányú út.

A településrész változatos képet mutat. Legnagyobb részben mezőgazdasági területfelhasználású, elsősorban szántó-, kismértékben zöldség és gyümölcsstermesztésre használt területek.

A településrész keleti részén kiterjedt bányaterületek találhatók, amelyek egy része már utóhasznosítás alatt áll (horgásztó), de jelentős a kitermelés alatt álló bányák száma. A településrészen elszórva kisebb gazdasági, illetve különleges területek találhatók, amelyek pontszerűen jelennek csak meg tevékenységükkel.

A történelmi településközponttól délkeleti irányban elhelyezkedő ligetes, vizes élőhelyes Kiskunsági Nemzeti Park, amelyhez közel található Apajpuszta, amely különleges rekreációs területként jelöli a TSzT. A területhasználat komplex idegenforgalmi- és rekreációs tevékenységek befogadására alkalmas.

A településképet alapvetően meghatározza a terület külterületi jellege. Északkeleti részén kiterjedt ásványi vagy kinyerő helyek találhatók, amelyek jelentősen meghatározzák a településképet: kietlen, a termőföldet letermelő, vízfelületekkel szabdaltságot felmutató felszín.

A településrész déli részén összefüggő hasznosítású mezőgazdasági területek helyezkednek el. A külterületi részekben elszigetelten tanyák, kisebb gazdasági területek is megtalálhatók.

1.14.1.3. konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület

A közlekedési adottságok miatt a fő közlekedési utak mentén is kialakult gazdasági tevékenységű területek beágyazódnak a lakófunkció közé. Tovább növeli a konfliktust, hogy az első rendű 51. sz. főút áthalad a településen, és a település beépített lakóterülete az 51 sz. útra szervezeten található, amely így jelentős káros környezeti hatást is kifejt a központi belterületre (levegő-, zaj- és rezgésártalom). Kiskunlacháza Településszerkezeti Tervén (készült 2005. Pestterv Kft.) is már szerepel a központi belterületől északra, azt keleti irányban elkerülő út tervezete, amely az 51 sz. útba már Ráckeve közigazgatási határán csatlakozna vissza.

A forgalmasabb útvonalak mentén – így potenciális telephely választási területek – megjelenő gazdasági területek többsége szorosan a lakóterületekhez kapcsolódnak, így puffer vagy védőterület nélkül zavaró hatásuk érvényesül.

Nemcsak a gazdasági jellegű tevékenység, hanem több esetben a szolgáltatást végző funkciójú építmények funkciói is zavaróak a lakókörnyezetben. (Autószerelő, vaskereskedés, kocsmá...)

Jelentősen degradált terület, és a település számára az egyik legnagyobb konfliktust a felhagyott laktanya épületei jelentik, amelyek elemzése a korábbi fejezetben megtörtént.

A kavicsbányászat területei több ágazat szempontjából is problémát generálnak, de gazdasági jelentőségük a település számára meghatározó.

A település nyugati határán, a Duna mentén kiterjedt üdülőterület található, amely a központi belterülethez egyáltalán nem kapcsolódik. A településrész közműellátása nem teljes, elsősorban a szennyvíz-elvezetés és kezelés megoldatlan, ami még inkább káros a Duna szoros szomszédsága

miatt. Az üdülőterület időszakosan jelentős többletterhelés ad Kiskunlacházára, elsősorban ellátás és szolgáltatás területén.

1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata

A településszerkezetet alapvetően meghatározza a főúthálózati rendszer, a vasút nyomvonala, illetve a természetes vízvezető rendszerek. A település belterületén és a belterület határán lévő beépítésre szánt területeinek telekstruktúrája alapvetően három fő egységre bontható:

Belterületek egészére a történelmi magra épült bordás szerkezet jellemző. Elsősorban településközponti területein és a közvetlenül kapcsolódó lakóterületeken. A párhuzamos úthálózatok többségében észak-dél irányúak, amelyeket csak szükségszerűen kötnek össze nyugat-kelet irányú utak. Ennek megfelelően a telkek többsége nyugat-kelet irányú. Az épületek oldalhatáron állva délre tájoltak, az épületek az utcára merőleges tetőgerincűek, a telkek alapvetően hosszúak, a sűrűsödés miatt a település történelmi magjában rövidebbek. A keresztirányú utcákban az épületek az utcával párhuzamos tetőgerincűek, és jellemzően szintén délre tájoltak. Sok esetben még akkor is, ha az utca az épülettől délre halad. Itt a hosszú előkert alakult ki, az épület a telek belsejében, vagy végén található.

A telekstruktúra követi a történetileg kialakult morfológiát kifelé haladva település magjaitól is. A halmazos szerkezet is észak-déli irányban alakult, de nem tudott kifejlődni, mint a sugaras szerkezetű településeken.

Ennek ellenére vannak kisméretű telkek. A telektömbökben lévő építési telkek mérete jellemzően 550 – 1000 m², a telkek alakja a tömbbelsőik irányába csak kevés esetben szabálytalan, megmaradt a téglalap alakú telekstruktúra. Ezért nem jellemző a több tömbbelsőbe ékelődő (közlekedési kapcsolat nélküli) építési telekként nem funkcionáló telek. Úszótelkek nem találhatóak. Az intézményi és szolgáltatást biztosító településközponti vegyes területek legkisebb mérete jellemzően nem csökken 1500 m² alá. Jellemzően zártosított beépítésűek.

A település kertvárosias hangulatú, de falusias lakóterületei is szabályos telektömbökben szerveződnek, az időben később osztott építési telkek mértanilag szabályosabb képet mutatnak. A falusi területek jellemző telekmérete a 900 – 2000 m². Az egy teleksorból álló, kétutcsás telektömbök a falusias lakóterületek határán alakultak, szabályos rendben. Ezekben a telektömbökben a kétutcsás építési telkek telekosztása megkezdődött, vagy fekvőtelkek alakultak, ezeken a területeken megengedett az 550 m² nagyságú telkek osztása is.

A települési terület peremterületein lévő különleges és gazdasági területfelhasználású területek mozaikszerűen, szabálytalan rendszerben zárják a lakóterületek szabályosan alakult településszerkezetét, és telekstruktúráját. A telekméretetek változóak a 2000 m² – től a több ha – os területig. A telkek közterületi feltárása jellemzően megoldott, de a feltárás rendszere szabálytalan, jól követhető a belterületi lakóterületek területi növekedéséből adódó funkcionális összekapcsolódás.

A külterület telekstruktúrája is változó képet mutat, fő jellemzői:

A település mezőgazdasági területeinek telekstruktúrája mértanilag szabályos rendszerben osztott, a táblákat melorációs árkok vagy utak kísérik szabályos rendben, a táblák mérete jelentős szórást mutat. Az általános mezőgazdasági területek 6000 m² telekterület felett lakó rendeltetéssel beépíthetők.

A külterületen a volt majorok, a mezőgazdasági telepek, a tanyák beépített területei elszórtan helyezkednek el változó telekmérettel.

Az üdülő területeke és a hétvégi házas üdülőterületek telekstruktúrája eltérő. Előbbi szabadon álló, jellemzően 1000 m² vagy azt meghaladó telekmérettel, míg az utóbbi kis telkes (550 m²-től) induló telkeken a beépítés a település egészére jellemző oldalhatáros.

A különleges területek jellegüknél fogva különböző telekmérettel rendelkeznek, jellemzően kialakult nagy, akár több hektáros területek.

A településen nem alakultak nyúlványos telkek.

1.14.3. Az építmények vizsgálata

1.14.3.1. Funkció, kapacitás, beépítési jellemzők, karakter

A településmagban – Lacháza, Pereg a telkek beépítési módja heterogén: többnyire zártosú vagy oldalhatáros, de szabadonálló is előfordul. A beépítési magasság F- F+3- ig terjed. A település ezen területein a legintenzívebb a beépítés mértéke, jellemzően 50-60 %. A beépítések településképi megjelenése városrészenként, és funkcióként is erősen eltérő.

A településképi az 51.sz. út mentén építészetiileg meglehetősen vegyes képet mutat. Általánosságban elmondható, hogy a hajdani falusias kép és beépítés egyre sűrűbb és változatosabbá vált az elmúlt években. A településrészek lakóterületi részei nem rendelkeznek túl jó zöldfelületi ellátottsággal, amelyet elsősorban a sűrű beépítésnek köszönhető.

A településközpont területén, a történeti településrészen az egykori külső csordahajtó utak fennmaradtak, nagy szélességük jellegzetes karakterjegy.

A Polgármesteri Hivatal előtti közpark, a város legfontosabb közterülete. Itt és a főbb utak mentén csoportosulnak a városi funkció közintézményei, de meghatározó térfalakat csak néhány helyen képeznek, pedig a településen számos 80-100 éves, vagy öregebb épület maradt fenn a jellemző alföldi lakóépületformákkal: az utcára merőleges gerincű, utcára kétablakos, oszlopos tornáccokkal vagy lopott tornáccokkal. Ezen épületek közül emelkednek a magasba a templomtornyok.

A kertvárosias jellegű falusias területek sajátossága az előkert nélküli, vagy előkertes, oldalhatáron álló beépítési mód, F-F+T beépítési magassággal, jellemző az állattartás és a kertek konyhakertként történő hasznosításával.

A lazább beépítésű falusias lakózónában az előkertes, oldalhatáros beépítés a jellemző F, F+T beépítési magassággal a jellemző. Ezek a területeken a gazdálkodó kerhasználati mód terjedt el, ez adott esetekben jövedelem kiegészítést is biztosít. A telkeken a főépület mögött melléképületek épültek nyárikonyhával, majd folytatólagosan gazdasági épületek találhatóak.

A Duna-parti üdülőterület jelenleg keskeny úton közelíthető meg, de a belső közlekedési utak minősége megfelelő. Legmeghatározóbb a Duna-ág. A településrész alapvetően jó zöldfelületi ellátottsággal rendelkezik, amelyet elsősorban az üdülőterületek kertjeinek köszönhet. A kedvező táji adottságok miatt az üdülést a lakófunkció kezdi felváltani, ezért az épületek magassága többnyire F-F+T. Az üdülőterületen magas a lakásszám. A terület központja, a kisebb szolgáltatási egységek a strand környezetében jellemzően földszintesek. Az épületek nem a kor elvárásainak megfelelőek.

A Vesszőzátany-sziget épületállománya elsősorban üdülőházas kisebb faépítményekből áll jellemzően földszintes beépítéssel..

Az agráripari zóna területein a mezőgazdasági telephelyek és feldolgozóüzemek csarnoképületei, épületei a funkcióra jellemző szabadonálló beépítési mód épültek. A városrészben található intézményi épületek építészeti kialakítása heterogén, a jellemző beépítési mód oldalhatáros vagy szabadonálló.

A tanyás területek jellemzően földszintes épületekkel beépítettek. A lakóépület mellett több gazdasági, illetve mellék épület található, amelyek állaga, magassága változó.

A nagyobb beépítésű, a XX. században is fejlődő, korábbi majorok építményeikkel gazdasági jellegűvé váltak, intenzívebb, magasabb beépítéssel is rendelkeznek. A magasabb építmények megjelenése

ellenére többnyire mégis földszintes épületekből állnak, de jellemzőek a logisztikai, és termelői építmények. A heterogenitást tovább fokozzák a speciális technológiai építmények, amelyek magassága jóval a meghaladja a környezetben található épületek magasságát.

A legtöbb külterületi beépítést (tanya, volt majorok) szerencsésen még növényzav határolja, de ezek fenntartása nem jellemző, ezért elhanyagolt településképet okoz.

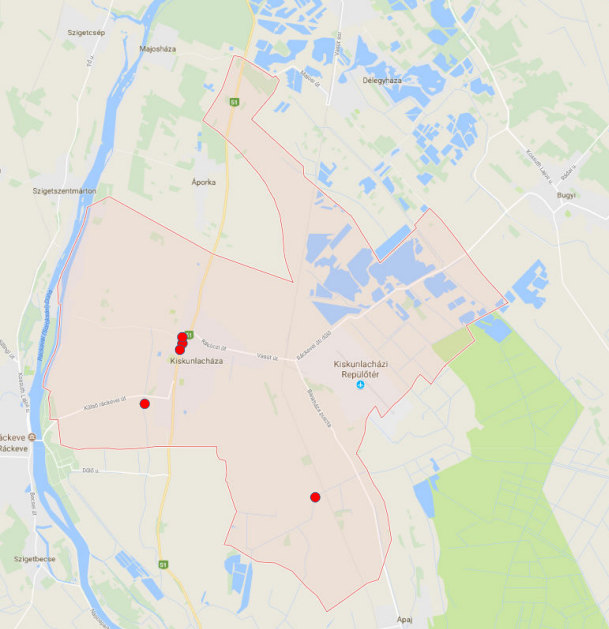

A különleges területek építményei (repülőtér, sportpálya, temető, bánya, stb.) különleges építményekkel épületeikkel az adott terület karakterét a település többi részétől önállóan határozzák meg.

A szellemváros felhagyott lakóépületei F+4 szintesek, amelyekhez a felhagyott kiszolgáló épületek földszintesek.

1.14.4. Az épített környezet értékei

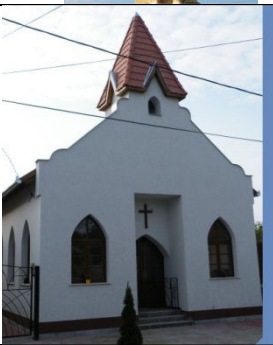

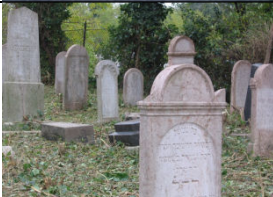
Műemlékek (<http://www.muemlekem.hu>)

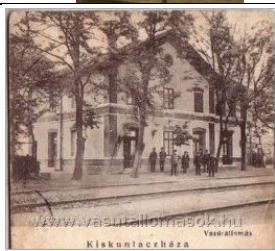

A településen hat műemlék, védett építészeti érték található, amelyet az országos (Kulturális Örökségvédelmi Hivatal) nyilvántartás tartalmaz. A műemlék helyrajzi számait az országos nyilvántartás tartalmazza, a műemléki környezet földhivatali tulajdoni nyilvántartásba történő bejegyzése folyamatban van.

	Megnevezés/Törzsszám	Hrsz	
	Református templom/7071 <i>Kossuth u. 38.</i>	1741	
	Református lelkészlak/7072 <i>Kossuth u. 40.</i>	1735	
	Hajós-kúria/9104 <i>Pereg, Gábor Áron u.</i> <i>Az épület nem a leírásban megadott helyen, helyrajzi számon van, hanem a külterületi Bankházán.</i>	1415	
	Népi lakóház/11024 <i>Bercsényi utca 5.</i> <i>(tájház, könyvtár)</i>	1679,1680, 1681,1682, 1683,1684, 1689,1690, 1691	
	Szent Mihály római katolikus templom/11161 <i>Szent Imre utca 27.</i> <i>(Kert utca 35.)</i>	1062,1063, 1064,1070, 1075,1076, 1077,1078, 1079, 1080	
	Községháza/7070 <i>Kossuth tér 1. Kossuth u. 27.</i>	1875	

Helyi védelem (<http://www.muemlekem.hu>), Egyedi tájérték.

<p>Megnevezés</p> <p>Angyalos ház Szent Imre u. 42. Kiskunlacháza Önk. Kt- nek 8/2009.(IV.15.) rendeletével védett.</p>		<p>1906-ban épült. A csúcsíveket imitáló vakolatdíszítés, a kétoldalt álló-lebegő asszonyalakok a gótikus épületszobrászatot idézik. Az eklektika, illetve a historizmus hatása érezhető az épület stílusán. A csúcsíveket tartó nőalak két példányát Krízisik András 1920-21-ben mintázta szerelméről, későbbi feleségéről. Helytörténeti kiállításnak ad helyt.</p>
<p>Lakóház hrsz 1707 Kossuth L. u. 64.</p>		
<p>Polgármesteri Hivatal dombormű Községháza falán Kossuth tér 1.</p>		
<p>Petőfi emléktábla Községháza falán Kossuth tér 1.</p>		<p>1989-ben avatták a fehér márványtáblát.</p>
<p>Elhurcolt gazdákért emléktábla Községháza falán Kossuth tér 1.</p>		<p>2012-ben helyezték el. Fából faragott emléktábla.</p>
<p>Kossuth szobor Községháza előtt Kossuth tér 1.</p>		<p>1902-ben közadakozásból állították Kossuth Lajos szobrát, mely az egyik legkorábbi időből való Kossuth szobor. Készítője Horvay János.</p>
<p>Kun László szobra Mihály tér</p>		<p>Domonkos Béla alkotása - 2000</p>

<p>Petőfi-mellszobor <i>Dózsa György út 68.</i></p>		<p>Marjay György alkotása – 1949</p>
<p>Hősök szobra <i>Kossuth L. u. 34.</i></p>		<p>Pásztor János alkotása - 1924</p>
<p>Ismeretlen horgász szobra <i>Strandi út</i></p>		<p>Böjte Horváth István alkotása – 2008.</p>
<p>Hatházi kun kőasszony <i>Hatház út-Dózsa Gy. út csatlakozása</i></p>		<p>Németh József alkotása - 2010</p>
<p>Baptista imaház <i>Kossuth u. 86.</i></p>		
<p>Szent László templom <i>Kossuth u. 56.</i></p>		<p>A főleg reformátusok lakta Lacházán sokáig csak egy kis kápolna és a katolikus iskola szolgált misézőhelyül az Ipar utcában. A templomot 1992. szeptember 20-án szentelte fel az akkori váci megyéspüspök.</p>
<p>Szégyenkő <i>Kossuth u. 38.</i></p>		<p>A református templom előtt 18. századból származó szégyenkő áll.</p>
<p>Izraelita temető <i>Béke utca</i></p>		

<p>Peregi katolikus temető-kápolna Dózsa Gy. út 278.</p>		
<p>Lélekharang Bankháza puszta 48. Temető</p>		
<p>Vasútállomás (Fotó: Sándor Antal)</p>		 <p>Részben felújított épület</p>
<p>Repülőtér GPS koordináták: N 47 10.820 – E 19 02.901 http://www.kiskunlachaza-airport.hu</p>		 <p>Új épületek, központi épület és hangárok</p>
		<p>A településen jellemző egyik háztípus az utcára merőleges tetőgerincű, oldalhatáron álló épület. A tető főleg nyeregtető, oromfalán a padlásszellőző nyílások általában kettésével jelennek meg. Oromzatuk vakolt és viszonylag egyszerű megjelenésű.</p>
		 <p>A településen másik jellemző háztípus az utcával párhuzamos tetőgerincű, utcahatáron álló, előkert nélküli épület. Oromzatuk vakolt és viszonylag díszes megjelenésű. A homlokzat arányos tagolása, a nyílászárók anyagának és osztásának hagyományos megtartása különös értéket képvisel. Az épületek főleg téglából épültek.</p>

1.14.5. Az épített környezet konfliktusai, problémái

Az épített környezet konfliktusai, problémái pontokban:

- ✓ a településközpont területein a közlekedési infrastruktúra nem elégséges állapota
- ✓ az 51-es számú főút átmenő forgalmának környezet és zajterhelése
- ✓ a hiányos belső és külső közlekedési kapcsolatok
- ✓ a hiányos kerékpárút hálózat
- ✓ a középületek és a lakóházak elavult energetikai állapota
- ✓ a közösségi terek műszaki állapota
- ✓ a zöldterületi közterületek hiánya
- ✓ a fejlesztési potenciállal rendelkező alulhasznosított ipari gazdasági, és mezőgazdasági ipari területek
- ✓ a fejlesztési potenciállal rendelkező alulhasznosított turisztikai területek
- ✓ az újonnan kijelölt ipari terület kihasználatlansága
- ✓ a településképi karakter meghatározása és erősítése

1.15. KÖZLEKEDÉS

1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok

Kiskunlacháza közlekedés-földrajzi helyzete kedvező, hiszen közúti és vasúti kapcsolatai nem csak regionális, de nemzetközi szinten is bekapcsolják a települést a közlekedés vérkeringésébe. Az 51. sz. másodrendű főút forgalma jelentős, amely növekedést is mutat, belátható időn belül szükség lesz egy elkerülő útra. A történetileg kialakult struktúrában vannak jelen a közúti nyomvonalak, jelentősebb új szerkezeti elem nem került kialakításra.

Kiskunlacháza kötőtpályás vasúton (Budapest-Kelebia) is könnyen elérhető. A jelentős számú napi Budapestre ingázó nagyrészt a vasúti közlekedést használja. A kormányzati tervek szerint, a kiépítésre kerülő Pireusz-Belgrád-Budapest gyorsvasút vonal a települést és érinteni fogja. A gyorsvasút kiépítése nemcsak infrastruktúrafejlesztést (új vasúti felül- vagy aluljáró kiépítése) jelentene a nagyközségnek, hanem a meglévő iparvágányon keresztül megközelíthető egykori laktanya területének fejlesztése is megindulhatna.

A Kiskunlacházai Repülőtér jelenleg kiségek fogadására alkalmas, nagyrészt repülőgép tárolást végez, illetve a területén rendezvényeket szervez. A repülőtér, az egykori laktanya terület és a település közös fejlesztése jelentős potenciált jelenthet Kiskunlacháza számára.

Kiskunlacháza Dunával való kapcsolata közlekedési szempontból gyenge, fejlesztésre szorul.

1.15.2. Közúti közlekedés

Az 51-es út igen jelentős átmenő és teherforgalmat bonyolít le, a kerékpáros közlekedés a kerékpársáv hiánya miatt veszélyes, a gyalogos átkelés lehetősége ritka, a kereszteződések sokszor eltömődnek, veszélyesek. Kiskunlacháza belterületét érintő útvonal forgalma jelentős, ami a település működését, mindennapi életét valamelyest korlátozza.

mutató	2001	2010	2015
Önkormányzati kiépített út és köztér hossza (km)	27,6	39,8	42,8
Önkormányzati kerékpárút, közös gyalog- és kerékpárút hossza (km)	0	0	0
Önkormányzati kiépített járda hossza (km)	16,1	31,1	31,1
Önkormányzati kiépített út és köztér területe (1000 m ²)	108	171	171
Állami közutak hossza (km)	9,6	9,3	9,3
Állami közutak területe (1000 m ²)	78,4	74,7	73,2

Közlekedési infrastruktúra Kiskunlacházán 2001-2015

Forrás: KSH, saját szerkesztés

1.15.3. Közösségi közlekedés

A település közúti tömegközlekedési kapcsolatai megfelelőek. A Volánbusz járatai a települést Budapesttel és a környező településekkel köti össze. A buszok meglehetősen sűrűn járnak és a települést több ponton érintik, így részt vesznek a helyi közlekedésben is. A Volánbusz társaság Népliget és Budapest, Csepel irányból (Szigethalmon keresztül) működtet rendszeres járatokat a településre csúcsidőben mintegy negyedórás, csúcsidőn kívül fél-egészórás követési idővel.

A települést Budapest-Kelebia egyvágányos, villamosított, nemzetközi fővonal érinti, de a nagyközség vasútállomásának kapacitása jelenleg nincs teljes mértékben kihasználva. Kiskunlacházán egy vasútállomás található, a központi belterülettől keletre. A vonatok Budapestről, Kőbánya-Kispestről indulnak óránként.

1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés

A kerékpározás hozzájárulhat a személygépkocsi-közlekedés csökkenéséhez, hiszen a településen belül, de akár a település közötti kis távolságok is megtehetőek kerékpárral.

Kiskunlacházán nem található kerékpárút vagy kerékpársáv. A településen jelentős a kerékpározók száma, akik az 51. sz. út mellett a gyalogos közlekedésre szánt járdákat használják a túlzott forgalom miatt.

A kerékpárút-fejlesztések egyrészt a hivatásforgalmú kerékpározási lehetőségek javítását kell, hogy érintsék (településen belüli kerékpárutak, közeli települések összekötése). Másrészt a kerékpáros turizmus infrastruktúrájának fejlesztése a település idegenforgalmi vonzerejét növelheti.

A Pest megye Területrendezési Terv Megyei szerkezeti terve szerint Kiskunlacháza bekapcsolódna az országos és térségi jelentőségű kerékpárút hálózatba; kerékpárút halad Bugyi és Ráckeve irányba, érintve Kiskunlacháza vasútállomását, és délre ágazóan Apaj felé lenne az összeköttetés biztosítva.

A kerékpározás népszerűbbé tételéhez a kerékpárutakon kívül szükség van a kiegészítő beruházásokra és szolgáltatásokra is. Jó megoldás lehet az ún. „B+R parkolók” (kerékpártárolók) építése tömegközlekedési járatok megálló közelében. Jelenleg biztonságos (zárt) kerékpár-tárolási lehetőség nem biztosított a Kiskunlacházai vasútállomáson.

A gyalogos közlekedés feltételei viszonylag jók, számos gyalogátkelőhely található az 51. sz. úton, de az akadálymentesített gyalogos közlekedés fejlesztése még nem elégséges. A jó minőségű, akadálymentesített járdák száma a jövőben tovább növelhető.

1.15.5. Parkolás

A közterületen létesített parkoló, mint közparkoló az önkormányzat vagyonának része. A parkolás nagyrészt telken belül megoldott, továbbá az utcák mentén biztosított.

1.16. KÖZMŰVEK

Kiskunlacházán minden közmű megtalálható, a vízellátás, a szennyvízelvezetés, a villamos energia ellátás, a földgázellátás és a vezetékes távközlés is, azonban hiányosságai jelentősek.

mutató	2001	2010	2015
Lakásállomány (db)	3167	3386	3484
Közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	602	1359	1785
Közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya (%)	19%	40%	51%
Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db)	3093	3332	3484
Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (%)	98%	98%	100%

Közműellátottság Kiskunlacházán 2001-2015

Forrás: KSH, saját szerkesztés

A szennyvízelvezetés és szennyvíztisztítás megoldása még nem teljes települési szintű. Az egészséges vezetékes ivóvíz elosztóhálózat kiépítettsége 100%-os a településen, és a közcsatorna hálózatra csatlakozó lakások száma az KSH adatok alapján mindösszesen 51% körüli. A felszíni vízrendezés nem megoldott. A folyékony hulladék begyűjtése helyi vállalkozói tevékenységként a Kunépszolg Kft. végzi. A Kunépszolg Kft.–t 2000-ben alapította az Önkormányzat, jelenleg kisebbségi tulajdonos, a víz, csatorna és utak karbantartását és fejlesztését végzik.

A település lakásállományának majdnem 100 %-a rendelkezik villamos energia ellátással. Föld felett került elhelyezésre a villamos energia ellátás, a vezetékes távközlési hálózat vezetékai, amely a település arculatát jelentősen meghatározza. A villany és közvilágítás ellátását az Elmű ZRt. biztosítja.

A korszerű energiaellátásra a kiépített földgáz hálózat rendelkezésre áll. A nagy-középnomású vezeték a Majosháza átdóállomás felől érkezik a fogadóállomásig. A nyomásszabályozótól középnyomáson üzemel az elosztó hálózat. A vezetékes gázellátottság 76%-os mértékű, így a kényelmesen elérhető melegvíz rendelkezésre állása tovább fokozza szennyvízelvezetés hiányosság miatt felmerülő gondokat. A gázellátást a Magáz Kft. biztosítja.

mutató	2001	2010	2015
Háztartási gázfogyasztók száma (db)	2322	2842	2658
Háztartási gázfogyasztók aránya (%)	73%	84%	76%
Az összes gázcsőhálózat hossza (km)	98,4	104,7	111,3
Összes gázfogyasztók száma (db)	2460	3007	2804

Közműellátottság Kiskunlacházán 2001-2015, Forrás: KSH, saját szerkesztés

A települési hulladékkezelési közszolgáltatással a Dunanett Kft. végzi. A közszolgáltatásban a lakosság 100%-a vesz részt, a Dunanett további három hulladékiszogtetet tart fent a településen. Évente két alkalommal szerveznek lomtalanítási akciót. A helyi lakosság évente egy tonna mennyiségig ingyenesen adhat le szerves hulladékot a községi komposzttelepen. Összességében elmondható, hogy a települési szilárd hulladék elszállított mennyiség az elmúlt 15 évben több mint 40%-al csökkent.

mutató	2001	2010	2015
Összes elszállított települési szilárd hulladék (tonna)	3910	2643	2217
A lakosságtól elszállított települési szilárd hulladék (tonna)	na	2612	2067
A lakosságtól szelektív hulladékgyűjtésben elszállított települési hulladék (tonna)	na	132	40

Közműellátottság Kiskunlacházán 2001-2015

Forrás: KSH, saját szerkesztés

Kiskunlacházán a hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya 100%-os. A szelektív gyűjtéssel csökken az elszállítandó és a lerakóba kerülő hulladéka mennyisége, amely költségmegtakarítást eredményez. A Dunanett a szelektív hulladékgyűjtéshez ingyenesen biztosít havonta 2 db zsákot. A szelektív hulladékot minden hónap első csütörtökjén szállítják el az egész településen.

1.17. KÖRNYEZETVÉDELEM

1.17.1. Talaj

A talaj állapotát veszélyeztető tényezők sok esetben megegyeznek a felszíni és felszín alatti vizek minőségét veszélyeztető tényezőkkel, ezért a két fejezet átfedéseket tartalmazhat. Ebben a fejezetben elsősorban azok a talajminőséget veszélyeztető elemek lettek megvizsgálva, amelyek a víz minőségének veszélyeztetésénél nem vizsgálандók. Amely mindkét elem minőségét veszélyezteti, az a "Felszíni és a felszín alatti vizek" fejezetben lett megvizsgálva.

Talajképző kőzet tekintetében a glaciális és alluviális üledékek a meghatározóak. A terület szinte teljes egészét elfoglaló homok fizikai féleségű talajok vízgazdálkodási tulajdonságára igen jó víznyelés és vízvezető képesség, de gyenge vízraktározó és víztartó képesség jellemző. Nagyon kis foltban Kiskunlacháza területén a homokos vályog fizikai féleségű talaj igen gyenge víznyelésű és szélsőségesen gyenge vízvezető-képességű, igen erősen víztartó, igen kedvezőtlen, extrémén szélsőséges vízgazdálkodással jellemezhető. A település talajainak kémhatása felszíntől karbonátos, illetve kisebb részen még gyengén savanyú is lehet.

A folyókra jellemző folyóvizek és tavak üledékeinek és hordalékainak talajai jelennek meg, ezek közül a nyers öntéstalajok, a váztalajok esetében a humuszos homoktalajok a jellemzők. 3 fő talajtípus mutatható ki: váztalajok, barna erdőtalajok és folyók, tavak üledékeinek talajai, melyek inkább a gyenge-közepes kategóriába sorolhatók. Legnagyobb kiterjedésben a barna erdőtalajok és a váztalajok helyezkednek el.

Kiskunlacháza domborzati és talajadottságai következtében jelentős területek tartoznak a szél talajromboló hatása alá, amely eredményeként a deflációnak a beépítetlen, növényvel nem, vagy csak kis mértékben borított felszínek fokozottan kitéttek. Ezek a területek a Duna árterében, a településtől északra találhatók.

Beépítés veszélye

Mind az OFTK, mind a Pest megyei Területfejlesztési Konceptió nagy hangsúlyt fektet a termőföld védelmére, a felesleges zöldmezős lakóterületi, gazdasági beruházások megakadályozására. A Nemzeti Vidékstratégia, a Nemzeti Fenntartható fejlődési Stratégia is markánsan megfogalmazza a termőföld védelmére vonatkozó prioritásokat. Ehhez kapcsolódik az országos és megyei területrendezési tervek előírásain túl a *termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény* is, amely

2013. novemberétől szigorúbb előírásokat fogalmaz meg. A hatályos TSZT-ben vannak még tartalék területek a fejlesztési lehetőségek biztosítása érdekében, azonban a jogszabály előírásait figyelembe kell venni, és ennek alapján mérlegelni szükséges a településrendezési eszközök módosítási szándékának megjelenésekor.

Talajszennyezés

Potenciális talajszennyező forrás az illegális hulladéklerakás, a hulladéklerakó. Folyamatos, elsődleges talajszennyezést okoz a volt laktanya és repülőter területén elhelyezett részben feltárt szennyezés. Másodlagos talajszennyezést okoz a légszennyezésből eredő por (elsősorban a közlekedési főútvonalak mellett és a bányatevékenységből eredően). Továbbra is gondot okoz az illegális hulladékelhelyezés, illetve a kábelégetés. (Lásd még a következő fejezetet.)

Az illetékes Pest Megyei Kormányhivatal határozatai alapján jelenleg nincs folyamatban lévő, Kiskunlacháza közigazgatási területét érintő kármentesítési eljárás. A volt laktanya részleges kármentesítése 1999-2006 között zajlott. A talajszennyeződések megakadályozása érdekében az egyes tevékenységek folytatása, létesítmények elhelyezése esetén szükséges megfelelő műszaki védelem - a talajszennyezés típusától függően víz, vagy szénhidrogén-záró aljzat – megvalósítása a hatályos jogszabályok szerint a szakhatóság engedélyével.

1.17.2. Felszíni és felszín alatti vizek

Felszíni vizek

Kiskunlacházán a Duna ökológiai állapotra vonatkozó minősítése nem éri el a jó állapotot. A kémiai állapotra vonatkozóan a VGT2 jó minősítést határozott meg a Dunára, az egyéb patakokra, vízfolyásokra adathiány miatt nem közölt minősítést.

Jelentős felszíni vizek közül Kiskunlacháza keleti, északkeleti részén található mesterségesen kialakított bányatavak említendőek meg. A bányatavakat a kavicsbányászat hozta létre. A rekultivált tavakat horgász egyesületek kezelik, használják. Az utóbbiak vízutánpótlása nem megoldott, vízminőségük nagyban függ a talajvíz minőségétől és a környező területekről a tavakba mosódó diffúz szennyezéstől.

Potenciális veszélyforrást jelent a településen mezőgazdasági területek művelése során alkalmazott kemikáliák használata. Az ebből származó diffúz szennyezés a talajt, a talajvizet, és a felszíni vizeket veszélyezteti. A település nitrátérzékeny terület.

Belvizes területek a belterület szélein is jellemzőek Kiskunlacházán, amit már a III. katonai felmérés és az 1941-ben készült térkép is feltüntetett!

Felszín alatti vizek

A település a felszín alatti víz állapotának érzékenysége szempontjából fokozottan érzékeny területnek, valamint a felszín alatti vízminőség védelmi szempontból kiemelten érzékeny területek közé tartozik. Kiskunlacháza érzékenységi besorolása a beruházások tervezése során is elsődleges szempont.

A Duna bal partján a víztermelő kutak találhatóak, melyek védelme érdekében a vízmű-üzemeltetők

Problémát jelent a település tisztított szennyvizeinek Dunába történő bevezetése, melynek megszüntetésére több alternatíva is született, de ez idáig egyik sem valósult meg.

A felszín alatti vizek és esetenként a felszíni vizek szempontjából jelentős pontszerű szennyező források lehetnek az intenzív tartású, nagy létszámú állattartó telepek, amennyiben a trágyakezelés, tárolás nem felel meg a Helyes Mezőgazdasági Gyakorlat előírásainak (59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről).

A felszíni és felszín alatti vizek szennyeződések egy részének oka a nem megfelelő mezőgazdasági gyakorlat, pl.: a művelt terület és a vízfolyás partjának közelsége miatt következik be a szennyezés. A felszíni vizek tápanyag terhelése szempontjából jelentős probléma a művelt területekről – főként erózióval – bemosódó foszfor is. A diffúz szennyezések rendszerint nagy területről érkeznek kis koncentrációban, a kibocsátások térbeli elhelyezkedése elszórt és pontosan nem ismert. Az emissziók valamilyen intenzív területhasználat (mezőgazdaság, település, hulladéklerakó) következményei.

A csapadékvíz kibocsátásokra vonatkozóan nem áll rendelkezésre nyilvántartás. Általánosságban megállapítható, hogy a csapadékvíz bevezetésekkel kapcsolatos emberi hatás növekszik, mivel a belterületek, illetve a leburkolt területek aránya is emelkedik. A települési csapadékvíz terhelést a lefolyás jelentős megnövelése, valamint a csapadékvízzel bemosott szennyezőanyagok okozzák. A csapadékvíz jelentős mennyiségű hordalékot, olajat, sőt és a levegőből kiülepedett szennyezőanyagokat (pl. nehézfémeket) tartalmaz. Külön problémát jelent, ha a csapadékvíz heves zápor alkalmával a közcsatornába kerül, mivel a szennyvíztelep túlterhelése nem megfelelő tisztítást, végeredményben a befogadó baleset-szerű szennyezését okozza.

A talaj-, a felszíni- és felszín alatti vizek védelme szempontjából kedvezőtlen, hogy egyes területeken a csatornahálózat még kiépítetlen. A keletkezett szennyvizek derítőaknába kerülnek, melyek ha nem megfelelően kialakítottak, potenciális szennyező forrást jelentenek a talajra és a felszín alatti vizek minőségére.

A nagy forgalmat bonyolító autóutak is potenciális közlekedési eredetű talaj-, talajvíz szennyező források. A szennyezőanyagok először a levegőbe jutnak, majd a részecskék ülepedése és a csapadék kimosó hatása következtében kerülnek a talajra és a talajvízbe.

Kiskunlacháza külterületein több helyen tapasztalható kommunális eredetű illegális hulladéklerakás, melyek lokális jellegű talaj-, talajvíz szennyezést eredményeznek.

A felszín alatti vizek állapotának minősítése a 31/2004. (XII. 30.) KvVM rendelet alapján történik. A felszín alatti víz állapotát a felszín alatti víztest mennyiségi és minőségi állapota közül a kevésbé jó állapot határozza meg. A minősítés kétosztályos: 'jó' vagy 'gyenge'.

A VGT2 a felszín alatti víztestek mennyiségi állapota értékelése jó minősítésű. A felszín alatti víztestek mennyiségi állapota értékelése a karszt területekre vonatkozóan gyenge minősítésű.

A VGT2 a szerint a felszín alatti víztestek kémiai állapota gyenge minősítésű. Oka elsősorban a diffúz szennyezés. A felszín alatti víztestek mennyiségi állapota karszt területekre vonatkozóan szintén gyenge minősítésű.

1.17.3. Levegőtisztaság és védelme

Légszennyezettség szempontjából Pest megye területének egy része ma már az ország kevésbé terhelt területei közé tartozik. A légszennyezettség elsősorban a városokban és a fő közlekedési útvonalak környezetében jelentősebb. A városok fő szennyező forrásai a közúti közlekedés, a lakossági-közintézményi fűtés-energiafelhasználás és az ipari, szolgáltatási kibocsátások.

Az ipari kibocsátók légszennyező hatása lokális és alacsony szintű (esetenként SO₂ és CO kismértékű határérték túllépés megfigyelhető), vagy nem szennyező. Hasonló a helyzet az egyéb – mezőgazdasági, állattartó és kommunális-telephelyek esetében is, ahol a lokális bűzhatás okozhat esetenként gondokat.

Ezzel szemben a közlekedésből származó komponensek egyre nagyobb mértékben kerülnek a légtérbe, a térség tranzitjellegéből adódó nagyfokú igénybevétele és az országos átlagot meghaladó gépjárműsűrűség miatt. Az észak-déli irányú tranzit forgalom okoz jelentősebb terhelést az 51.sz számú főúton és az út mentén. A legforgalmasabb tranzit-útvonalak mellett több-tíz méter széles sávban okoz a forgalom káros emissziót.

A közlekedési eredetű emissziót jellemzően szén-monoxid, szén-dioxid, nitrogén-oxidok és telítetlen szénhidrogének alkotják. Ezek közül a telítetlen szénhidrogének közvetlenül az utak környezetében rakódnak le.

Az üzemi jellegű légszennyezés tekintetében Kiskunlacházán 2016-ban 28 olyan telephely volt, ahol légszennyező tevékenységet folytattak. A Levegőtisztaság-védelmi Információs Rendszer (LAIR) önbevallásos alapon működő adatai alapján ennél több levegőszennyezést okozó telephely található a településen.

A nyilvántartás szerint a legnagyobb arányban kibocsátott szennyezőanyag a szén-dioxid. A településen a kibocsátott légszennyezők közül a nitrogén-oxidnak a második legnagyobb a százalékos aránya. Jelentős légszennyező forrása felületi poremisszió, mely elsősorban a laza feltalajú (finomhomokos) mezőgazdasági területekről, másodsorban a növényzettel nem fedett, nem portalanított felületekről (földutak, burkolt utak, bányák jelentős méretű burkolt felületek, parkolók, stb) – származik.

Valószínűsíthető, hogy térségi szinten a légszennyező komponensek közül nem a füstgázok és egyéb légneműek mennyisége és minősége okoz problémát, hanem az iménti forrásokból származó szálló por. Mennyiségének mérséklése elsődleges védelmi feladat, tekintettel az imissziós felületek minőségére, arányára.

Az ipari illetve a közlekedési légszennyezésen kívül egyre több gondot okoznak a biológiai eredetű **allergének**, például a parlagfű, fekete üröm stb. pollenjei. Nagy problémát jelent, hogy a mindennapi életünkhöz is hozzátartozó egyes vegyszerek, valamint a levegőbe kibocsátott szennyezőanyagok megváltoztatják az immunrendszer működését, károsítják azt, beavatkoznak a hormonrendszer működésébe, ezáltal előidézve az allergiás megbetegedést. A pollenallergiás megbetegedések jó része az ésszerűtlen vegyszerhasználat, illetve a légszennyezés következménye. Az allergia a negyedik legfontosabb nem-fertőző betegséggé vált világszerte. Az érintettek aránya az iparosodott fogyasztói társadalomban elérheti a 30%-ot is. A pollenallergia egyik fő okozója a parlagfű. A település belterületein az önkormányzat egyrészt hatósági eszközökkel, másrészt a közterületek rendszeres gyommentesítésével védekezik az allergén növények elszaporodása ellen.

1.17.4. Zaj- és rezgésterhelés

A zajhatások közül az ipari zajártalom elhanyagolható, ám a lakosság egyre érzékenyebb a meglévő zajterhelésre. Az újonnan megvalósuló vállalkozások már az előírásoknak megfelelően működnek. A közlekedési zajártalom

- a nagyarányú átmenő személyi és nehézgépjármű-forgalom miatt különösen az 51. számú főút mentén.
- a vasúti forgalom és,
- a repülési forgalom miatt alakul ki.

Az elmúlt években mindenütt megnőtt a zajszint, ami átlagosan 5-10 dB-t jelent. A növekedés a járművek évről-évre történő gyarapodásával magyarázhatók, valamint az egyre több ipari létesítmény megjelenése, az emberiség életmódbeli változása és egyre növekvő energiaigénye is a zajszint növekedését vonja maga után. *A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelete* mellékleteiben szereplő határértékeknek:

- új tervezésű, vagy
- megváltozott területfelhasználású területeken kell teljesülniük.

A lakosságot általánosságban a tranzitforgalom jelentős részét adó nehéz tehergépjárművek, kamionok zavarják.

Közúti közlekedés

A közúti közlekedés által okozott zaj egyrészt a településen átmenő tranzit-, másrészt a belső forgalomból áll. Ezek az utakon a zajtérképek tanúsága szerint, szintén 5-10 dB-es stratégiai küszöbérték túllépés mutatkozik.

Vasúti közlekedés

Kiskunlacházán É-D irányban halad keresztül a vasúti fővonal. A stratégiai zajtérkép alapján a vasútvonal közvetlen közelében 70 dB körüli értékek figyelhetők meg, melyek a belső kialakult lakóterületi településrészekben stratégiai küszöbértéket meghaladó terhelést nem eredményeznek.

Repülési zaj

A település délkeleti területén található repülőtér csak nappal használható. éjszakai terhelése nincs. A szélirány által meghatározott felszállási irányt követi a zajterhelés kiterjedése is. Ennek köszönhetően repülési zaj által a lakosság érintettsége minimális. A repülési eredetű zaj stratégiai küszöbértéke a beépített lakóterületeket nem éri el.

Kiskunlacházán jelenleg a legfontosabb zaj- és rezgésvédelmet érintő feladat a közúti forgalomból származó zajterhelés csökkentése, mely bizonyos mértékig településrendezési eszközökkel és az elkerülő út megépülésével lehetséges.

1.18. KATASZTRÓFAVÉDELEM

1.18.1. Építésföldtani korlátok

Alábányászott területek, barlangok és pincék területei

Alábányászott területek, barlangok, pincék nincsenek a településen, ugyanakkor jelentős területeken találhatóak felszíni bányák, amelyek partjai **csúszás-, süllyedésveszélyes területek lehetnek, bár a Magyar Bányászati- és Földtani Hivatal adatai alapján csúszásveszélyes helyszín nem ismert Kiskunlacházán.**

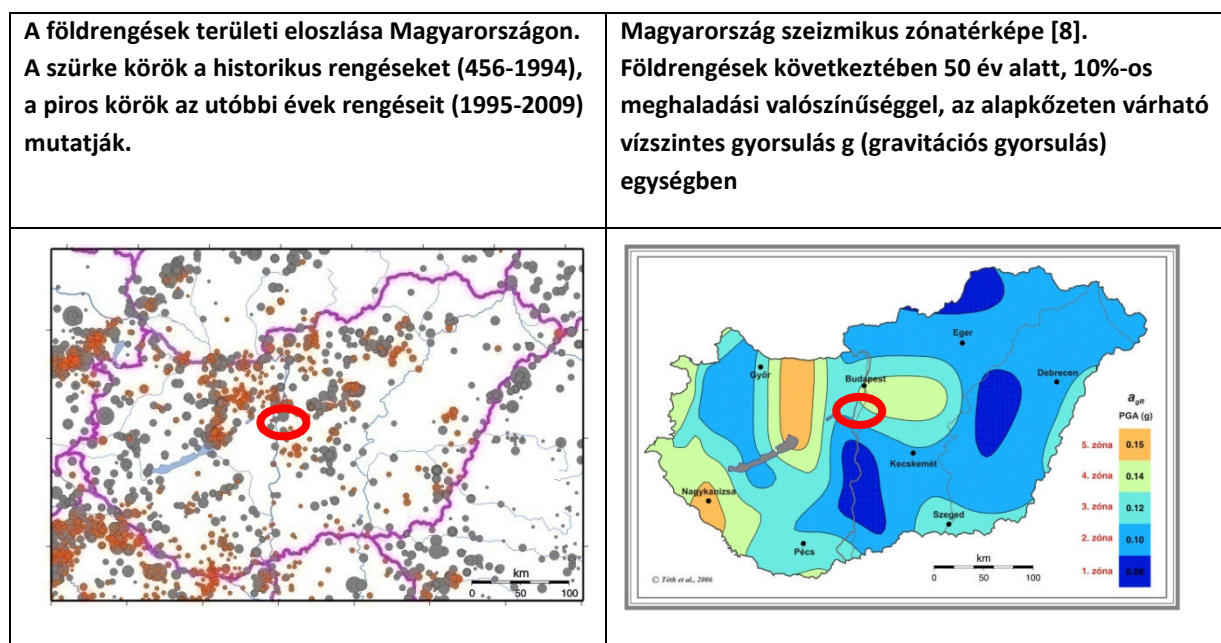
1.18.2. Vízzrajzi veszélyeztetettség

A kistérségi szintet meghaladó, és megoldható környezetvédelmi, vízgazdálkodási feladat a térségi vízutánpótlás-keret feltételeinek biztosítása. A kistérség vízhiányának enyhítésében fokozott szerepe van a lokális vízvédelmi, vízvisszatartási megoldásoknak, vízkormányzásának, a takarékos vízkészlet-gazdálkodási megoldásoknak, - összehangolva a szabályozást a kisvízfolyások, mint a élőhelyek ökológiai igényeivel. Kerülendő a művi, lefolyást gyorsító vízrendezési módszerek alkalmazása, a vízmedrek szilárd burkolattal való kiépítése. Ezek helyett a vízmedrek természetszerű állapotának biztosítása, a beavatkozási szakaszokon a mérnökböiológiai módszerek alkalmazása szükséges.

1.18.3. Egyéb tevékenységekből adódó korlátozások

A szeizmicitás valamely területen a földrengés bekövetkezésének valószínűségét jelenti. A szeizmikus területek azok, amelyeknél a rengések valószínűsége és erőssége kicsi. Szeizmikus területek a tektonikailag és vulkanológiailag aktív területek. Az alábbi térkép Magyarország földrengés gyakoriságát mutatja. Látható, hogy a szeizmikusan aktív területek elhelyezkedése követi a Magyar Középhegység vonulatát.

Egyre inkább valószínűsíthető, hogy a magyarországi földrengések kialakulásában jelentős tényező az Adriai-mikrolemez óra járásával ellentétes irányú mozgása. GPS mérések alapján az Adriai-mikrolemez 2,5-4,5 mm/évvel közeledik felénk, s a Pannon-medence ennek hatására 1,5 mm/évvel nyomódik össze. Összefoglalva elmondható, hogy Magyarország nem tartozik a magas szeizmicitású területek közé. Kiskunlacháza a Darnói vonaltól délre helyezkedik el, szeizmicitása alacsony.

(<http://www.foldrenges.hu>)

1.19. VÁROSI KLÍMA

A települési környezet egy olyan sajátos nagrendszer, amely összekapcsolja a természeti-földrajzi és a társadalmi-gazdasági környezetet. A városklímát tehát úgy definiálhatjuk, mint egy adott település lokális klímájának rendszerét. A városklíma jellemzői közül a legmarkánsabban megjelenő paraméter a településeken megjelenő hőtöbblet, az úgynevezett hősziget. A legerőteljesebb mérvű eltérést a települési, és a településkörnyéki területek klímájában a mikroklíma tekintetében tapasztalhatjuk, hiszen ez, a felszín közeli légrétegek klimatikus tulajdonságait jellemző adottság az, mely a leginkább függ a területhasználattól (pl. felszín anyagától, színétől). Tekintettel Kiskunlacháza kis méretére és falusias jellegére, valamint a Duna közelségére - e települési hősziget csak nagyon enyhén tapasztalható.

A települési klímára leginkább ható adottság a falusias települések esetében a burkolatlan utak nyomán fakadó magas szállópor-szennyezettség. Nagy intenzitású esőzések után a település utcáira kerülő por a burkolat felszáradása után vagy a szél, vagy a folyamatosan áramló gépkocsik felhajtó hatására a következő esőig, illetve a burkolat megtisztításáig folyamatosan szennyezi a környezeti levegőt, rontja a klíma állapotát. Az erősebb szelek is jelentős mértékű természetes eredetű porszennyeződést okoznak. Bár az uralkodó szélirány nem hordja, de esetenként a közeli Kiskunság löszös-homokos területeiről is kap porszennyeződést a település. A porszennyeződés csökkentésére alkalmas intézkedések: a burkolt közterületek tisztántartása, vízrendezés, meliorációs munkák, valamint a talajvédelmet szolgáló gyepesítés kiterjesztése a mezőgazdasági területek határain.

Kiskunlacháza klímája tehát jónak minősíthető, levegője nem szennyezett, a nyári hőséget pedig a közeli Duna enyhíti.

2. HELYZETÉRTÉKELÉS

2.1. A HELYZETELEMZÉS ÖSSZEGZÉSE

A fejlesztések - de már azok tervei is - jelentős hatással lehetnek a település egészére vagy annak egy részére. A fejlesztések tervezése és meghatározása esetén figyelembe kell venni a település összetett jellegét, a benne zajló tevékenységek és elemek egymásra hatását, hogy a hatásokat prognosztizálhassa, valamint a káros hatásokat kezelhesse.

Jelen fejezet célja, hogy a településről, mint folyton változó szervezetről egy átfogó, összegző képet kapjunk; a helyzetfeltáró munkarészben ágazatonként lebontott elemzéseket alapul véve összefüggéseket vizsgáljunk, az egymásra ható folyamatok várható eredményeit, irányait próbáljuk meghatározni. A község élhetőségének, és hosszútávon fenntartható működésének elengedhetetlen feltétele a természeti és épített környezet, a közlekedési hálózat és a közművek, a zöldfelületi hálózat és a humán infrastruktúra rendszerben kezelése, az egyes elemek fejlesztésének egymásra gyakorolt hatásainak figyelembe vétele. A lakosság igényeire alapozott, egymás eredményességét fokozó fejlesztések megvalósítása a fenti tényezők együttes vizsgálatával és az ez alapján meghatározott célrendszerek meghatározásával érhető el.

2.1.1. Térségi kapcsolatok, fejlesztési és rendezési környezet

- Kiskunlacháza a budapesti agglomeráció déli szektorának külső részén fekszik. A Ráckevei járás tagja.
- Kiskunlacháza elhelyezkedését tekintve kedvezőnek mondható; az 51-es út közvetlen kapcsolódik Budapesthez és az M0-hoz melyek viszonylag gyors elérést biztosítanak, ugyanakkor a közvetlen autópálya melletti települések helyzeti előnyben vannak.
- A Ráckevei-(Soroksári)-Duna-ág települései mind lakhatás, mind idegenforgalom szempontjából egyre vonzóbbá váltak a rendszerváltozás követ években, elsősorban a vonalas infrastruktúra fejlesztések következményeként.

2.1.2. Településfejlesztési döntések; településrendezés és területrendezési összefüggések

- A település tervi ellátottsága közepes; nem rendelkezik szociális és egészségügyi koncepcióval, illetve települési esélyegyenlőségi tervvel, de ezek pótlása ütemezetten történik és a rendezési tervi módosításokkal együtt.

2.1.3. Társadalom, humán szolgáltatások

- A 2008-9-ig növekvő lakosságszám stagnál, a bevándorlások száma is erősen mérséklődött. A gyermekek száma kissé csökkent. A környező településekkel, illetve a járásközponttal összehasonlítva a község képzettségi mutatói átlagosnak mondhatók.
- Az épített lakások száma is erősen visszaesett a válság után és azóta sem indult fellendülésnek.
- Igen magas az ingázók aránya: a foglalkoztatottak mintegy fele naponta eljár dolgozni – többségük a fővárosba.
- A humán szolgáltatások megfelelőek, jól kiépültek, ellátják a települési igényeket. A Dobó Sándor Óvoda egy központi intézménnyel (Búzavirág Óvoda Lacházán) és egy perei tagintézménnyel működik. A Kiskunlacháza-Áporka Általános Iskola és EGYMI több telephelyen működik; a középszintű oktatást pedig az Érdi Szakképzési Centrum Kiskunlacházi Szakközép- és Szakképző Iskolája képviseli.
- A kulturális élet legfőbb színtere a Művelődési ház, amely nagyobb rendezvények befogadására is alkalmas helyszín, mozival is rendelkezik, továbbá számos egyesületnek és civil szervezetnek is otthont ad.
- A helyi sportélet színes, az infrastruktúra jól kiépített.

2.1.4. Gazdaság, gazdálkodás

- Kiskunlacháza gazdasági súlyát tekintve erős pozíciót mutat a szűkebb térségben, de a tágabb régióhoz képest látszik lemaradása,
- A település legerősebb gazdasági ágazata a mezőgazdaság, a bányászat, az építőanyag-ipar és a szállítási szektorok,
- A kiskereskedelem igen erős a járási szinten, nagyrészt hagyományos egységekből áll.

- Kiskunlacháza jelentős kunsági hagyományokkal rendelkezik, a turisztikai kínálatban azonban ebből kevés jelenik meg. Kiskunlacházán előnyös lenne a kunsághoz való kulturális kötődés hangsúlyosabb bemutatása (tájházi tematika, hagyományőrző események, rendezvények stb.).
- Szálláshely kapacitás tekintetében a község nincs jól ellátva, kisebb vendégházak működnek, hiányzik azonban legalább egy kereskedelmi szálláshely, ahol a helyi rendezvényre érkező látogatókat el lehetne szállásolni..

2.1.5. Táj- és természetvédelem, zöldfelületek, környezetvédelem

- Ma Kiskunlacháza elsősorban természeti értékeiről is ismert. A Duna-ág mellett nagy kiterjedésű, kulturált üdülőterület alakult ki. A településhez tartozik a Vesszőzátony-sziget (vagy Vesszős-sziget) is a Ráckevéhez tartozó Angyali-sziget mellett. Mindkettő üdülőterület, megközelítésük révvel lehetséges. Az Angyali-szigettel szemben épült parti sétányról vagy evezős túra során jól megfigyelhető a romantikus vízi világ.
- A Duna-partján található a település üdülőterülete, ahol partján ideiglenes homokos strand is működik.
- A Ráckevei/Soroksári Duna-ágon kívül több horgász- és vízisportokra kialakított tó is felüdülést kínál a Bugyi felé vezető út mellett és attól északra.
- A külterületi településrész, Bankháza mellett kezdődik a Kiskunsági Nemzeti Park (Apajpuszta).
- A települést délről övező árapasztó csatorna pedig evezős versenyeknek ad otthont.
- Kiskunlacházán keleti részén több bányató is található, mintegy 50 hektáron, melyek közül néhányban a horgászás is engedélyezett.

2.1.6. Épített környezet

Az Angyalos ház és a Református templom a település legfőbb építészeti értékei.

2.1.7. Közműellátás és közlekedés

- A település megközelíthetősége kedvező, azonban az 51-es út átmenő forgalma jelentős környezeti terhelést jelent.
- A helyi és térségi kerékpáros hálózat elemei hiányoznak.
- A vasúti összeköttetés a fővárossal intenzív, a tervezett gyorsvasút kedvezően hathat a helyi gazdaságfejlesztésre.
- A helyi repülőtér tágabb regionális kapcsolatot biztosít Kiskunlacházának.

2.2. HELYZETÉRTÉKELÉS

2.2.1. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők értékelése (SWOT analízis)

A helyzetelemzés összefoglalásnak módszertana

A SWOT elemzéseknek számos módszertana létezik, jelen esetben az Európai Unió által alkalmazott módszertant vettük figyelembe, amely a SWOT elemeit belső és külső tényezőkre osztja fel az alábbiak szerint:

Erősségek – Belső tényezők	Pozitív belső adottságok, amik jól működnek - Befolyásolható
Gyengeségek – Belső tényezők	A negatív belső adottságok - Befolyásolható
Lehetőségek – Külső tényezők	Olyan adottságok, amelyeket a település nem tud egyértelműen befolyásolni, de rájuk építve kihasználhatja az erősségeit.
Veszélyek – Külső tényezők	Olyan korlátok, amelyeket a település nem tud egyértelműen befolyásolni és kockázatot jelentenek. és / vagy negatív hatásúak.

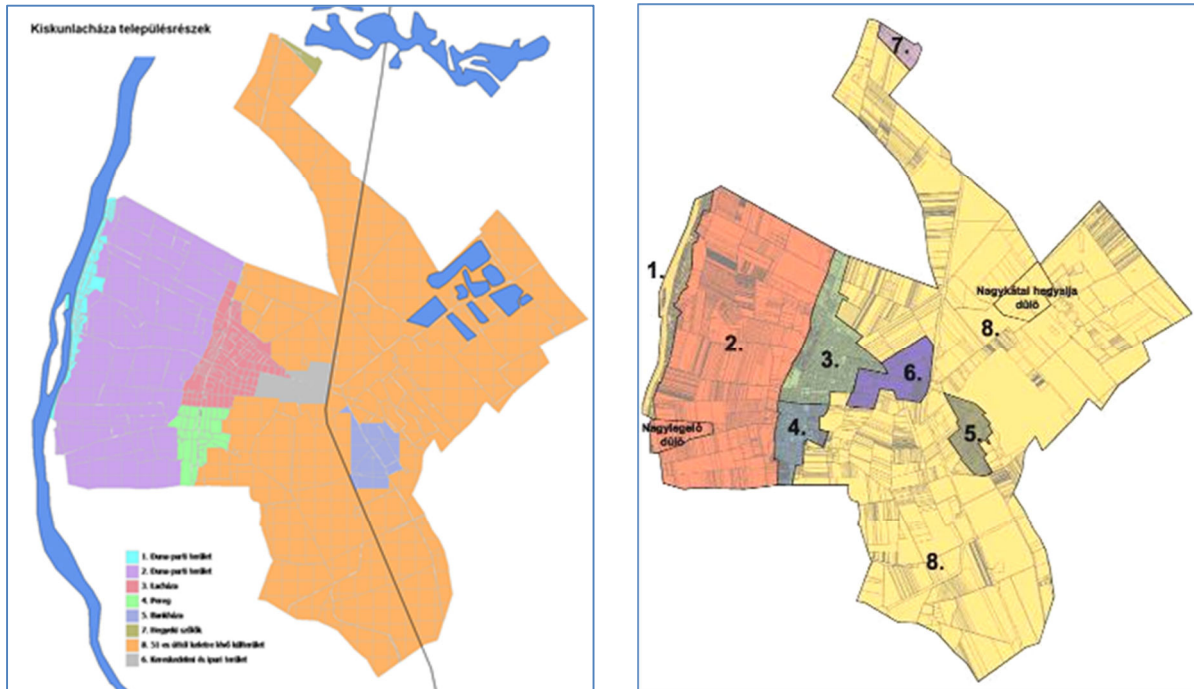
	Gazdaság, gazdálkodás	Társadalom, humán infrastruktúra	Környezet, műszaki infrastruktúra
Erősségek	<ul style="list-style-type: none"> Előnyös közúti és vasúti megközelíthetőség, repülőtér jelenléte Javuló iskolázottsági mutatók Mezőgazdasági, bányászati és ipari hagyományok Fejleszthető önkormányzati tulajdonú terület (laktanya) Térségi szinten erős kereskedelmi szektor Duna-part természeti környezete 	<ul style="list-style-type: none"> jól működő humán infrastruktúra kiváló kulturális infrastruktúra alsó- és középfokú oktatási intézmények, szakiskola, felnőttképzés jó és változatos a sport infrastruktúra (sportcsarnok, lovas létesítmények, sportcsarnok) sok hagyományos rendezvény nagy befogadóképességű, jól működő művelődési ház jelentős a helyi foglalkoztatás 	<ul style="list-style-type: none"> Duna-part Értékes természeti környezet rekultivált és hasznosított bányatavak árapasztó csatorna A Kiskunsági Nemzeti Park szomszédsága az 51-es út és a vasút jó elérhetőséget biztosít jól kiépített sport infrastruktúra az egykori laktanya mint „retro helyszín” időnként hasznosításra kerül
Gyengeségek	<ul style="list-style-type: none"> Autópályától való viszonylagos távolság A település és a Duna-part nehéz kerékpáros megközelíthetősége Egykori laktanya terület hasznosítása elmaradt Duna-part turisztikai, rekreációs lehetősége kihasználatlan 	<ul style="list-style-type: none"> gyenge együttműködés az önkormányzat és a vállalkozói szféra között elégtelen szálláshely kínálat az egészségügyi ellátórendszer infrastrukturális hiányosságai miatt átszervezés alatt áll kevés vendéglátóipari egység és a szálláshely; főleg a Duna parton hiányoznak a minőségi vendéglátó szolgáltatások 	<ul style="list-style-type: none"> kerékpárutak hiánya a szennyvízcsatorna hiányosságai Duna és Duna part alulhasznosítása településközpont kiépítetlensége a Duna part vendéglátóhelyei zárva vannak, a strand felújítást igényel.

	Gazdaság, gazdálkodás	Társadalom, humán infrastruktúra	Környezet, műszaki infrastruktúra
Lehetőségek	<ul style="list-style-type: none"> • Gyorsvasút fejlesztés befektetéseket indukál • Gazdasági szektort támogató pályázatok elősegítik a barnamezős területek megújítását • Növekvő szabadidős kereslet új turisztikai fejlesztéseket generál • Szakképzés fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> • Kiskunlacháza brand, márka kitalálása és promotálása • Térségi összefogás: összehangolt projektfejlesztés és marketing • Partnerség építés a helyi vállalkozókkal • Partnerség a civilekkel: civil kerekasztal létrehozása • Közösségi programok szervezése • komplex, minőségi szolgáltatások • profi médiahasználat és marketing 	<ul style="list-style-type: none"> • Duna-part rendezése és természetbarát turisztikai hasznosítása • Alközpontok fejlesztése • A Duna, mint közlekedési út jobb kihasználása; kikötőfejlesztés • Új településközpont kialakítása a Művelődési központ mögötti területen
Veszélyek	<ul style="list-style-type: none"> • Erős térségi versenyhelyzet a befektetések/fejlesztések vonzásában, • Helyi kis-és középvállalkozások forráshiány miatt nem tudnak modernizálni, fejleszteni • Gazdasági fejlesztések veszélyeztetik a környezeti értékeket, a helyi életminőséget 	<ul style="list-style-type: none"> • proaktív gondolkodás és partnerségi együttműködések hiányában a fejlesztések nem valósulnak meg, a fejlődés megreked • közösségi passzivitás • nem alakul ki, vagy nem működik a partnerség • nem sikerül jól eladható lacházi brandet kialakítani • az engedély nélküli lakók számának további növekedése az üdülőövezetben és akülterületeken 	<ul style="list-style-type: none"> • a természetközeli területek (Duna part) túlhasználata • a hiányos szennyvízcsatorna-ellátottság miatt felerősödő ökológiai problémák • klímaváltozás; szélsőségesebbé váló időjárás; kiszámíthatatlanabb programszervezés; kevésbé megtérülő szezonális beruházások • a Duna vízminőségének romlása • Az 51. sz út elkerülő szakasza nem épül meg – ez estben forgalomcsillapítás szükséges a központi belterületen

2.2.4. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek

Kiskunlacháza nagyközség területét 8, egymástól eltérő jellemzőjű, illetve térben elkülönülő településrésze lehet felosztani, melyből az utolsó, a nagy kiterjedésű külterületeket foglalja magában.

Kiskunlacháza településrészei

(A területi lehatárolás megegyezik a korábbi IVS-ben szereplővel, csupán az elnevezések egyszerűsödtek).

Településrész	Lehatárolás
1. Duna part Duna-parti üdülőterület	Duna-part - Áporka közigazgatási határ - 6725 út - 6456 út - 3500 út - Róka utca - Sellő utca - (két oldal) - Pipacs utca (két oldal) - 3817 út (Vidra utca) - Gyümölcsös utca - 5951 (két oldal) - 0168 /29 - 0163/21 (két oldal) - Ráckeve közigazgatási határa
2. Völgy A Duna-parti üdülő terület és a belterület nyugati határa között	6725 út - 6456 út - 3500 út - Róka utca - Sellő utca - (két oldal) - Pipacs utca (két oldal) - 3817 út - Gyümölcsös utca - 5951 (két oldal) - 0168 /29 - 0163/21 (két oldal) - Ráckeve közigazgatási határ - 02/170 - 191 - Szabadság útja nyugati telkeinek határa - Kertész utca nyugati telkeinek határa - Mező utca - Duna utca - Völgy utca - 0319 és 0318 telkek - 0385/28 erdő nyugati oldal - 0400/12 - Áporka - közigazgatási határ
3. Lacháza	Határ út - Mező utca - Duna utca - Völgy utca - 0319 és 0318 telkek - 0385/28 erdő nyugati oldal - 0400/12 - Áporka közigazgatási határ - 0412/6 - 2185 út telkeinek északi határa - 0412/38 telkeinek keleti szélé - 0414/15 - Vágóhid utca telkeinek északkeleti része - 0418/16 - Rákóczi utca - Kinizsi utca - Bethlen Gábor utca - Határ út
4. Pereg	Ráckeve közigazgatási határ - 02/170 - 191 - Szabadság útja nyugati telkeinek határa - Petőfi Sándor utca nyugati telkeinek határa - Ady Endre utca nyugati telkeinek határa - Határ út - Bethlen Gábor utca - 539 - 447 - 381/1 - Móricz Zsigmond utca - 5777 - István Király utca telkeinek keleti oldala - 0654/68 - 0654/470 - 51-es út külterületi része
5. Bankháza	0579/51 volt repülőtér területtel dél-nyugati oldalon határos része - Dömsöd közigazgatási terület - 0791 út - 52.03 út - 0684 út - Lukácsi tanya - 0609/2 út és a nyugati irányú telkeinek határa
6. Kereskedelmi és ipari terület	Rákóczi út - Kinizsi utca - 0649/3 - Gépállomás dűlőig - Vasútvonal mentén észak felé - 0418/51 - 0418/16
7. Hegyei szőlők	51-es út - Majosháza közigazgatási határa - Délegyháza közigazgatási határa- 0460 út
8. Keleti külterület Az 51-es úttól keletre lévő külterület	51-es út - Délegyháza közigazgatási terület - Bugyi közigazgatási terület - Kiskunsági Nemzeti Park - Dömsöd közigazgatási terület - Ráckeve közigazgatási terület

Az egyes településrészek részletes bemutatása:

1. Duna-part

<p>Területhasználat, funkciók</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A településrész elszigetelődik a település magjától. Szerkezetét tekintve két egységből tevődik össze: a Vesszőzátony-szigetből és a Duna-parti üdülőterületből. A sziget megközelítése csak vízről lehetséges. ▪ A Duna-parti üdülősorra a folyóággal párhuzamos hosszanti utcavezetés jellemző, amelyekre kisebb, rájuk merőleges összekötések biztosítják a Duna-ág gyorsabb megközelítését. Kikötési lehetőséggel ugyan rendelkezik, amely fejlesztésre szorul. ▪ A Településszerkezeti Terv (TSZT) alapján elsősorban üdülő- és hétvégi házas terület, amely központi részének településközponti vegyes területfelhasználásként kijelölt részén (Strandi út és Sellő utca kereszteződésénél) kisebb kiszolgáló funkció is megjelenik. Különleges területek a strand és az idősek otthona telkei. Az üdülők rekreációs célú használatát folyamatosan váltja fel a lakófunkció.
<p>Társadalmi-gazdasági jellemzők</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A lakónépesség és a lakásállomány az utóbbi évtizedben megduplázódott a területen: ma (2011.) közel 500 fő a lakónépesség és 255 db lakás található. ▪ Az itt élők jellemzően sokkal magasabban kvalifikáltak, mint bármely más településrészen lakók. A munkanélküliség ráta és a szegregációs mutató itt a legalacsonyabb. ▪ Kiskunlacháza egészéhez képest jóval kisebb az alacsony komfortfokozatú lakások aránya (1,3%). ▪ Mivel jellemzően üdülőterület, nincsenek intézmények. ▪ A Vesszőzátony-sziget épületállománya elsősorban üdülőházas kisebb faépítményekből áll, egységesebb településképet adva, míg a szárazföldi részen vegyesen faházas üdülők és lakócélu funkcióra használt nagyobb téglapépületek egyaránt megtalálhatók, vegyes összképet mutatnak.
<p>Értékek, adottságok, megvalósult fejlesztések</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A településrész alapvetően jó zöldfelületi ellátottsággal rendelkezik, amelyet elsősorban az üdülőterületek kertjeinek köszönhet. ▪ A terület jelenleg keskeny úton közelíthető meg. A belső közlekedési utak minősége megfelelő. ▪ A közművek közül csak a víz, a gáz és a villany ellátás biztosított, a és a csatornahálózat nincs kiépítve. ▪ Stég 24 Vízitelep kiépítése.
<p>Problémák, konfliktusok</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A terület központja, a kisebb szolgáltatási egységek, a strand- és kisebb parkterület állaga nem a kor elvárásainak megfelelő. ▪ A szennyvízcsatorna hálózat hiánya ökológiai problémákat vett fel, mivel a terület közvetlen a Duna-part mellett helyezkedik el. A vízbázis védelme miatt is mindenképp fontos lenne a szennyvízelvezetés megoldása.
<p>Fejlesztési lehetőségek</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A településrész Duna-menti szabad területei szélesebb körben is ismert kedvelt rekreációs helyekké és pihenőterületekké válhatnak nemcsak az itt lakók és üdülő, hanem az idelátogatók számára is. A turisztikai célú fejlesztések során szem előtt kell tartani a Duna-part teherbíró-képességét (szennyezés, zaj, a terület amortizációja), hogy megmaradjon a csendes, nyugodt természeti környezet. ▪ A helyi és az ideérkező vendégek rekreációs területhasználatát nagyban elősegítené a mai követelményeknek megfelelő kerékpárút-hálózat kiépítése (a településsel összekötő és a parti sávban). ▪ A kikötési lehetőségek és vízi szolgáltatások fejlesztése.
<p>Kezelést igénylő területek</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strand, játszótér ▪ Vendéglátóipari és kiszolgáló egységek.

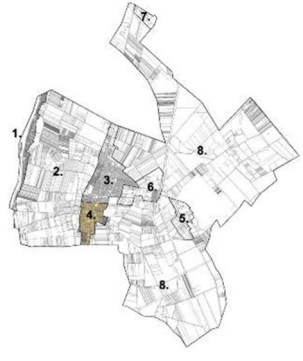
2. Völgy

<p>Területhasználat, funkciók</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A településrész jellemzően mezőgazdasági használat alatt áll. A nyugati és keleti részen erdőterületek találhatóak, amely az üdülőterülettől illetve a lakóterületektől választják el. ▪ Szerkezetét tekintve, a településrészt 3 nagyobb burkolt út szeli át kelet-nyugat irányban, amelyekről kisebb földutak tárják fel a területet észak-déli irányban. ▪ Elszórtan kisebb gazdasági területek is találhatóak, amelyek tevékenysége jelentősen nem zavaró hatásúak. Mezőgazdasági termelés a területen elsősorban szántóföldi növénytermesztés, kisebb részben zöldség- és gyümölcsstermesztés, és állatok részére takarmány előállítás elenyésző arányban történik. ▪ A településrész keleti részén, közel a településközpontoz található a motocross pálya és sportpályák valamint a szomszédságában lovas pálya és istállók. ▪ Egy közszolgáltató cégének a telephelye található a Völgyi dűlő mellett. ▪ Mivel jellemzően mezőgazdasági, nincsenek intézmények.
<p>Társadalmi-gazdasági jellemzők</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A településrész népességszámának alakulását alapvetően meghatározza a külterületi jelleg. A KSH 2001-es adatszolgáltatása alapján: „Az adott területre nem áll rendelkezésre adat”. A 2011-es Népszámlálás alkalmával már 155 lakost regisztráltak, melyek zömében alacsony képzettségűek és magas a munkanélküliek aránya (közel 60%) – azaz nehéz helyzetű, szegény családok élnek itt. A lakásállomány 34 db. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya itt a legmagasabb: 35,5%. ▪ Jellemzően mezőgazdasági terület, elszórtan kisebb gazdasági funkcióval. A mezőgazdaságra jellemző a nagyobb egybefüggő földterületeken való gazdálkodás, elsősorban gyümölcs- és zöldségtermesztés. A keleti részén sport- és rekreációs funkciójú területekkel (motocross pálya, lovas- és sportterületek).
<p>Értékek, adottságok, megvalósult fejlesztések</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nagy tartalékterület áll rendelkezésre a sport- és rekreációs területek bővítéséhez, a vendéglátó kapacitások és szolgáltatások fejlesztéséhez.
<p>Problémák, konfliktusok</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kedvezőtlen demográfiai jellemzőkkel bíró lakosság, települési átlagnál rosszabb lakásviszonyok. ▪ Romló minőségű földutak.
<p>Fejlesztési lehetőségek</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kerékpárút kiépítése a településközpont és a Duna part irányában, valamint Ráckeve felé. ▪ Az utak javítása a sportlétesítményekig. ▪ További sport-és rekreációs fejlesztések, turisztikai beruházások. ▪ Élmenyjátszótér
<p>Kezelést igénylő területek</p>	<p>Zavaró jellegű gazdasági területek áthelyezése</p>

3. Lacháza

<p>Területhasználat, funkciók</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A településszerkezet meghatározó eleme az 51. sz. út, amely észak-déli irányban átszeli Kiskunlacházát. A lacházi településrész történelmi magjára a bordás szerkezet jellemző, amelynek fő hosszanti tengelyeit a Kossuth Lajos utca - Széchenyi István utca, Árpád utca – Ipar utca - Jókai Mór utca, Attila utca - Arany János utca és Tompa Mihály utca adja. A keresztirányú utcák általában rövidек és keskenyek. ▪ Jellemzően falusias lakóterület, a főbb közlekedési útvonalak mentén pedig nagyszámú kiskereskedelmi egységgel (vegyes területfelhasználású). ▪ A település északi részén az 51. sz. út bevezető szakasza mentén gazdasági területek helyezkednek el, amelyek a kiskereskedelmi egységeknek adnak helyet, illetve az 51. sz. út bevezető szakasza mellett egy benzinkút és a Tesco szupermarket található. ▪ Az 51. sz. úttól távolabb, a Kossuth Lajos téren helyezkedik el a település hivatali és adminisztratív központja. ▪ Lacháza déli részén a Munkácsy Mihály tér alközpontként funkcionál: itt található az 51. sz. út mentén a Művelődési Ház és az iskola is. ▪ A délnyugati részén található a temető. ▪ A humán szolgáltatási intézmények zöme itt található: az önkormányzat épülete, a művelődési ház és egyéb önkormányzati épületek, posta, rendőrség, idősek otthona, gyermekintézmények, orvosi rendelő, Római Katolikus templom, a Református templom, Baptista imaház.
<p>Társadalmi-gazdasági jellemzők</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A településrész népességszámának alakulását alapvetően meghatározza Lacháza lakóterület jellege. 2001-ben Kiskunlacháza lakosainak 66,21%-a élt itt, 2011-ben 63,3%. ▪ Lévéen, hogy itt él a lakosság közel kétharmada, a statisztikai mutatók tekintetében a települési átlagot adják. A lakosságának korösszetételét tekintve a települési átlagértékhez nagyon hasonló struktúrát mutat, a fiatal korcsoport aránya 15,9%, az aktív korúaké 61,7%, míg az időskorúaké 22,5%. ▪ A lakásállomány 2222 db, ami mintegy 160-nak több mint 10 évvel korábban.
<p>Értékek, adottságok, megvalósult fejlesztések</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kiváló megközelíthetőség, kedvező közlekedési kapcsolatok, intézményi központ, történelmi településmag. ▪ A fő közlekedési útvonalak mellett erős zaj és környezetterhelés. ▪ Avult, régi lakásállomány ▪ A településkép az 51.sz. út mentén építészetiileg meglehetősen vegyes képet mutat. Általánosságban elmondható, hogy a hajdani falusias kép és beépítés egyre sűrűbbé és változatosabbá vált az elmúlt években. A lakóterületi részek nem rendelkeznek túl jó zöldfelületi ellátottsággal, ami elsősorban a sűrű beépítésnek köszönhető. ▪ A kétezres évek elején megvalósult fejlesztések: Kossuth tér fejlesztése, nagyobb kereskedelmi létesítmények megjelenése (pl. TESCO), 3 km út építése és közműépítések (pl. Bocskai u., Vörösmarty u., Erdély u., Kárpát u.), Vörösmarty Iskola akadálymentesítése, Munkácsy úti iskola felújítása és Sportcsarnok építése, „Kunhalom” kapu kialakítása, ▪ Tervezett fejlesztések: orvosi rendelő áthelyezése; önkormányzat áthelyezése, közösségi terek kialakítása, turisztikai fejlesztések
<p>Problémák, konfliktusok</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A belterületi kerékpárút hálózat hiánya. ▪ Az 51-es út nagy forgalma. ▪ Szegregációval veszélyeztetett részek.
<p>Fejlesztési lehetőségek</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A belterületi kerékpárút hálózat kiépítése. ▪ További közösségi terek és rekreációs lehetőségek kialakítása. ▪ Az intézményrendszer infrastrukturális megújítása, átszervezése.
<p>Kezelést igénylő területek</p>	<p>Szegregációs terület</p>

4. Pereg

<p>Területhasználat, funkciók</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kiskunlacháza déli részén található a település másik történelmi része, Pereg, amely Lacházával szorosan összenőtt. ▪ A településszerkezetet leginkább meghatározó elem az 51. sz. út, amely a települést észak-déli irányban átszeli. A Pegeri településrész történelmi magja az 51. sz. úttól a Duna felé esik, amelyre leginkább a bordás szerkezet jellemző. A központ maga keskeny utcákból áll, teresedés alig található. A Dunával párhuzamos utcákra merőleges keresztirányú utcák általában rövidek és keskenyek. ▪ A településrészen lévő intézmények száma igen alacsony, de Lacháza közelsége miatt az összes szolgáltatás jól elérhető, így a pegeri lakosság humán szolgáltatás ellátottsága megfelelő. ▪ A településrész jellemzően falusias lakóterület területfelhasználású, a főbb utak mentén és az alközpontban vegyes területek is találhatóak. A település északi részén az 51. sz. út mentén kiskereskedelmi egységek helyezkednek el. ▪ Ezen a területen öreg és újonnan épült lakóházak egyaránt előfordulnak. Pereg központja (a Ráckevei út – Dózsa György út – Móricz Zsigmond utca – József Attila utca – Gárdonyi Géza utca által határolt terület) leginkább a helyi lakosok mindennapi ellátását biztosítja: posta, gyógyszer, óvoda, orvosi rendelő, oktatási intézmények.
<p>Társadalmi-gazdasági jellemzők</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pereg népességszámának alakulását alapvetően meghatározza lakóterületi jellege. 2001-ben Kiskunlacháza lakosainak 26,2%-a élt itt, 2011-ben 27%. ▪ A lakásállomány 847 db. ▪ A munkanélküliségi ráta egy kicsivel magasabb, mint Lacházán, a többi demográfiai mutatója pedig hasonló.
<p>Értékek, adottságok, megvalósult fejlesztések</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jellemzően lakóterület, a főbb közlekedési útvonalak mentén, valamint az alközpontban pedig jelentősebb kiskereskedelmi egységek helyezkednek el. ▪ Itt található a tájház és az Angyalos ház. ▪ Az utóbbi tíz év fejlesztései: út- és közműépítések, a Gárdonyi Iskola akadálymentesítése, az Angyalos Ház felújítása.
<p>Problémák, konfliktusok</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jelentős átmenő forgalom, keskeny utcák, kerékpárutak hiánya. ▪ Spontán beépülés, karakter nélküli utcaképek.
<p>Fejlesztési lehetőségek</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jelentős tartalékterületek ▪ Hagyományok, történelmi emlékek adta idegenforgalmi lehetőségek.
<p>kezelést igénylő területek</p>	<p>Szegregátum a Szabadság utcában</p>

5. Bankháza

<p>Területhasználat, funkciók</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bankháza a település történelmi magjától keletre, a reptér közvetlen közelében helyezkedik el. Bankháza tulajdonképpen a volt katonai reptér kiszolgáló épületeiből, illetve néhány környékbeli családi házból áll, ahol mind a lakó-, mind pedig az alapvető kiszolgáló-gazdasági funkciók megtalálhatók. ▪ A TSzT alapján a településrész falusias lakóterület és gazdasági területfelhasználású terület. ▪ Jelenleg a lakóterületi részen van az élő, működő településrész, a volt reptérhez kapcsolódó laktanya területe üresen, hasznosítatlanul áll. ▪ A volt laktanya önkormányzati tulajdonban lévő terület. Az egykor itt állomásozó katonák és kiszolgáló személyzet illetve családtagjaik számára épült és teljes körű ellátást biztosított a lakótelep. A lakóházak mellett közösségi épületek (étterem, posta, sportpálya, műszaki létesítmények) is működtek. <ul style="list-style-type: none"> ▪ A lakóterület falusias településképet mutat, az épületállomány földszintes, utcára szervezett. Az épületek alapvetően régi építésűek, állaguk viszonylag megfelelő, és vannak értéket képviselők is. Számos elhagyott épület is található itt.
<p>Társadalmi-gazdasági jellemzők</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az itt élő népesség leginkább a helyi mezőgazdaságból él. ▪ A lakóterületi részen lévő kiskereskedelmi egységek a helyi lakosok alapellátását biztosítják (kis élelmiszerbolt, italbolt, vendéglő). ▪ A településrész népességszámának alakulását alapvetően meghatározza, hogy a településmagtól távol fekszik. Kiskunlacháza lakosainak mindössze 1,3%-a élt itt 2001-ben, 2011-ben pedig már csak 1,16%. ▪ A demográfiai mutatók elég kedvezőtlenek: előregedő a népesség, a háztartások több mint fele foglalkoztatott nélküli és itt a legmagasabb a munkanélküliségi ráta (26,8%), a felsőfokú végzettségűek aránya pedig igen alacsony. ▪ A lakásállomány nagysága mindössze 50 db, de zömében rossz minőségű: kiugróan magas a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya (34,2%)
<p>Értékek, adottságok, megvalósult fejlesztések</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Meglévő műszaki infrastruktúra (iparvágány, közművek). ▪ A tervezett gyorsvasútvonallal való kapcsolat ▪ Működő repülőtér, illetve a magán kézben lévő kifutópálya hasznosítva van.
<p>Problémák, konfliktusok</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A laktanya leromlott épületállománya; hasznosítatlan a terület. ▪ A lakóterület a településmagtól viszonylag elzártan működik, nincs intézmény. ▪ A gazdasági funkció zavaró hatásai. ▪ Nemzeti Park szomszédsága – a gazdaságfejlesztés kötöttségeivel jár.
<p>Fejlesztési lehetőségek</p>	<p>Gazdaságfejlesztés</p> <p>A laktanya épületei kihasználatlan gazdasági potenciállal rendelkeznek, távlatilag ipari és logisztikai központ fejlesztése, mely kapcsolódik a tervezett gyorsvasúthoz és a meglévő repülőtérhez.</p>
<p>Kezelést igénylő területek</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A volt laktanya épületeinek állaga műszakilag, statikailag rendkívül rossz, elbontásuk a további fejlesztés előfeltétele. ▪ Szükséges közműcsatlakozások kiépítése

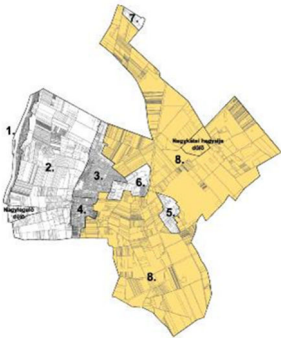
6. Kereskedelmi és ipari terület

<p>Területhasználat, funkciók</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A településrész a történelmi Lacháza és a vasútvonal között helyezkedik el, gazdasági területfelhasználású - gazdasági és ipari telephelyek találhatóak itt. ▪
<p>Társadalmi-gazdasági jellemzők</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A településrész gazdasági funkciója domináns. A területen lévő legnagyobb vállalatok, vállalkozások Kiskunlacháza egésze szempontjából meghatározó, mind településképileg, mind iparűzési adót tekintve. ▪ Népességszámának alakulását alapvetően meghatározza a terület külterületi és gazdasági jellege. A KSH 2001-es adatszolgáltatása alapján: „Az adott területre nem áll rendelkezésre adat”, 2011-ben azonban már 39 lakost regisztráltak és 54 db lakást. ▪ A lakosság korösszetétele eltérő a többitől: 74% fölötti az aktív korúak aránya és viszonylag alacsony az időskorúaké (10%). A foglalkoztatás magas, ugyanakkor döntően az alacsony presztízsű munkakörökben – azaz döntően ipari munkások és családjaik élnek itt, jellemzően kicsi, de komfortos lakásokban. ▪ Intézmények és humán szolgáltatások nincsenek.
<p>Értékek, adottságok, megvalósult fejlesztések</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Megközelítése és elhelyezkedésű logisztikai szempontból is igen kedvező. ▪ Az elmúlt tíz év fejlesztései: vámudvar. ▪ Tervezett fejlesztések: az elővárosi vasútfejlesztéshez kapcsolódó kiszolgáló funkciók megtelepítése, vasútállomás fejlesztése, P+R
<p>Problémák, konfliktusok</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Magas környezetterhelés. ▪ Költséges infrastruktúrafejlesztés.
<p>Fejlesztési lehetőségek</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Meglévő telephelyek bővítése, modernizálása
<p>Kezelést igénylő területek</p>	

7. Hegyei szőlők

<p>Területhasználat, funkciók</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A településrész Kiskunlacháza legészakiabb részén helyezkedik el, a szomszédos Áporka közvetlen szomszédságban. ▪ A TSzT alapján lakóterület, amelyet erdő választ el a kiterjedt mezőgazdasági területektől. ▪ A terület funkcióját tekintve leginkább még a mezőgazdasági művelési ág alá tartozó terület, gazdasági funkció – kiskereskedelem és szolgáltatás – nem található, de a kedvező természeti környezet miatt a lakófunkció kezd megjelenni. ▪ Tanyás településszerkezet jellemző. Mindössze a villamos energiaellátás biztosított.
<p>Társadalmi-gazdasági jellemzők</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A KSH 2001-es és 2011-es adatszolgáltatása alapján lakatlan terület.
<p>Értékek, adottságok, megvalósult fejlesztések</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az utóbbi években jelentősebb fejlesztések nem történtek, és az elkövetkező években sem várható.
<p>Problémák, konfliktusok</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A lakosság integrálása

8. Keleti külterület

<p>Területhasználat, funkciók</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kiskunlacháza területének több mint felét teszik ki a külterületi részek. ▪ Észak-dél irányban a Kelebiai vasútvonal szeli ketté, kelet-nyugati irányban pedig a Bugyi-Kiskunlacháza irányú út. ▪ A külterület változatos képet mutat. Legnagyobb részben mezőgazdasági területfelhasználású: elsősorban szántó, kisebb mértékben zöldség- és gyümölcsstermesztésre használt területek. ▪ Keleti részén kiterjedt bányaterületek találhatók, amelyek egy része már utóhasznosítás alatt áll (horgásztó), de jelentős a kitermelés alatt álló bányák száma is. ▪ Elszórva kisebb gazdasági, illetve különleges területek is találhatók, amelyek pontszerűen jelennek csak meg tevékenységükkel. ▪ A településközponttól délkeleti irányban, helyezkedik el a Kiskunsági Nemzeti Park ligetes, vizes élőhelyekkel, Apajpuszta határában, amely különleges rekreációs terület. ▪ Itt található a Hegyalja dűlő és Nagylegelő dűlő.
<p>Társadalmi-gazdasági jellemzők</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A településrészben gazdasági funkciójára leginkább a kiterjedt bányaművelés jellemző ▪ Népszámszámának alakulását alapvetően meghatározza a terület külterületi és gazdasági jellege. A KSH 2001-es adatszolgáltatása alapján: „Az adott területre nem áll rendelkezésre adat”, 2011-ben azonban már 68 lakost és 54 lakást regisztráltak. A lakosság korösszetétele öregedő. ▪ A lakásállomány több mint 40%-a alacsony komfortfokozatú.
<p>Értékek, adottságok, megvalósult fejlesztések</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Északkeleti részén kiterjedt ásványi vagyony-kinyerő helyek találhatók, amelyek jelentősen meghatározzák a településképet: kietlen, a termőföldet letermelő, vízfelületekkel szabdalta a felszín. ▪ A településrész déli részén összefüggő hasznosítású mezőgazdasági területek helyezkednek el. ▪ A külterületi részekben elszigetelten tanyák, kisebb gazdasági területek is megtalálhatók.
<p>Problémák, konfliktusok</p>	
<p>Fejlesztési lehetőségek</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Apajpuszta komplex idegenforgalmi- és rekreációs tevékenységek befogadására alkalmas. ▪ vízi-rekreációs fejlesztések,
<p>Kezelést igénylő területek</p>	<p>Felhagyott bányák rekultivációja;</p>

KSH összefoglaló városrészi adatok

Mutató megnevezése	Kiskunlac háza összesen	1. Duna-part	2. Völgy	3. Lacháza	4. Pereg	5. Bankháza	6. Kereskedelmi és ipari terület	8. 51-es úttól keletre lévő külterület
Lakónépesség száma	8763	490	155	5543	2366	102	39	68
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	15,5	15,1	11,0	15,9	15,2	13,7	15,4	10,3
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	60,9	51,8	41,3	61,7	61,8	60,8	74,4	67,6
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	23,6	33,1	47,7	22,5	23,0	25,5	10,3	22,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	18,0	6,3	50,0	18,0	17,5	16,1	44,8	39,1
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	11,1	27,4	3,9	10,4	10,3	5,6	0,0	1,9
Lakásállomány (db)	3480	255	34	2222	847	50	18	54
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	11,0	1,2	38,2	10,5	9,9	42,0	33,3	40,7
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	38,7	31,1	59,4	37,9	40,3	54,8	31,0	41,3
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül (=szegregációs mutató)	11,0	4,3	34,4	11,1	10,5	14,5	13,8	17,4
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	56,6	61,8	38,5	57,3	55,2	43,5	69,0	51,9
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	37,7	44,4	34,4	37,2	37,0	52,5	26,7	31,0
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	42,2	22,3	45,2	43,1	43,6	46,7	50,0	44,8
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	55,2	56,5	76,8	54,2	55,9	59,8	41,0	50,0
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	13,5	9,4	13,9	13,4	14,1	26,8	13,0	14,7
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	8,0	6,1	11,1	7,7	8,7	14,6	13,0	11,8
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	9,4	1,3	35,5	9,0	9,4	34,2	28,6	35,7
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,5	6,7	16,1	6,3	6,2	7,9	7,1	17,9

Megjegyzés: a 7. Hegyei szőlők nevű lakatlan településrészt a táblázat nem tartalmazza.

Forrás: KSH Népszámlálás, 2011.

2.2.5. A szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése

A 2010-ben elkészült Integrált Városfejlesztési stratégiába hasonló fejezetében ez állt:

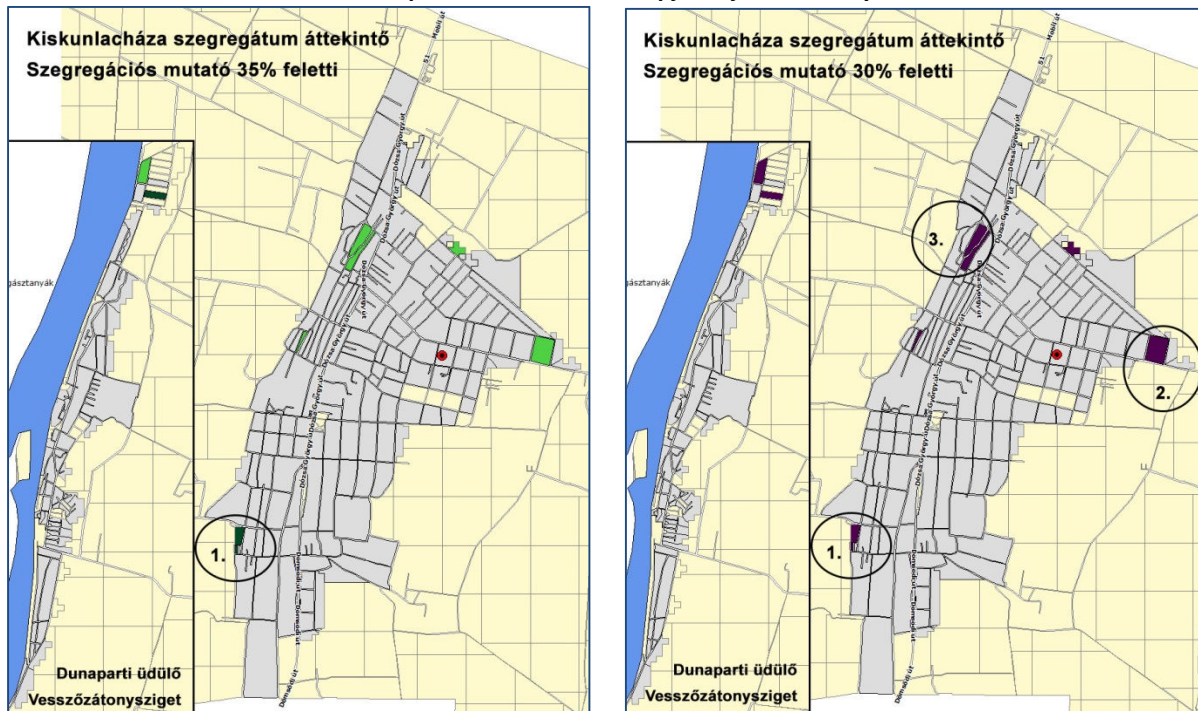
„Kiskunlacházán a KSH 2001-es népszámlálási adatai alapján nem található szegregátum, sem veszélyeztetett terület, amely különösebb kezelést igényelne. A KSH által küldött kartogram nagyrészt téves adatképzésből származó információkat tartalmaz, a 2010-es állapotokat tekintve azonban ezek közül egyik területrészt sem releváns. A Kiskunlacháza Önkormányzat tájékoztatása szerint a városban nem lehet meghatározni olyan összefüggő területrészeket, ahol a szegregáció megindult volna, vagy annak veszélye fenyegetne.”

Ezzel szemben a 2011-es népszámlálási adatok alapján a KSH-tól 2017-ben kapott információk szerint sajnos már több területem is számolni kell a szegregációval és az azóta eltelt 5-6 évben a helyzet tovább romlott.

A 2011-es népszámlálás adatai alapján a KSH elvégezte a településen található szegregátumok lehatárolását, amely a 314/2012-es Kormányrendelet 10. mellékletében meghatározott szegregációs mutató alapján történt. Azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15–59 év) belül (=szegregációs mutató) eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket, ezen felül a területen élők száma meghaladja az **50 főt**. A KSH módszertanában ha a szegregációs mutató **30% feletti**, akkor **veszélyeztetett** területként jelöli, ha pedig **35% feletti**, akkor **szegregátumként** jelöli.

Kialakult telep, vagy elkülönült szegregátum nincs a településen, de a helyi Családsegítő Szolgálat adatai szerint is a belterületi részekben belül a KSH által kijelölnél némileg nagyobb területeken élnek veszélyeztetett családok. Az adott terület bemutatásánál ezt jelezzük is a helyzetelemzésben; a probléma részletesebb leírása, illetve a szociális háló bemutatása az ITS antiszegregációs terv részében kap helyet.

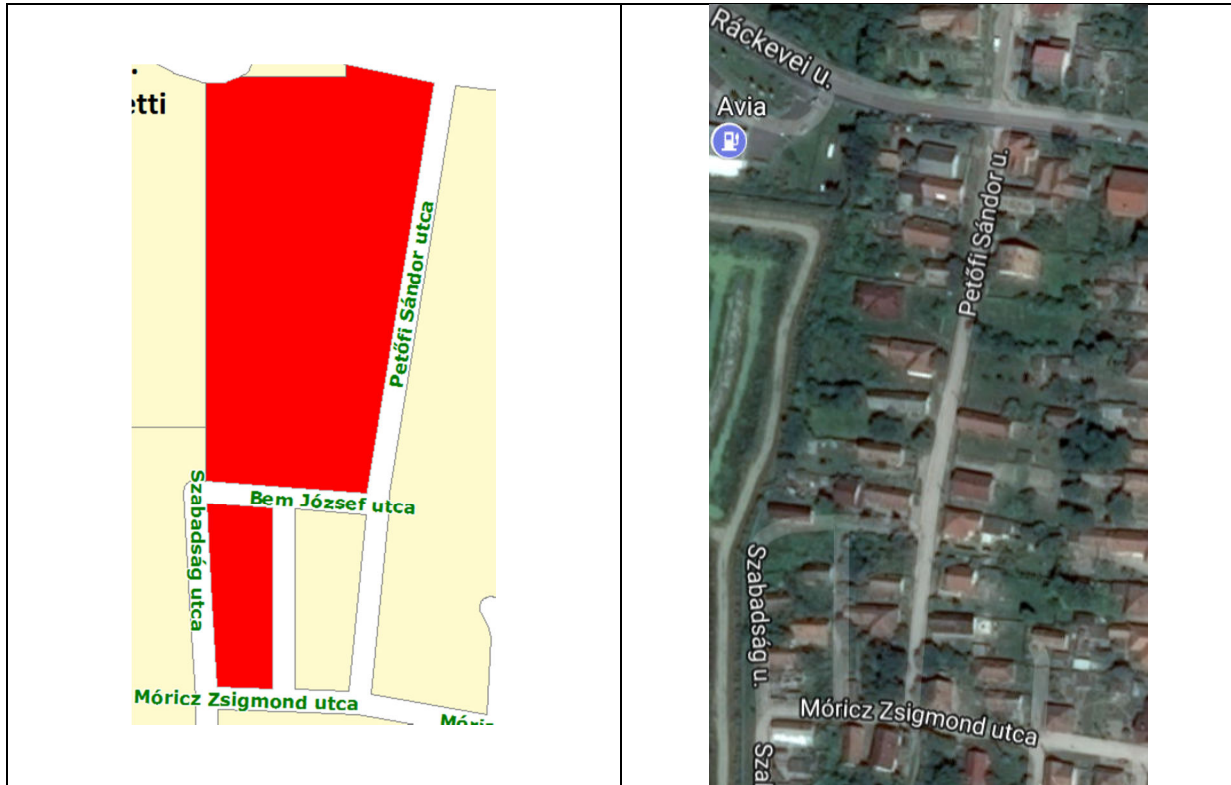
A KSH által a 2011-es népszámlálási adatok alapján kijelölt veszélyeztetett területek:

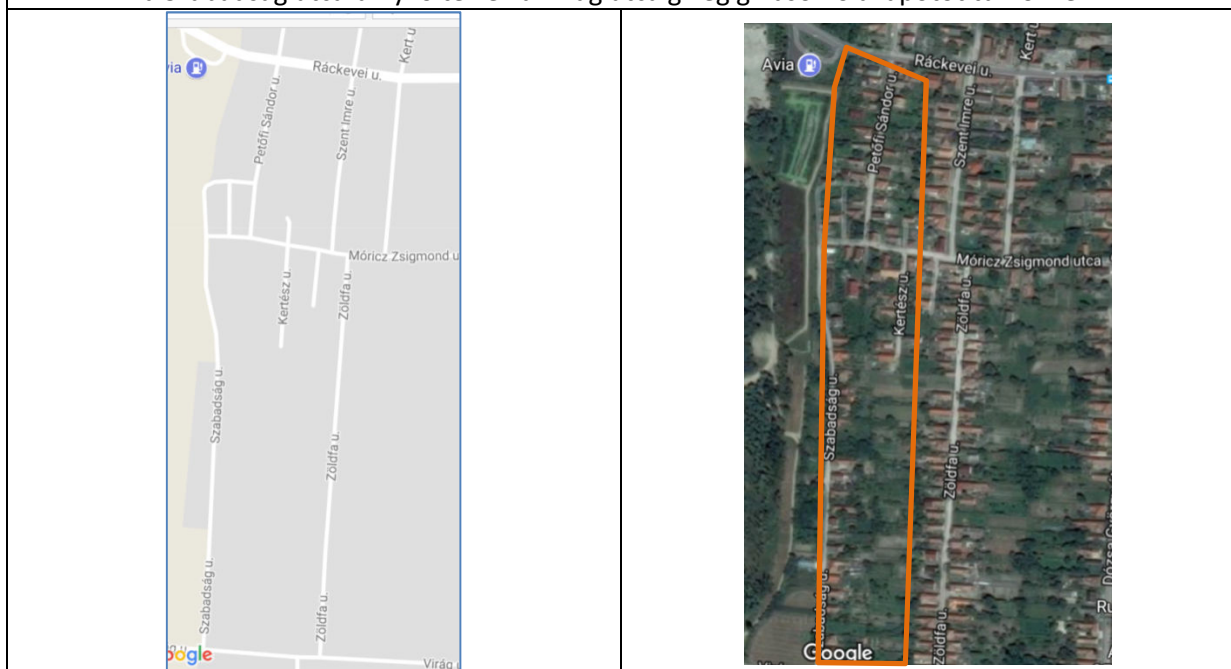
A térképek a település belterületén található szegregátumokat és veszélyeztetett területeket jelenítik meg (a külterületen található szegregátumokat a KSH nem jeleníti meg). A részletes elemzésben bemutatjuk az egyes területek jelenlegi állapotát (térképek, illetve helyszíni bejárás alapján), illetve a statisztikai lekérdezésből eredő esetleges anomáliákat.

35% feletti szegregációs mutató: Szegregátum 1.

Móricz Zs. u. – Szabadság u. – Bem József u. – Petőfi Sándor u.

A fent kijelölt terület – épületállományát és lakosságát tekintve - a valóságban is veszélyeztetettnek minősül; a jelenlegi állapot szerint a szegregátumnak minősülő terület azonban ennél nagyobb: a Szabadság utcára nyíló telkek a Virág utcáig végig hasonló állapotot tükröznek.

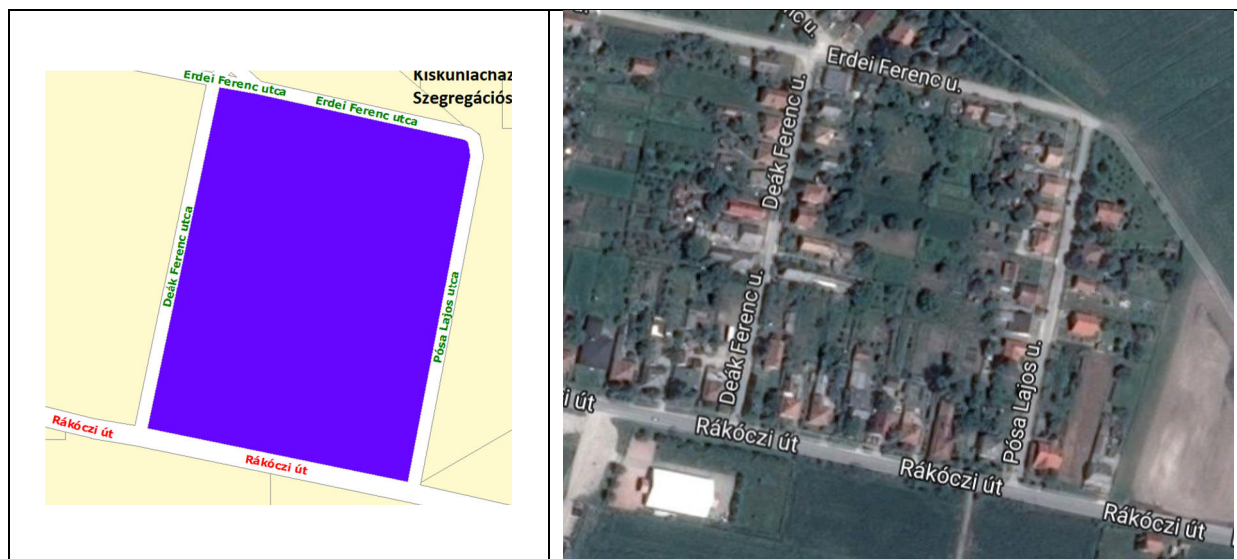
A Zöldfa, illetve a Szent Imre utcáig tartott az egykori falu, itt álltak a szélső házak, ugyanis ettől nyugatra már a Duna árteréhez lejt a felszín. Az idők során azonban még egy utcával bővült a település, és ezek a telkek már alacsonyabban fekszenek, lejtős, rossz adottságúak – azaz olcsóbbak is voltak. Mindez nagyban elősegítette a negatív társadalmi folyamatokat. Mára ezen a részen az átlagosnál is sokkal több a lepusztult, vagy már fizikailag is leomlott és elhagyatott épület; ugyanakkor sok elhanyagolt és leromlott állagú házban laknak is. Az utcák burkolatlanok, kátyúsak, csak az egykori szélső, Szent Imre utca aszfaltozott.

A KSH 2011-es népszámlálási statisztikája szerint a pirossal jelölt területen 15 lakás van és 59 fő él és a szegregációs mutató is nagyon magas: 47,5%. A statisztika is mutatja, hogy itt nem előregedő a lakosság: viszonylag sok a gyermek (20%) és kevés az idős. Igen magas a képzetlenek aránya és 0 a felsőfokú végzettségűeké, így a munkanélküliségi ráta is magas (35%), a foglalkoztatottak 3/4-e pedig alacsony presztízsű ágazatokban dolgozik. A lakások minősége is rossz: mintegy fele a komfort nélküli, kis lakás.

Szegregátum 1. Móricz Zs. u. – Szabadság u. – Bem József u. – Petőfi Sándor u.	
Lakónépesség száma	59
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	20,3
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	67,8
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	11,9
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	67,5
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	0,0
Lakásállomány (db)	15
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	46,7
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	67,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül = szegregációs mutató	47,5
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	29,5
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	47,1
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	76,9
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	66,1
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	35,0
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	25,0
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	46,7
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	40,0
Felsőfokú végzettségűek száma a 25 éves és idősebb korúakon belül	0

2017-ben azonban ennél magasabb lehet a ténylegesen veszélyeztetettnek számító lakosság száma (narancssárgával jelölt), kibővített területen, ezért e területet kiemelt figyelemmel kell kezelni.

30% feletti szegregációs mutató: Veszélyeztetett terület 2.
Rákóczi út - Deák Ferenc u. – Erdei Ferenc u. – Pósa Lajos u.

A 2. sz. veszélyeztetett terület a település Bankháza felé eső nyugati részen található. A tömböt átlagos falusias kép jellemzi; a Deák Ferenc és a Pósa Lajos utcák burkolata jó minőségű, a Rákóczi út, mint települési gyűjtőút nagy forgalmú; az Erdei Ferenc utcának nincs szilárd burkolata. A Pósa Lajos utcában van két rossz minőségű, lepusztult épület, amelyben (illetve a telken sátorban) laknak. Ennek ellenére **a terület nem minősíthető szegregáció szempontjából veszélyeztetettnek**, csupán előregedő, és jobbra képzetlen lakossága miatt kerülhetett be a statisztikába: az itt élők 40%-a 60 év feletti.

Néhány kép a területről:

30% feletti szegregációs mutató: Veszélyeztetett terület 3.

Kossuth L. u – Széchenyi u. – Jókai Mór u.

Lacháza egykori településközpontjában, a Polgármesteri hivatal és a református templom tőszomszédságában található a zölddel jelölt, veszélyeztetett terület, valójában azonban a 2011-es népszámlálás adatai alapján 34,4%-os a szegregációs mutató és 45 lakásban 115 fő él itt, így szegregáció szempontjából nyugodtan tekinthetjük az 1-es területtel hasonlónak.

Az épületállomány itt is rendkívül öreg és szegényes; sok a lepusztult, elhanyagolt régi ház. A légifelvételen is jól látszik, hogy a Nefejejcs és a Jókai Mór utcák között rendkívül kis méretű telkek sorakoznak, melyek olcsóságuk révén indokolják a szegény lakosság megtelepedését.

Itt is viszonylag sok a gyermek, és nagyon sok az eltartott; de a képzettségi mutatók nem olyan rosszak, mint az 1-es terület esetében; a munkanélküliségi ráta is kicsit alacsonyabb. Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya is csak 20%.

Veszélyeztetett terület 3. Kossuth L. u – Széchenyi u. – Jókai Mór u.	
Lakónépesség száma	115
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	21,7
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	55,7
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	22,6
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	40,6
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	10,7
Lakásállomány (db)	45
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	20,0

Veszélyeztetett terület 3. Kossuth L. u – Széchenyi u. – Jókai Mór u.	
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	53,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül = szegregációs mutató	34,4
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	44,3
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	51,1
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	45,2
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	64,3
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	24,4
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	9,8
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	20,0
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	15,6
Felsőfokú végzettségűek száma a 25 éves és idősebb korúakon belül	8

Néhány kép a területről:

E terület esetében is sajnos megállapítható, hogy **a valóságban kiterjedtebb a veszélyeztetett terület**: a Sas és a Völgyi utcák (a Sport utcáig) közti tömb hasonló, vagy helyenként még rosszabb képet mutat. A **területet szegregációval veszélyeztetettnek kell tekinteni**, amely körültekintő foglalkozást igényel az önkormányzat és a szociális ágazat részéről.

35% feletti szegregációs mutató: „4. Szegregátum.”

„Külső-Ráckevei út”

= Duna part: Hattyú - Kormorán – Sólyom – Bagoly u; + Sólyom – Gólya – Szalonka – Fogoly u.

A Kiskunlacháza Duna part üdülőterületén kijelölt „szegregátum” **statisztikai hiba**: a légifotó és a helyszíni bejárás is egyértelműen bizonyítja, hogy sem a jelölt két tömbben, sem a környező utcákban nem él és elszegényedett lakosság és az épületállomány is teljesen átlagos, üdülőterületnek megfelelő, néhány elhagyott házzal, félbehagyott vagy éppen aktív építkezéssel. A világoszölddel jelölt parti sávban pedig kifejezetten jómódú, új házak sorakoznak ápolott parttal, saját, lekerített stéggel és csónakokkal. **A terület tehát nem tekinthető veszélyeztetettnek**, ezért a további statisztikai elemzésétől eltekintünk.

Mutató megnevezése	Kiskunlacháza összesen	1. szegregátum	2. veszélyeztetett terület	3. veszélyeztetett terület	4. szegregátum
Lakónépesség száma	8763	59	57	115	99
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	15,5	20,3	8,8	21,7	9,1
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	60,9	67,8	50,9	55,7	27,3
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	23,6	11,9	40,4	22,6	63,6
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	18,0	67,5	44,8	40,6	48,1
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	11,1	0,0	...	10,7	3,6
Lakásállomány (db)	3480	15	27	45	8
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	11,0	46,7	7,4	20,0	12,5
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	38,7	67,5	62,1	53,1	81,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	11,0	47,5	34,5	34,4	35,0
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	56,6	29,5	28,6	44,3	13,5
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	37,7	47,1	55,6	51,1	50,0
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	42,2	76,9	41,7	45,2	40,0
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	55,2	66,1	73,7	64,3	92,9
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	13,5	35,0	20,0	24,4	28,6
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	8,0	25,0	6,7	9,8	28,6
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	9,4	46,7	7,4	20,0	0,0
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	6,5	40,0	7,4	15,6	0,0
Felsőfokú végzettségűek száma a 25 éves és idősebb korúakon belül	709	0	...	8	3